

Ministerstvo financí
Čj. 11/84 611/2007-112

Pro jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

**ZPRÁVA
O PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA 1. POLOLETÍ 2007**

Důvod předložení :

Materiál je předkládán podle § 20
odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb.,
o rozpočtových pravidlech

Obsah:

Vládní návrh usnesení Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky

Zpráva o plnění státního rozpočtu
České republiky za 1. pololetí 2007

I. Ekonomický vývoj České republiky
v 1. pololetí 2007

II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu
za 1. pololetí 2007

III. Hospodaření rozpočtů územních
samosprávných celků za 1. pololetí 2007

IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasiv

V. Zpráva o řízení státního dluhu v 1. pololetí 2007

Tabulková část

Příloha

Předkládá: Ing. Mirek Topolánek
předseda vlády ČR

Parlament České republiky

Poslanecká sněmovna 2007

5. volební období

V l á d n í n á v r h

U S N E S E N Í

Poslanecké sněmovny

ze schůze 2007

k návrhu Zprávy o plnění státního rozpočtu České republiky

za 1. pololetí 2007

Poslanecká sněmovna

b e r e n a v ě d o m í

zprávu o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. pololetí 2007

Zpráva
o plnění státního rozpočtu České republiky
za 1. pololetí 2007

O b s a h

	Strana
I. Ekonomický vývoj České republiky v 1. pololetí 2007	1
1. Shrnutí základních tendencí ekonomického vývoje	1
2. Ekonomický výkon	8
3. Cenový vývoj	16
4. Trh práce	21
5. Platební bilance	27
6. Měnový vývoj, úrokové sazby a finanční trh	34
7. Veřejné rozpočty	40
II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí 2007	46
1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	46
2. Příjmy státního rozpočtu	54
3. Výdaje státního rozpočtu	81
4. Čerpání vládní rozpočtové rezervy	121
5. Výdaje státního rozpočtu na financování společných programů Evropské unie a České republiky	123
6. Pokladní plnění státního rozpočtu za leden až srpen 2007	131
7. Výhled plnění státního rozpočtu do konce roku 2007	138
III. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků za 1. pololetí 2007	140
IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasív	163
V. Zpráva o řízení státního dluhu v 1. pololetí 2007	172

Tabulková část

Tabulka č. 1 - Bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu
v druhovém členění rozpočtové skladby

Tabulka č. 2 – Celkové příjmy a výdaje státního rozpočtu podle kapitol

Tabulka č. 3 – Mandatorní výdaje

Tabulka č. 4 - Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO za 1. pololetí 2007

Příloha - Přehled vývoje nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů

Zpráva o plnění státního rozpočtu

České republiky za 1. pololetí 2007

I. Ekonomický vývoj České republiky v 1. pololetí 2007

1. Shrnutí základních tendencí ekonomického vývoje¹

Ekonomický vývoj České republiky je charakterizován vybranými indikátory v následující tabulce:

Tabulka 1

		2005	2006					2007	
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
HDP, běžné ceny	<i>mld Kč</i>	2994	3220	743	816	820	841	818	900
Index deflátoru HDP	<i>mzr %</i>	-0,2	1,1	-0,1	0,6	1,9	1,8	3,5	3,9
Míra inflace, průměr za období	<i>mzr %</i>	1,9	2,5	2,8	2,9	2,9	1,5	1,5	2,4
HDP, stálé ceny	<i>mzr %</i>	6,5	6,4	6,6	6,5	6,3	6,1	6,4	6,0
Výdaje na konečnou spotřebu domácností	<i>mzr %</i>	2,5	4,4	3,8	4,1	4,0	5,6	7,2	6,5
vlády	<i>mzr %</i>	2,3	1,1	3,8	-0,5	-1,1	2,4	0,2	-1,6
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>mzr %</i>	2,3	7,6	6,8	7,5	7,8	8,1	4,0	4,2
Míra nezaměstnanosti VŠPS	<i>%</i>	7,9	7,1	8,0	7,1	7,0	6,5	6,0	5,3
Registrovaní nezaměstnaní, průměr	<i>tis osob</i>	514	475	524	477	457	441	453	396
Náhrady zaměstnancům (domácí koncept)	<i>mzr %</i>	6,7	7,5	7,0	7,9	7,1	7,9	9,9	8,9
Podíl obchodní bilance na HDP ^{x)}	<i>%</i>	2,0	2,1	2,0	1,9	2,0	2,1	2,5	2,8
Podíl běžného účtu na HDP ^{x)}	<i>%</i>	-1,6	-3,1	-1,8	-2,0	-2,3	-3,1	-3,1	-3,4
PRIBOR 3M, průměr	<i>%</i>	2,0	2,3	2,1	2,1	2,4	2,6	2,6	2,8

Pramen ČSÚ, ČNB, MPSV, propočty MF

x) Na bázi ročních klouzavých úhrnů, obchodní bilance v metodice platební bilance

Ekonomika ČR dosáhla v roce 2006 obdobného růstu jako v roce 2005. Hrubý domácí produkt (HDP) se v reálném vyjádření zvýšil o 6,4 %, což po Slovensku a pobaltských republikách znamenalo nejvyšší dynamiku v rámci EU-25. Vysoký růst pokračoval i v 1. pololetí 2007, kdy HDP meziročně vzrostl o 6,2 %. V mezičtvrtletním srovnání tempo růstu HDP očištěného o vliv sezónnosti a odlišného počtu pracovních dní v 1. čtvrtletí 2007 dosáhlo 1,5 %, tedy stejné hodnoty jako ve 4. čtvrtletí 2006, ve 2. čtvrtletí došlo jen k mírnému zpomalení na 1,4 %.

¹ Zpracováno na základě statistických dat známých do 10. září 2007.

Česká ekonomika se od konce roku 2005 pohybuje nad úrovní svého potenciálního produktu². V 1. pololetí 2007 kladná produkční mezera dosahovala cca 1,4 % potenciálního produktu. Tento propočet je podpořen ostře klesající nezaměstnaností a rekordním využitím výrobních kapacit v průmyslu. Efekty kladné produkční mezery lze pozorovat i na akceleračním růstu spotřeby domácností a zvýšení růstu mezd v posledním období souvisejícím s poklesem nezaměstnanosti. Poptávkové impulsy nelze vyloučit ani ze zrychlení inflace ve 2. čtvrtletí 2007.

Meziroční růst potenciálního produktu se od roku 2005 drží nad hranicí 5 %. V posledních čtvrtletích však lze identifikovat jeho mírné zpomalení. Za příčinu tohoto jevu považujeme strukturální problémy trhu práce, které se projevují v meziročním poklesu míry ekonomické aktivity. Přitom počet volných pracovních míst v ekonomice dosahuje rekordních hodnot. Růst potenciálního produktu je tažen robustním trendem souhrnné produktivity výrobních faktorů, který v posledním období dosáhl meziročně 4,1 %. Dlouhodobě stabilní je příspěvek kapitálové vybavenosti ekonomiky, kde investiční aktivita vede ke zlepšení infrastruktury i k vytváření nových konkurenceschopných produkčních kapacit.

Oproti roku 2005 došlo ke změně výdajové struktury HDP. Zatímco v roce 2005 byl hlavním růstovým faktorem čistý vývoz, v roce 2006 se reálný růst HDP opíral především o domácí poptávku. V 1. pololetí 2007 byl růst HDP tažen téměř výlučně domácí poptávkou.

Na straně nabídky dosáhlo za 1. pololetí nejvyššího růstu hrubé přidané hodnoty (HPH) ve srovnatelných cenách o 16,5 % odvětví obchodu. Hlavní příspěvek k růstu HPH (3,1 p.b.) však pochází tradičně z odvětví zpracovatelského průmyslu s růstem o 10,9 %. Dále k růstu HPH přispěla zejména odvětví již zmíněného obchodu (1,9 p.b.), služeb pro podniky a dopravy. Naopak negativně přispěly k růstu reálné HPH odvětví výroby elektřiny, plynu a vody a zemědělství. Celková reálná HPH vzrostla v 1. pololetí 2007 o 6,3 %.

Nominální HDP, který je rozhodující veličinou pro vývoj daňových základů a výpočet poměrových ukazatelů, dosáhl v 1. pololetí 2007 meziročního růstu o 10,2 %.

---

² Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovy produkční funkce, udává úroveň HDP při průměrném využití výrobních faktorů práce a kapitálu. Růst potenciálního produktu popisuje možnosti udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Produkční mezera popisuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi HDP a potenciálním produktem.

Úhrnná cenová hladina měřená implicitním cenovým deflátozem HDP vzrostla meziročně o 3,7 %. Významně se zde projevilo meziroční zlepšení směnných relací v zahraničním obchodě se zbožím a službami o 2,1 %, které zvýšilo růstovou dynamiku nominálního HDP ve srovnání s tempem růstu reálného HDP.

Zlepšení (zhoršení) směnných relací postihuje alternativní ukazatel k reálnému HDP - reálný hrubý domácí důchod³ (RHDD). Ten dosáhl za 1. pololetí 2007 růstu o 8,0 %, tedy vyššího ve srovnání s růstem reálného HDP o 1,8 p.b.

Vysokého růstu produktu bylo dosaženo při zvýšení celkové zaměstnanosti o 1,8 % (podle údajů SNA⁴). Produktivita práce (HPH ve stálých cenách na jednoho zaměstnaného) zaznamenala nárůst o 4,4 %.

Trh práce byl v 1. pololetí 2007 ovlivňován zejména pokračujícím růstem ekonomiky generujícím širší spektrum pracovních příležitostí.

Celková zaměstnanost se podle výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) nadále zvyšovala (meziročně v průměru o 1,7 %, tedy v zásadě v souladu se SNA). Počet zaměstnanců (včetně družstevníků) vzrostl o 1,6 %, počet podnikatelů o 2,7 %. Nová pracovní místa mnohdy nebyla využita tuzemskými pracovníky a byla obsazována cizími státními příslušníky, jejichž počet nadále roste (u zaměstnanců meziročně o 27,6 %).

Zvýšila se míra zaměstnanosti v produktivním věku, míra ekonomické aktivity v této kategorii mírně klesla vzhledem k poklesu počtu nezaměstnaných.

Nezaměstnanost podle VŠPS se snižuje již od roku 2004, v 1. pololetí 2007 byl její pokles dokonce strmější. Míra nezaměstnanosti v tomto mezinárodně srovnatelném pojetí se v průměru za pololetí meziročně snížila o 1,4 p.b. na 5,7 %.

Průměrná hrubá nominální mzda⁵ se v průměru za 1. pololetí 2007 zvýšila o 7,6 %, tedy o 0,9 p.b. rychleji než v roce 2006. Tento nárůst byl důsledkem zejména příznivého celkového vývoje v podnikatelské sféře, kde dosáhl přírůstek průměrné nominální mzdy 8,1 %. V nepodnikatelské sféře průměrná mzda vzrostla o 6,1 % v důsledku úsporných opatření ve státem řízených subjektech.

---

³ RHDD oproti reálnému HDP zachycuje důchod (zisk nebo ztrátu) domácí ekonomiky ze změny směnných relací.

⁴ Systém národních účtů

⁵ Za organizace nad 19 zaměstnanců, organizace nepodnikatelské pokryty plně.

Českou ekonomiku lze nadále považovat za nízkoinflační, s důvěryhodnou měnovou politikou centrální banky. V červnu 2007 se spotřebitelské ceny meziročně zvýšily o 2,5 % (o 0,3 p.b. méně než před rokem). Přitom zhruba polovina z cenového růstu byla dána administrativními opatřeními (příspěvek 1,2 p.b.). Klouzavá roční průměrná míra inflace klesla a dosáhla 2,1 % (o 0,4 p.b. méně než před rokem). V červenci klouzavá míra inflace zůstala na 2,1 %, v srpnu klesla na 2,0 %.

Nárůst cen domácích zemědělských výrobců, tažený především skokovým vzestupem cen v rostlinné výrobě, dosáhl maxima v březnu 2007. Jejich úroveň na konci 1. pololetí výrazně překonala hodnoty loňského roku. Naopak ceny živočišné výroby byly meziročně nižší. Po stagnaci cen průmyslových výrobců v 1. pololetí 2006 došlo letos opět k akceleraci jejich růstu. Meziroční růst o 0,3 % v březnu 2006 se postupně zvyšoval až na 4,6 % v červnu 2007. Tempa růstu cen stavebnictví se držela na konstantní úrovni a růst cen podnikatelských služeb mírně zpomalil.

Centrální banka na začátku června zvýšila základní sazby měnové politiky o 0,25 p.b. Další zvýšení o 0,25 p.b. jako reakce na prosakující inflační tlaky z dobře rozjeté české ekonomiky přišlo koncem července a srpna. Hlavní referenční úroková sazba ČNB pro dvoutýdenní repo operace byla k 31. 8. 2007 nastavena na 3,25 %, tedy o 0,75 p.b. pod úroveň sazeb ECB. Změna základních sazeb se přirozeně promítla i do peněžního trhu. Krátkodobá výnosová křivka se proporcionálně posunula směrem nahoru. Její tvar nabral mírně strmější sklon.

Trendová akcelerace růstu široké peněžní zásoby, započatá na konci roku 2005, pokračovala i v 1. pololetí 2007. Tempa růstu obou peněžních agregátů se pohybovala na relativně vysokých úrovních. Průměrný objem agregátu M2 během sledovaného období meziročně vzrostl o 11,0 %, objem likvidních peněz rostl ještě rychleji (o 14,8 %). Podíl agregátu M1 na celkových peněžích M2 se tak dále, i když pomaleji zvyšuje. Nárůst peněžní zásoby byl kryt zejména úvěrovou emisí domácnostem.

Akciový index pražské burzy PX udržoval rostoucí trend. Ovšem celkový objem uskutečněných akciových obchodů se zvýšil jen mírně. Výrazně se snížil objem obchodovaných dluhopisů. Na rozdíl od toho objemy obchodované prostřednictvím mimoburzovního RM-systému se zvýšily razantně. V porovnání s burzovními obchody však jde o zanedbatelnou hodnotu.

Vnější nerovnováha, vyjádřená podílem salda běžného účtu (BÚ) na HDP, se od roku 2005, kdy dosáhla historicky nejlepšího výsledku -1,6 %, zhoršovala a

v 2. čtvrtletí 2007 (v ročním vyjádření) dosáhla -3,4 %. Zvyšování deficitu BÚ souviselo především s nárůstem schodku bilance výnosů a běžných převodů.

Vývoz i dovoz (v metodice platební bilance) zaznamenaly v 1. pololetí 2007 vysoké dynamiky. Přebytek obchodní bilance se při nevelkém předstihu tempa růstu vývozu před dovozem stále zvyšoval a v polovině roku 2007 dosáhl při meziročním nárůstu o 26,5 mld. Kč hodnoty 71,8 mld. Kč (v ročním úhrnu). Palivovou část bilance (převážně ropa a plyn) zlepšovalo posilování koruny vůči dolaru a rovněž příznivě se vyvíjela ekonomická situace zemí EU-15. Růst konkurenceschopnosti českých výrobců na zahraničních trzích potvrzuje i za poslední čtyři roky rostoucí index exportní výkonnosti (o 12,0 v roce 2006), který vyjadřuje změnu podílu ČR na exportních trzích.

Příznivě se vyvíjely směnné relace v obchodu se zbožím⁶, které se zlepšily za 1. pololetí 2007 o 3,4 %. Vývozní ceny meziročně vzrostly v průměru o 2,3 %, dovozní poklesly o 1,1 %. Pohyb cen byl ovlivněn hlavně vývojem cen na světových trzích a rovněž posílením koruny k EUR (o 1,2 %) a zejména k USD (o 9,5 %). Světové ceny průmyslových surovin a potravin meziročně vzrostly pouze mírně (v průměru o 1,9 %) v souvislosti s poklesem ceny ropy o 4,5 % a jen mírným zvýšením ceny zemního plynu (o 2,4 %), ceny většiny ostatních důležitých komodit však rostly nadprůměrně, především ceny kovů, textilních surovin, potravin a olejů.

V 1. pololetí 2007 CZK meziročně zpevnila vůči oběma světovým měnám. Nominální kurz proti EUR v průměru za toto období posílil o 1,2 %, proti USD o 9,5 % při vrcholu meziročního posílení v březnu 2007. V červenci a srpnu byla koruna meziročně silnější vůči EUR o 0,4 % a 1,2 %, proti USD o 8,7 % a 7,6 %.

Devizové rezervy centrální banky k 30. červnu 2007 činily 665,2 mld. Kč, tj. 23,2 mld. EUR. Tento stav byl o 0,7 mld. EUR nižší než ke konci roku 2006. Pokles objemu devizových rezerv vyjádřený v EUR byl způsoben převážně zhodnocením měnového kurzu CZK.

---

⁶ Podle statistiky výběrových indexů cen v zahraničním obchodě ČSÚ.

Vnější prostředí⁷

Světová ekonomika v roce 2007 proti předchozímu roku mírně zpomaluje, mj. v důsledku zpomalení americké ekonomiky. Ke globální dynamice stále výrazněji přispívají asijské ekonomiky, podle odhadu MMF má být letos poprvé Čína největším přispěvatelem k světovému růstu. Ekonomika Evropské unie by měla solidně růst na podobné úrovni jako v předchozím roce. Na vysoké úrovni zůstávají ceny surovin, zejména ropy.

V USA se v 1. čtvrtletí 2007 objevilo očekávané zpomalení, ekonomika rostla meziročně jen o 1,9 %, což bylo nejpomaleji od poloviny roku 2003. Zato ve 2. čtvrtletí ekonomika podle prvních odhadů proti předchozímu čtvrtletí výrazně zrychlila, i když meziročně byl vykázán růst jen o 1,8 %. Byl tažen soukromou spotřebou, zlepšením obchodní bilance a vládními výdaji. Ochlazení na trhu s nemovitostmi, který silně ovlivňuje spotřební výdaje, nemělo dosud v 1. pololetí tak silný vliv. Soukromá spotřeba a spotřeba na úrovni jednotlivých států a municipalit překryla výpadek soukromých investic. Slabší dolar napomohl exportu a deficit platební bilance se zlepšil, stále však představuje výraznou nerovnováhu (přes 6 % HDP). Dolar od začátku roku 2007 prodělal další periodu postupného znehodnocování vůči EUR. Fed ponechal koncem června hlavní úrokovou míru už poněkolikáté na 5,25 % i přes poměrně silné inflační tlaky.

Ekonomika eurozóny (EA-12) po vysokém růstu v roce 2006 rostla dynamicky i v 1. čtvrtletí (3,0 %). Rostl export, investice a poněkud posílila i spotřeba domácností. Potřebnou robustnost dodal silný růst o 3,3 % v Německu. Negativní vliv zvýšení DPH na spotřebu byl absorbován nárůstem investic. Ve 2. čtvrtletí se však již tato dynamika neopakovala. Eurozóna i Německo rostly podle prvního odhadu o 2,5 %. Růst eurozóny je do velké míry postaven na exportu. EA-12 má pozitivní obchodní bilanci, přičemž největší obchodní deficit má s Čínou a Ruskem.

Domácí poptávku v eurozóně posílil přírůstek nových pracovních míst. Nezaměstnanost již delší dobu klesá a dostala se v červnu na 6,9 % proti 7,9 % o rok dříve. Postupně roste míra zaměstnanosti, která v roce 2006 dosáhla 64,6 % a meziročně

---

⁷ S využitím databáze Eurostatu ke dni 8. 9. 2007.

se zvýšila o 0,9 p.b. Jako ostatní centrální banky i ECB zvyšovala sazby v důsledku inflačních tlaků vyvolaných růstem cen surovin. V červnu ECB zvýšila úrokové sazby na 4,0 %.

Růst v eurozóně má pozitivní vliv i na českou ekonomiku, které se daří prosazovat na jejích trzích, kam v období od ledna do května zvýšila meziročně vývoz o 23 % (údaj EUROSTAT, v EUR). To je nejdynamičtější nárůst z hlavních obchodních partnerů eurozóny.

Středoevropské ekonomiky dlouhodobě rostou rychleji než západní Evropa.

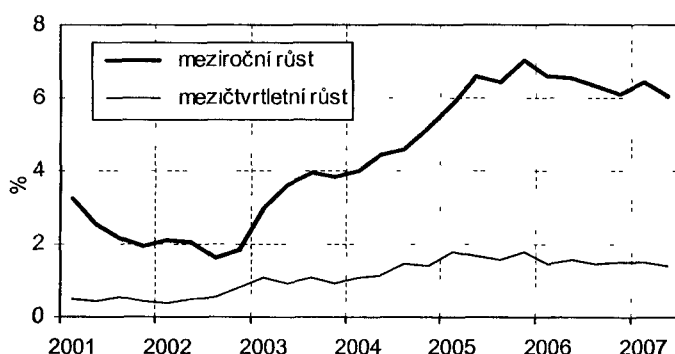
Slovenská ekonomika dále zvyšovala tempo. V 1. a 2. čtvrtletí 2007 vzrostla o 9,0 %, resp. o 9,4 %. Růst HDP byl tažen vysokým exportem a stále i spotřebou domácností. Poměrně vysoká inflace (4,5 % za rok 2006) v 1. pololetí klesla na 2,6 %. Ke zřetelnému zlepšení došlo i na trhu práce, kde nezaměstnanost klesla o více než 3 p.b. V Polsku růst zrychlil v 1. čtvrtletí 2007 na 6,9 %, ve 2. čtvrtletí 6,8 %. Oživení zajistily hlavně investice a i nadále domácí spotřeba. Během roku 2006 i počátku roku 2007 rapidně poklesla nezaměstnanost, a to díky dynamické tvorbě míst a částečně i vlivem obnovené emigrace.

Ceny ropy se počátkem léta opět daly do pohybu. Cena barelu ropy Brent vystoupila ve 2. čtvrtletí 2007 na 68,7 USD, o 10 dolarů výš než v 1. čtvrtletí a ve 3. čtvrtletí se přiblíží 75 USD. Novým prvkem na komoditních trzích je rostoucí cena obilovin, které se ve zvýšené míře začínají používat jako alternativa při výrobě pohonných hmot.

2. Ekonomický výkon

Česká ekonomika pokračovala i v 1. pololetí roku 2007 v rychlém ekonomickém růstu. V 1. čtvrtletí došlo k meziročnímu růstu reálného HDP o 6,4 % a ve 2. čtvrtletí o 6,0 %. Za 1. pololetí HDP reálně meziročně vzrostl o 6,2 %. Česká ekonomika se proto i nadále řadí mezi nejrychleji rostoucí ekonomiky EU. Celkem zaznamenala ekonomika EU-27 v 1. pololetí reálný meziroční růst o 2,9 %. Stabilita ekonomického růstu české ekonomiky je dobře patrná z mezičtvrtletních temp růstu reálného HDP očištěného o sezónní vlivy a rozdílný počet pracovních dní, která v průměru za posledních 6 čtvrtletí dosahuje hodnoty 1,5 %, přičemž výkyvy od této hodnoty jsou v řádu desetin procentního bodu. Skutečnost, že mezi 1. a 2. čtvrtletím došlo k poklesu mezičtvrtletního reálného přírůstku sezónně očištěného HDP o desetinu procentního bodu, zatím nelze hodnotit jako jasný signál zpomalení ekonomického růstu.

Graf 1 : Hrubý domácí produkt
(stálé ceny)

Pramen: ČSÚ

Cyklická pozice ekonomiky zůstává v zásadě nezměněna. Tempo růstu reálného HDP, které předstihuje odhadované tempo růstu potenciálního produktu, se projevuje kladnou produkční mezerou. Její odhad v současnosti mírně převyšuje hodnotu +1 % HDP. Cyklická pozice zatím nepředstavuje pro udržení ekonomické rovnováhy významnější rizika. Jedním z projevů, který je možné pozorovat, jsou relativně mírné inflační tlaky.

Zvyšování potenciálního produktu ekonomiky se opírá zejména o růst souhrnné produktivity výrobních faktorů a o růst kapitálové vybavenosti prostřednictvím zahraničních i domácích investic a zlepšování technologických i institucionálních parametrů. Stejně, jako tomu bylo v roce 2006, i v 1. pololetí je hlavním zdrojem

ekonomického růstu na poptávkové straně ekonomiky domácí poptávka reprezentovaná výdaji na konečnou spotřebu a tvorbou hrubého kapitálu.

Hrubá přidaná hodnota v 1. pololetí meziročně reálně vzrostla o 6,3 %. Nejvíce se na její tvorbě ekvivalentně podílely sektor zpracovatelského průmyslu a odvětví obchodu, pohostinství a dopravy, a to příspěvky 3,1 p.b.

Hrubý domácí produkt v běžných cenách v 1. pololetí meziročně vzrostl o 10,2 %. Úhrnná cenová hladina měřená implicitním cenovým deflátozem HDP v 1. pololetí vzrostla o 3,7 %, přičemž za 1. čtvrtletí vzrostla o 3,5 % a za 2. čtvrtletí o 3,9 %. Při hodnocení možných inflačních tlaků vyplývajících z ukazatele implicitního cenového deflátoru je potřeba vzít v úvahu vývoj směnných relací. Směnné relace se v 1. pololetí meziročně zvýšily o 2,1 %, přičemž v 1. čtvrtletí se zvýšily o 2,3 % a ve 2. čtvrtletí o 2,0 %. Tento vývoj byl dán v souhrnu za 1. pololetí meziročním růstem cen vývozu o 0,5 % a poklesem cen dovozu o 1,6 %. Z uvedených dat je zřejmé, že mezi 1. a 2. čtvrtletím v ekonomice mírně zesílily domácí inflační tlaky.

Zlepšení směnných relací se projevuje rovněž proti HDP vyššími tempy RHDD, který vyjadřuje objem důchodů plynoucích do ekonomiky z realizace produkce. Jedná se v podstatě o HDP upravený o zisk (ztrátu) ze zlepšení (zhoršení) směnných relací. Zlepšení směnných relací v 1. i 2. čtvrtletí vedlo k předstihu růstu reálného hrubého domácího důchodu nad HDP o 2,0 resp. 1,6 p.b.

Ekonomická úroveň ČR vyjádřená pomocí ukazatele HDP na obyvatele (při přepočtu na standard kupní síly⁸) dosáhla podle posledního odhadu EUROSTATu v roce 2006 zhruba 76 % průměru EU. ČR se tak spolu s Maltou a Portugalskem řadí do skupiny zemí, která svou úroveň zaostává za průměrem EU cca o čtvrtinu. Mezi novými členskými zeměmi dosahují vyšší úrovně pouze Kypr a Slovinsko. Rychlost reálné konvergence měřené pomocí HDP na obyvatele se v posledních letech zvýšila. Od roku 2000 se ČR přiblížila průměrné úrovni EU o cca 12 p.b., z toho 4 body připadají na období posledních dvou let.

---

⁸ *Standard kupní síly (PPS)* je umělá peněžní jednotka používaná v rámci EU k přepočtu ekonomických agregátů pro účely mezinárodních srovnání. Poměr této jednotky vůči národním měnám je vypočten tak, aby za stejné množství této jednotky bylo možno nakoupit v jednotlivých zemích stejné množství zboží a služeb. Jedná se tedy o přepočet na základě parity kupní síly (PPP).

2.1 Poptávka

Domácí konečné užití

Domácí poptávka v roce 2007 reálně rostla o 6,8 a 6 % v 1. resp. 2. čtvrtletí. Celkem se za 1. pololetí zvýšila o 6,4 %. Při srovnání tempa růstu reálné domácí poptávky s reálným HDP o 6,2 % je patrné, že příspěvek zahraničního obchodu byl zanedbatelný. V rámci domácí poptávky dosáhla za 1. pololetí vyššího růstu tvorba hrubého kapitálu, a to reálně o 10,6 %, ve srovnání s reálným růstem výdajů na konečnou spotřebu o 4,4 %.

Tabulka 2 : Výdaje na hrubý domácí produkt

		2005	2006					2007	
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
HDP, běžné ceny	<i>mld. Kč</i>	2994,4	3220,3	742,6	816,5	820,1	841,1	817,7	899,7
HDP, běžné ceny	<i>mzr. %</i>	6,3	7,5	6,5	7,1	8,4	8,1	10,1	10,2
HDP, stálé ceny	<i>mzr. %</i>	6,5	6,4	6,6	6,5	6,3	6,1	6,4	6,0
Konečná spotřeba	<i>mzr. %</i>	2,4	3,4	3,8	2,7	2,4	4,6	4,9	3,9
domácností	<i>mzr. %</i>	2,4	4,4	3,8	4,1	4,0	5,6	7,2	6,5
vlády	<i>mzr. %</i>	2,3	1,1	3,8	-0,5	-1,1	2,4	0,2	-1,6
neziskových institucí	<i>mzr. %</i>	6,7	4,4	7,6	4,3	4,1	2,0	-1,3	-0,2
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mzr. %</i>	-0,2	11,7	7,5	15,0	13,8	10,2	11,1	10,3
fixního	<i>mzr. %</i>	2,3	7,6	6,8	7,5	7,8	8,1	4,0	4,2
Vývoz	<i>mzr. %</i>	11,8	15,9	21,2	13,0	12,7	17,1	15,3	13,8
Dovoz	<i>mzr. %</i>	5,0	15,2	19,6	12,7	11,8	17,1	16,1	13,9

Pramen: ČSÚ

Za reálným růstem konečných výdajů na spotřebu zcela zřejmě stojí růst výdajů domácností, které zaznamenaly v 1. a 2. čtvrtletí meziroční růst o 7,2 %, resp. o 6,5 %. Souhrnně za 1. pololetí meziročně vzrostly o 6,8 % a jejich příspěvek k růstu reálného HDP za toto období činil 3,2 p.b. Deflátor spotřeby domácností zaznamenal během 1. pololetí mírný nárůst z 1,0 % v 1. čtvrtletí na 2,0 % ve 2. čtvrtletí. Tento nárůst může představovat již zmíněné mírné inflační tlaky. Za pozornost stojí skutečnost, že dlouhodobě klesá podíl nominálních výdajů domácností na konečnou spotřebu na nominálním HDP. Měřeno podílem ročních klouzavých úhrnů, tento podíl stabilně klesá od konce roku 2003, kdy dosáhl 51,1 %, až na hodnotu 47,2 % ve 2. čtvrtletí roku 2007. Tento vývoj může mít jednak souvislost s klesajícím podílem náhrad zaměstnanců na nominálním HDP, čemuž bude ještě věnována pozornost níže. Z části se rovněž může jednat o projev rostoucí míry alokace disponibilního důchodu na splátky rostoucího objemu hypotečních úvěrů, jejichž cíl v podobě nabyté nemovitosti není účtován v rámci spotřeby domácností.

V sektoru vládních institucí převládá i nadále úsporné spotřební chování. Růst vládních výdajů v reálném vyjádření činil v 1. čtvrtletí 0,2 % a ve 2. čtvrtletí spotřeba

vlády reálně klesla o 1,6 %. Celkem je za 1. pololetí příspěvek spotřeby vlády k růstu reálného HDP záporný ve výši -0,2 p.b.

Tvorba hrubého kapitálu se v 1. čtvrtletí reálně zvýšila o 11,1 % a ve 2. čtvrtletí o 10,3 %. V rámci tvorby hrubého kapitálu došlo za 1. pololetí k reálnému meziročnímu růstu tvorby hrubého fixního kapitálu o 4,1 %, což představovalo příspěvek k reálnému růstu HDP ve výši 1,0 p.b. Ze srovnání s příspěvkem tvorby hrubého kapitálu ve výši 2,9 p.b. vyplývá, že podstatný příspěvek k reálnému růstu HDP za 1. pololetí je představován růstem zásob. Pokud jde o věcné členění tvorby hrubého fixního kapitálu, pak nejvyšší meziroční tempo růstu za 1. pololetí o 7,8 % lze zaznamenat u položky ostatní budovy a stavby, která představuje stavební části investic. Podstatným zdrojem růstu tvorby hrubého fixního kapitálu zůstává příliv zahraničních investic. V nadcházejícím období lze navíc očekávat zvýšený příliv finančních prostředků v rámci strukturálních fondů EU, které budou směřovat zejména do infrastrukturních investic.

Čistý vývoz

Stejně jako v roce 2006 i v 1. pololetí roku 2007 je reálný růst HDP tažen domácí poptávkou. Příspěvek zahraničního obchodu je proto minimální.

V běžných cenách dosáhlo saldo bilance se zbožím a službami v 1. pololetí hodnoty 95,3 mld. Kč, což představovalo příspěvek k růstu nominálního HDP ve výši 2,0 p.b. Zvyšování kladného nominálního salda obchodní bilance je odrazem dobré konkurenční schopnosti českých producentů. Výkon ekonomik hlavních obchodních partnerů se zlepšil. Pravděpodobně největší hrozbou pro české exportéry je apreciační trend české koruny, který zřejmě vychází z procesu reálné konvergence. Avšak s ohledem na délku jeho trvání a pozitivní vývoj salda bilance se zbožím a službami, neleží konkurenceschopnost českého exportu zdaleka pouze v rovině cenové. Stabilní posilování české koruny navíc tlumí dopady zvyšování cen importovaných statků a služeb.

Skutečnost, že je příspěvek zahraničního obchodu k reálnému růstu HDP zcela minimální, je dána vývojem směnných relací. Zlepšování směnných relací vedl k tomu, že příspěvek salda zahraničního obchodu zbožím a službami k meziročnímu reálnému růstu HDP dosáhl v 1. čtvrtletí 0,2 p.b. a ve 2. čtvrtletí 0,4 p.b.

2.2 Nabídka

Hrubá přidaná hodnota

Zvyšující se produkční kapacity ekonomiky, vysoký stupeň jejich využití a především růst konkurenceschopnosti nabídkové strany ekonomiky je možné hodnotit jako jedny z hlavních důvodů vysokého ekonomického růstu. V I. pololetí 2007 se na tomto růstu podílela na nabídkové straně ekonomiky většina odvětví průmyslu a tržních služeb spolu se stavebnictvím.

Celková hrubá přidaná hodnota (HPH) se meziročně ve srovnatelných cenách zvýšila o 6,3 %. Největší příspěvky k růstu HPH byly vytvořeny v objemově nejvýznamnějších odvětvích – ve zpracovatelském průmyslu (3,1 p.b.), v odvětví obchod a opravy (1,9 p.b.) a ve službách pro podniky (1,4 p.b.).

Tabulka 3 : Tvorba hrubé přidané hodnoty

		2005	2006					2007	
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
HPH, běžné ceny	<i>mld Kč</i>	2686,3	2904,8	672,6	738,4	738,2	755,6	739,0	813,0
HPH, běžné ceny	<i>mzr %</i>	6,1	8,1	7,2	7,8	9,0	8,5	9,9	10,1
HPH, stálé ceny	<i>mzr %</i>	6,7	6,9	7,1	7,0	6,7	6,6	6,5	6,0
Zemědělství, lesnictví, rybolov	<i>mzr %</i>	5,7	-7,9	2,0	-7,7	-7,5	-18,4	-19,6	-13,0
Průmysl	<i>mzr %</i>	10,5	12,2	17,6	12,1	9,2	9,8	3,1	5,0
z toho zpracovatelský průmysl	<i>mzr %</i>	12,4	15,1	20,1	14,5	11,8	14,2	11,4	10,5
Stavebnictví	<i>mzr %</i>	6,0	2,2	-7,6	4,2	1,2	7,8	17,0	0,5
Obchod, pohostinství, doprava	<i>mzr %</i>	5,9	7,1	-0,3	7,4	13,1	7,5	16,0	11,3
Peněžnictví, komerční služby	<i>mzr %</i>	9,1	4,4	5,8	4,2	1,7	5,8	9,1	10,9
Ostatní služby	<i>mzr %</i>	-1,2	3,6	4,2	3,3	4,3	2,5	0,5	1,2

Pramen: ČSÚ, propočet MF

Vývoj hospodářského růstu je i nadále ovlivňován již provedenými a probíhajícími strukturálními změnami, jako je náběh nových výrobních a montážních kapacit, vstup dalších zahraničních investorů do ekonomiky, prohlubování mezioborové i vnitropodnikové kooperace. V 1. polovině roku 2007 se to projevilo ve zmírnění růstu HPH v průmyslu a ve zvýšení růstu HPH v sektoru služeb. V průmyslu nebyl v tomto období žádný výrazný nárůst nových kapacit, takže si zpracovatelský průmysl udržoval růst HPH kolem 10 % zvyšováním jejich využití. Navíc zde došlo k mimořádnému meziročnímu poklesu hrubé přidané hodnoty v odvětví výroby a rozvodu elektřiny, plynu a vody částečně i vlivem extrémně teplé zimy. V tržních službách se nejvíce dařilo odvětví obchodu a oprav, kde meziroční růst 2,6 % z 1. poloviny roku 2006 se zvýšil na 16,5 %. Skok ve vývoji HPH v tomto odvětví souvisel především se zvýšenou spotřebou domácností. HPH ve službách pro podniky měla podobný vývoj, i když ne tak razantní. V zemědělství se vývojové tendence nezměnily, HPH reálně v meziročním

porovnání klesla o 16 %. Ve stavebnictví, kde byly v 1. čtvrtletí nebyvale příznivé klimatické podmínky, růst HPH zesílil na 6,8 %.

Podíl služeb na tvorbě HPH i nadále zůstává mírně pod hranicí 60 %. Další očekávaný vývoj v průmyslu (příprava nových výrobních kapacit v Nošovicích apod.) zatím nevytváří předpoklady pro strukturální přibližování ekonomiky k úrovním obvyklým ve vyspělých zemích EU, kde podíl služeb obvykle přesahuje 70 %.

Produktivita, náhrady zaměstnancům (podle údajů národních účtů)

V 1. pololetí 2007 byla vytvořená HPH dosažena z více než dvou třetin růstem produktivity práce na makroekonomické úrovni (ukazatel HPH na jednoho zaměstnaného).

Tabulka 4 : Produktivita a mzdy (podle národních účtů)

		2005	2006					2007	
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
Produktivita práce¹⁾	<i>mzr. %</i>	5,7	5,1	5,7	5,4	4,7	4,7	4,4	4,4
Zemědělství, lesnictví, rybolov	<i>mzr. %</i>	9,9	-5,6	4,7	-4,7	-5,7	-16,5	-20,0	-12,6
Průmysl	<i>mzr. %</i>	9,5	11,2	16,5	11,2	8,2	8,9	2,4	4,7
z toho zpracovatelský průmysl	<i>mzr. %</i>	11,0	13,5	18,5	13,0	10,2	12,7	10,2	9,8
Stavebnictví	<i>mzr. %</i>	6,0	3,1	-7,1	5,5	1,8	9,2	16,7	0,4
Obchod, pohostinství, doprava	<i>mzr. %</i>	5,2	5,0	-1,6	5,3	10,7	5,1	13,1	8,7
Peněžnictví, komerční služby	<i>mzr. %</i>	3,8	-1,6	0,5	-1,7	-4,3	-0,8	3,1	5,1
Ostatní služby	<i>mzr. %</i>	-1,7	1,8	3,1	1,7	2,0	0,7	-1,3	0,1
Nominální průměrná náhrada²⁾	<i>mzr. %</i>	4,7	5,7	5,3	6,1	5,2	6,1	7,7	7,1
Jednotkové náklady práce³⁾	<i>mzr. %</i>	-0,9	0,6	-0,4	0,7	0,5	1,3	3,1	2,6
Zemědělství, lesnictví, rybolov	<i>mzr. %</i>	-6,0	11,2	-2,1	11,8	10,8	26,9	38,0	24,8
Průmysl	<i>mzr. %</i>	-4,7	-4,7	-9,8	-3,7	-2,8	-2,3	5,5	2,1
z toho zpracovatelský průmysl	<i>mzr. %</i>	-5,9	-6,7	-11,4	-5,4	-4,4	-5,6	-1,8	-2,3
Stavebnictví	<i>mzr. %</i>	-1,1	3,7	13,1	1,5	4,9	-0,7	-7,9	4,9
Obchod, pohostinství, doprava	<i>mzr. %</i>	-1,2	-1,5	4,9	-1,5	-7,4	-0,6	-4,0	0,1
Peněžnictví, komerční služby	<i>mzr. %</i>	-0,6	8,9	6,5	8,6	12,2	8,3	2,7	0,4
Ostatní služby	<i>mzr. %</i>	7,7	3,7	2,9	4,1	3,5	4,4	7,6	6,1

Pramen: ČSÚ, propočet MF

¹⁾ Hrubá přidaná hodnota ve stálých cenách na jednoho zaměstnaného (fyzické osoby).

²⁾ Objem náhrad zaměstnancům v běžných cenách na jednoho zaměstnance (fyzické osoby).

³⁾ Podíl nominální průměrné náhrady a produktivity práce.

Růst produktivity práce za 1. pololetí 2007 činil 4,4 %. Nejrychleji rostla ve zpracovatelském průmyslu. Dobré výsledky byly dosaženy také v převážné části služeb. V propadu produktivity práce naopak pokračovalo zemědělství.

Průměrné nominální náhrady na 1 zaměstnance za ekonomiku celkem se za 1. pololetí 2007 zvýšily o 7,4 %. Pokračování předstihu růstu nominální náhrady před růstem reálné produktivity se odrazilo v meziročním zvýšení jednotkových nákladů práce o 2,8 %. Tento vývoj signalizuje mírné zesílení mzdově-nákladových tlaků.

V porovnání s implicitním deflátozem HPH, jehož růst v 1. pololetí dosáhl 3,5 %, by tento nárůst jednotkových nákladů práce neměl znamenat z hlediska ekonomiky riziko nákladové inflace. Z pohledu odvětvové struktury však již tento celkový názor neplatí. Změna tendencí se projevila v odvětví těžby nerostných surovin a výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody, kde v 1. i ve 2. čtvrtletí došlo k růstu jednotkových nákladů práce. Netýkalo se to zpracovatelského průmyslu, obchodu, pohostinství a ubytování a dopravy, kde se mzdově nákladové tlaky neprojevily. Ve stavebnictví za 1. pololetí jednotkové náklady práce sice klesly, rozdílný byl ale vývoj v 1. a ve 2. čtvrtletí. Identifikovatelné riziko mzdově-nákladových tlaků bylo v zemědělství, kde nárůst jednotkových nákladů práce za 1. pololetí činil 30,6 %.

2.3 Důchody

Důchodová struktura hrubého domácího produktu informuje o skladbě důchodů, které jsou generovány v procesu tvorby hrubé přidané hodnoty.

Tabulka 5 : Důchodová struktura hrubého domácího produktu

		2005	2006					2007	
			rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
HDP, běžné ceny	<i>mld Kč</i>	2994,4	3220,3	742,6	816,5	820,1	841,1	817,7	899,7
Čisté daně	<i>podíl %</i>	9,5	8,9	8,8	8,9	9,8	8,2	8,8	9,2
Hrubý provozní přebytek a smíšený	<i>podíl %</i>	47,7	48,3	48,2	49,4	48,5	46,9	48,3	49,6
Náhrady zaměstnancům	<i>podíl %</i>	42,9	42,8	43,0	41,7	41,7	44,9	42,9	41,2
zemědělství, lesnictví, rybolov	<i>podíl %</i>	1,2	1,1	1,0	1,1	1,2	1,2	1,0	1,1
průmysl	<i>podíl %</i>	13,4	13,3	13,4	13,2	12,9	13,9	13,2	12,8
stavebnictví	<i>podíl %</i>	2,6	2,6	2,4	2,6	2,7	2,8	2,4	2,5
obchod, pohostinství, doprava	<i>podíl %</i>	9,5	9,3	9,4	9,0	9,1	9,6	9,6	9,2
peněžnictví, komerční služby	<i>podíl %</i>	5,5	5,8	6,0	5,6	5,6	6,2	6,2	5,7
ostatní služby	<i>podíl %</i>	10,6	10,6	10,7	10,3	10,2	11,2	10,5	10,0

Pramen: ČSÚ, propočet MF

Hlavní podíl nominálního HDP je z pohledu jeho důchodové struktury představován hrubým provozním přebytkem a smíšeným důchodem. Podíl hrubého provozního přebytku a smíšeného důchodu na HDP dlouhodobě přesahuje 47 %. V 1. čtvrtletí byl tento podíl 48,3 % a ve 2. čtvrtletí 49,6 %.

Druhá část vytvořené HPH, která je následně rozdělena, jsou náhrady zaměstnancům. Jejich podíl na HDP se naopak dlouhodobě pohybuje pod 44 %. V 1. a 2. čtvrtletí byl 42,9 %, resp. 41,2 % s tendencí k poklesu.

Rozdíl mezi nominálním HDP a součtem hrubého provozního důchodu a smíšeného důchodu a náhrad zaměstnancům je dán čistými daněmi. Jejich podíl na HDP se dlouhodobě pohybuje kolem 9 %.

Z bližšího pohledu na strukturu náhrad zaměstnancům je patrné, že mezi odvětví, která představují nejvyšší podíl náhrad zaměstnancům na HDP, patří sektor průmyslu, sektor ostatních služeb a sektor obchodu, pohostinství a dopravy. Podíl sektoru průmyslu byl v 2. čtvrtletí 12,8 %, což je ve srovnání s 1. čtvrtletí pokles o 0,4 p.b. Z ročních klouzavých průměrů vyplývá, že jeho podíl v průběhu posledních 4 čtvrtletí mírně klesá. Tento vysoký podíl byl způsoben jednoznačně odvětvím zpracovatelského průmyslu, jehož podíl náhrad zaměstnancům na HDP činil ve 2. čtvrtletí 11,5 %.

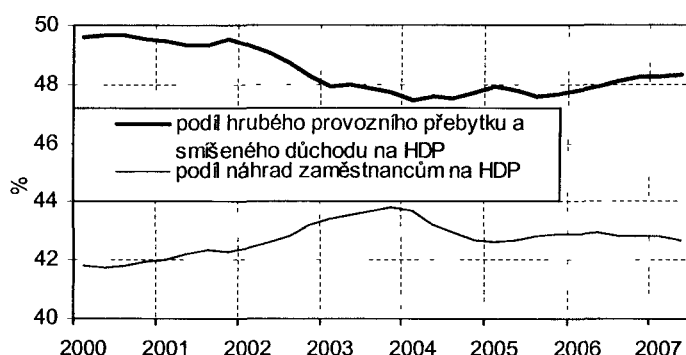
Podíl náhrad zaměstnancům na HDP, který generuje sektor obchodu, pohostinství a dopravy, dosáhl ve 2. čtvrtletí 9,2 %, přičemž nejvyššího podílu dosáhlo odvětví obchodu a oprav 5,1 %.

Tento vývoj bezesporu souvisí s rychlým ekonomickým růstem, který je tažen domácí poptávkou. Tento fakt je podpořen i vysokými tempy růstu náhrad zaměstnancům v těchto odvětvích. V 2. čtvrtletí činil meziroční nárůst náhrad zaměstnancům ve zpracovatelském průmyslu 7,8 % a v odvětví obchodu a oprav dokonce 15,7 %.

Podíl náhrad zaměstnancům sektoru ostatních služeb na HDP dosáhl ve 2. čtvrtletí 10,0 %. V rámci tohoto sektoru zaujímá nejvyšší podíl oblast veřejné správy, obrany a sociálního zabezpečení.

Zajímavou informací pro posouzení inflačních tlaků poskytuje zhodnocení vývoje podílů hrubého provozního přebytku a smíšeného důchodu a náhrad zaměstnancům na HDP. Tyto podíly na klouzavých úhrnech jsou zachyceny v níže uvedeném grafu.

Graf 2 : Podíly sumárních složek důchodů na HDP – klouzavé úhrny

Pramen: ČSÚ, propočet MF

Je zřejmé, že od konce roku 2003 klesá podíl náhrad zaměstnancům na HDP, zatímco podíl hrubého provozního přebytku a smíšeného důchodu na HDP roste. Tuto skutečnost lze interpretovat tak, že roste příspěvek na úhradu fixních nákladů a tvorbu zisku v soukromém sektoru. Fakt, že firmy jsou ziskovější, může tlumit jejich snahy podstatně zvyšovat ceny i přes rostoucí domácí poptávku. Dalším faktorem, který může bránit významnějšímu růstu cen, je ostrá konkurence v řadě odvětví.

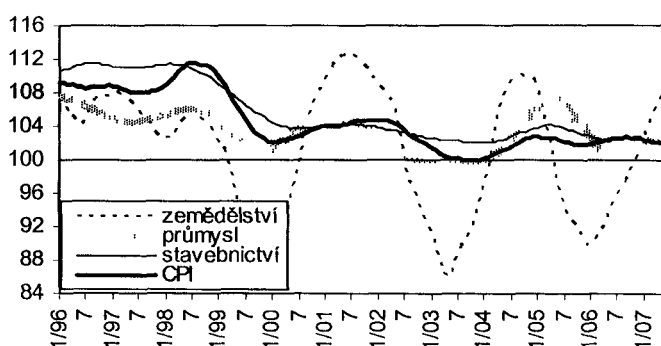
3. Cenový vývoj

Růst spotřebitelských cen se v 1. pololetí 2007 v porovnání s 1. pololetím 2006 zpomalil. Současné došlo k významné změně ve struktuře příspěvků k celkovému růstu cen. Zhruba o 2/5 se v průměru oproti 1. pololetí 2006 snížil celkový příspěvek administrativních vlivů. Ty se v roce 2007 ve formě spotřební daně promítají převážně do růstu cen alkoholu a cigaret. Výrazně zpomalil růst cen spojených s bydlením. Naopak se zrychlil růst cen potravin. Dalším důležitým faktorem byl vývoj cen ropy na světových trzích. Její průměrné měsíční ceny v dolarech byly až do května 2007 nižší než v roce 2006, navíc posilování kurzu koruny proti USD dále korigovalo její růst v národní měně.

V 1. pololetí 2007 se růst produkčních cen kromě cen podnikatelských služeb zrychlil. Největší tempa byla dosažena u zemědělských výrobců, kde se projevil dramatický vzestup cen rostlinné výroby. Průmyslové ceny v porovnání s předchozím rokem také značně akcelerovaly a opět převýšily rychlost růstu spotřebitelských cen. Naopak dynamika cen stavební výroby se i přes výrazný boom výstavby rezidenčního bydlení zvýšila jen mírně.

Graf 3 : Spotřebitelské ceny a ceny výrobců

(průměr hladiny cen za posledních 12 měsíců k průměru předchozích 12 měsíců)

Pramen: ČSÚ

3.1 Spotřebitelské ceny

Zpomalení dynamiky meziročního růstu spotřebitelských cen je patrné již od srpna 2006. Meziroční růst cen se v červnu 2007 (proti červnu 2006) zpomalil o 0,3 p.b. na 2,5 %. Příčinou změny dynamiky růstu cen v tomto období byl především výrazný pokles příspěvku administrativních⁹ vlivů (jejich příspěvek se v červnu 2007 o 1,0 p.b. na 1,2 p.b.). Zvýšení příspěvku tržního růstu cen byl však nižší než pokles administrativních vlivů. Pokles příspěvku administrativních vlivů a změna jeho struktury se výrazně projevila ve zpomalení růstu nákladů spojených s bydlením (ze 7,4 % v červnu 2006 na 2,8 % v červnu 2007). Naproti tomu se výrazně zrychlil vlivem zvýšení spotřebních daní růst cen alkoholických nápojů a tabákových výrobků (z 1,1 % v červnu 2006 na 9,7 % v červnu 2007). K akceleraci tržního pohybu cen došlo především u potravin a nealkoholických nápojů (z 0,9 % v červnu 2006 na 2,6 % v červnu 2007), kde se růst odvíjí se zpožděním v závislosti na změnách tempa růstu cen zemědělských výrobců. Navíc po letech nepřetržitých poklesů došlo k meziroční stagnaci u cen odívání a obuvi (od června 1999) a cen bytového vybavení a zařízení domácností (od června 2002).

Ceny ropy na světových trzích nedosahovaly až do května 2007 průměrných měsíčních hodnot z roku 2006. V dolarovém vyjádření poklesla v 1. pololetí 2007 průměrná cena ropy Brent (63,40 USD/barel) oproti stejnému období roku 2006 o 3,8 %. Navíc meziroční zhodnocení kurzu koruny vůči USD v průběhu 1. pololetí 2007 způsobilo, že průměrná korunová cena ropy poklesla o 12,4 %, avšak průměrné ceny nejprodávanějšího benzínu Natural 95 a motorové nafty byly nižší jen o 3,2 % resp. 4,6 %, když daňové zatížení, které má největší podíl ve struktuře ceny pohonných hmot, se v roce 2007 nezměnilo.

V souhrnu tak již faktory působící k udržení nízké inflace nepůsobí s takovou intenzitou jako ve 2. pololetí roku 2006.

V meziročním srovnání (červen 2007 proti červnu 2006) se významně změnila struktura příspěvků k celkovému meziročnímu růstu. Převážná část (80 %) příspěvku k cenovému růstu se soustředila ve třech oddílech spotřebního koše. Vlivem zvyšování

---

⁹ Změny maximálních cen, věcně usměrňovaných cen a ostatní necenová opatření (změna daní).

spotřební daně se zrychlil růst cen v oddíle alkoholické nápoje a tabák (příspěvek k cenovému růstu 0,8 p.b. oproti 0,1 p.b. v červnu 2006), když ceny tabákových výrobků se zvýšily o 16,9 %. Přestože oproti 1. pololetí 2006 došlo k podstatnému zpomalení růstu cen a tím i snížení příspěvku k cenovému růstu v celém oddíle bydlení (příspěvek k cenovému růstu 0,7 p.b. oproti 2,0 p.b. v červnu 2006), vzrostly v tomto oddíle ceny elektřiny o 7,9 %, tuhých paliv o 18,8 %, vodné se zvýšilo o 6,7 % a stočné o 5,5 %. Čisté nájemné v bytech s regulovaným nájemným vzrostlo o 12,0 % a v bytech s tržním nájemným o 1,1 %. Opačným směrem zde působil hlavně pokles cen zemního plynu o 8,2 %. Třetí největší příspěvek k růstu cen (0,5 p.b. oproti 0,1 p.b. v červnu 2006) byl zjištěn v oddíle potravin a nealkoholické nápoje. Ceny pekárenských výrobků a obilovin byly vyšší o 8,4 % a ovoce o 7,2 %. Levnější než loni byly i některé druhy potravin, jako např. vepřové maso, oleje a tuky, káva, čaj, kakao. O zbytek příspěvku (0,5 p.b.) se podělilo ostatních 9 oddílů spotřebního koše.

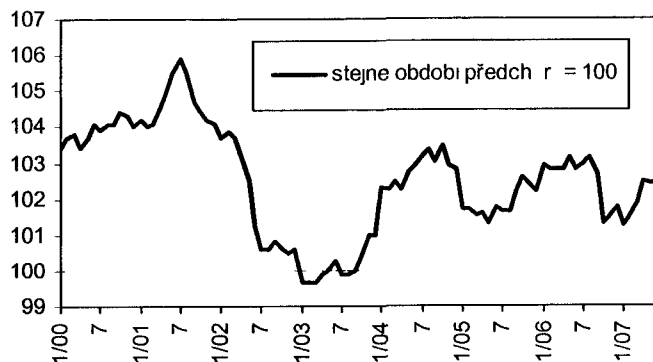
Tabulka 6 : Index spotřebitelských cen

Oddíl č.		váha v koši ‰	2006		2007	
			červen sopr=100	příspěvek k růstu	červen sopr=100	příspěvek k růstu
			%	p.b.	%	p.b.
	Ú h r n	1000,0	102,8	2,8	102,5	2,5
1	Potraviny a nealkoholické nápoje	162,6	100,9	0,2	102,6	0,5
2	Alkoholické nápoje, tabák a narkotika	81,7	101,1	0,1	109,7	0,8
3	Odívání a obuv	52,4	93,5	-0,3	100,0	0,0
4	Bydlení, voda, energie, paliva	248,3	107,4	2,0	102,8	0,7
5	Bytové vybavení, zařízení domácností; opravy	58,1	98,5	-0,1	100,0	0,0
6	Zdraví	17,9	103,7	0,1	104,8	0,1
7	Doprava	114,1	103,2	0,3	100,1	0,0
8	Pošty a telekomunikace	38,7	101,4	0,1	100,2	0,0
9	Rekreace a kultura	98,7	101,4	0,1	100,8	0,1
10	Vzdělávání	6,2	103,9	0,0	102,7	0,0
11	Stravování a ubytování	58,4	102,7	0,2	102,7	0,2
12	Ostatní zboží a služby	63,0	101,8	0,1	102,2	0,1

Pramen: ČSÚ

Meziročně vzrostly ceny zboží úhrnem o 2,1 % a ceny služeb o 3,0 %, což je u zboží o 0,4 p.b. a u služeb o 0,2 p.b. méně než v červnu 2006.

Graf 4 : Spotřebitelské ceny

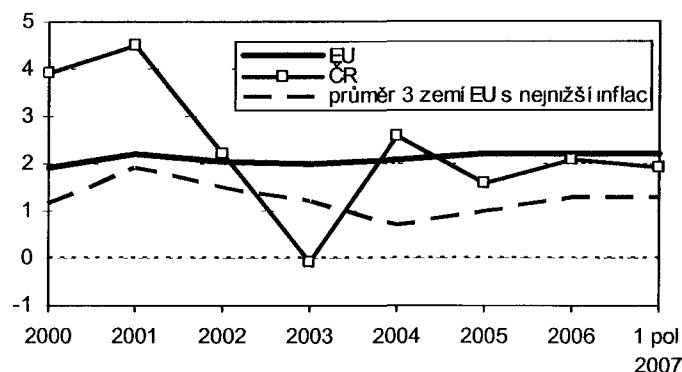

Pramen ČSÚ

Klouzavá roční míra inflace se od počátku roku 2007 dále snižovala (z 2,5 % v lednu na 2,1 % v červnu). V porovnání s červnem 2006 to bylo o 0,5 p.b. méně.

Průměrná míra inflace na bázi HICP se v ČR v 1. pololetí 2007 v porovnání se stejným obdobím doku 2006 zpomalila o 0,3 p.b. a stagnovala převážně na hodnotě 1,9 % (s výjimkou ledna 2007, kdy činila 2,0 %). Souhrn za země EU se až do května 2007 neměnil a činil 2,2 %. Červnových 2,1 % je o 0,2 p.b. méně než tomu bylo v červnu 2006.

Graf 5 : Spotřebitelské ceny – HICP v %
(průměrná míra inflace)

Pramen ČSÚ, EUROSTAT, propočty MF

3.2 Ceny výrobců

V 1. pololetí roku 2007 ceny průmyslových výrobců akcelerovaly. Meziroční tempo růstu dosáhlo v 1. čtvrtletí hodnoty 3,2 % a ve 2. čtvrtletí 4,2 %. Během prvních šesti měsíců dosáhl meziroční růst průměrné hodnoty 3,7 %.

Nejvýznamnějším faktorem, který působil na změnu celkové hladiny průmyslových cen, se stal vývoj v oblasti výroby a rozvodu elektrické energie, plynu

a vody. Pravidelné lednové zdražení energií o 7,5 % způsobilo průměrný meziroční nárůst v 1. pololetí roku 2007 o 7,3 % (oproti 7,9 % v 1. pololetí 2006).

K inflaci v průmyslu přispěly i ceny nerostných surovin, které se v 1. pololetí 2007 zvýšily o 5,3 % (oproti 0,6 % v 1. pololetí 2006). Na rozdíl od předcházejícího roku letos vzrostly více ceny uhlí, lignitu, rašeliny a ropy (o 6,7 % oproti 0,2 %). Ceny ostatních nerostných surovin byly meziročně vyšší jen o 1,8 % (oproti 2,0 %).

I ve zpracovatelském průmyslu se ceny zvyšovaly, průměrně o 3,1 % (oproti růstu o 0,3 % v 1. pololetí roku 2006). Zde byla cenová hladina nejvíce ovlivněna vzestupem cen základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (o 8,1 %). Dále k růstu zpracovatelských cen významně přispívaly potravinářské výrobky, nápoje a tabák (růst o 2,3 %), chemické výrobky (o 4,6 %), stroje a zařízení (2,6 %), elektrické a optické přístroje (2,0 %) i dřevěné výrobky (6,8 %). Naopak pokles byl zaznamenán u cen koksu a rafinérských výrobků (o 2,2 %) a cen dopravních prostředků (o 0,8 %).

Ceny stavebních prací v 1. pololetí roku 2007 v průměru meziročně vzrostly o 3,6 %, což je o 1,2 p.b. více než v minulém roce. Stavební boom se tak do cen stavebních prací prosadil jen mírně. Meziroční údaje v jednotlivých měsících vykazaly téměř stabilní dynamiku.

Ceny tržních služeb v produkční sféře v 1. pololetí roku 2007 meziročně vzrostly průměrně jen o 1,7 % (což je o 2,0 p.b. méně než v 1. polovině roku 2006). Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo u cen vodného a stočného (zvýšení o 5,6 %). Dále mírně zdražily podnikatelské služby (o 2,6 %), doprava a skladování (o 2,3 %) a peněžnictví (o 0,4 %). Ceny pošt a telekomunikací se téměř nezměnily (0,1 %) a pojišťovací služby byly v průměru dokonce zlevněny (o 2,1 %).

Dynamika růstu cen v zemědělství se svou volatilitou markantně odlišuje od ostatních cenových okruhů v produkční sféře. Stejně tomu bylo i v 1. pololetí roku 2007. Ceny zemědělských výrobců průměrně meziročně v 1. polovině roku 2007 vzrostly o 11,9 % (oproti o 1,5 % v 1. pololetí roku 2006). Nejvyšší průměrné ceny byly zaznamenány v březnu. Poté došlo k pozvolnému zpomalení.

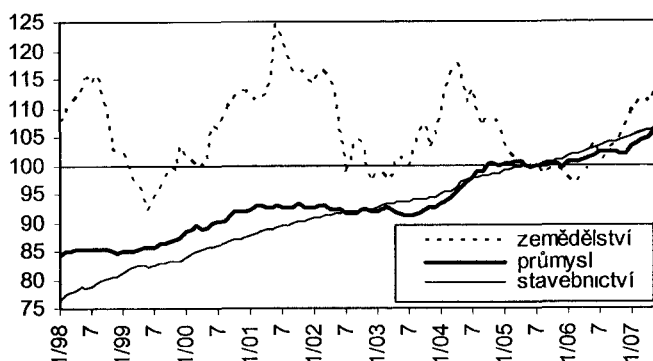
Dramatický nárůst cen rostlinných výrobků v 1. pololetí roku 2007 (o 28,8 % oproti 12,2 % v 1. pololetí předcházejícího roku) byl zapříčiněn prudkým zvýšením cen brambor, obilovin a olejnin, které se staly významným artiklem při výrobě biopaliv.

Naopak u ceny živočišných výrobků byl pozorován pokles (o 3,1 %, stejně jako ve stejném období roku 2006).

Graf 6 : Ceny výrobců

(bazické indexy, průměr roku 2005=100)

Pramen: ČSÚ, propočty MF

Ze střednědobého pohledu (v letech 2004 až 1. polovina 2007) rostly nejrychleji ceny průmyslových výrobců, následované okruhem cen stavebních prací.

4. Trh práce

Pokračující výrazný ekonomický růst v 1. pololetí 2007 umožňoval tvorbu nových výrobních a pracovních příležitostí a další růst zaměstnanosti v produkční sféře. Citelný pokles nezaměstnanosti však patrně byl nejen důsledkem širší nabídky uplatnění pro uchazeče o zaměstnání, ale i odchodu do neaktivity, zejména do důchodu, u části starších osob, které nenalezly vhodné uplatnění.

Tabulka 7 : Základní ukazatele trhu práce

			2005	2006					2007	
				rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
Zaměstnanost celkem VŠPS ¹		mzr %	1,2	1,3	1,7	1,6	0,9	1,2	1,7	1,8
	zaměstnanci VŠPS	mzr %	2,2	1,2	2,2	1,6	0,3	0,7	1,3	1,8
	evidenční ²	mzr %	0,8	1,5	1,2	1,3	1,5	1,9	1,6	1,0
Nezaměstnanost VŠPS ³		mzr %	-3,7	-9,5	-3,5	-8,8	-9,8	-16,2	-24,8	-25,1
	MPSV ⁴	mzr. %	-4,3	-7,7	-5,2	-5,9	-8,8	-11,1	-13,5	-17,2
Ekonomicky neaktivní VŠPS		mzr %	0,0	0,9	-0,1	0,6	1,5	1,7	2,3	2,1
Průměrná mzda evidenční ²		mzr %	5,3	6,4	7,0	6,6	5,9	6,1	7,9	7,4

Pramen: ČSÚ, MPSV

¹⁾ Zaměstnaný VŠPS pracoval v referenčním týdnu alespoň 1 hodinu

²⁾ Zaměstnanci (fyzické osoby) v evidenčním počtu podniku nad 19 zaměstnanců a nepodnikatelské sféry celkem

³⁾ Nezaměstnaný VŠPS nepracoval, práci aktivně hledal a byl schopen nastoupit do 14 dnů

⁴⁾ Nezaměstnaný MPSV vyhověl podmínkám pro registraci na úřadu práce

Meziročně se zvýšila míra zaměstnanosti v nejdůležitější věkové kategorii 15 až 64 let. Vzhledem k poklesu nezaměstnanosti a demografickým změnám skladby populace však došlo k mírnému snížení míry ekonomické aktivity. Přírůstek počtu osob ekonomicky neaktivních v zásadě odpovídal demografickému vývoji a rozšiřování zájmu o vzdělávání. Nadále také rostl počet zahraničních zaměstnanců. Růst průměrné mzdy byl v zásadě adekvátní růstu produktivity práce a zatím nezakládal větší inflační tlaky a nesnižoval konkurenceschopnost.

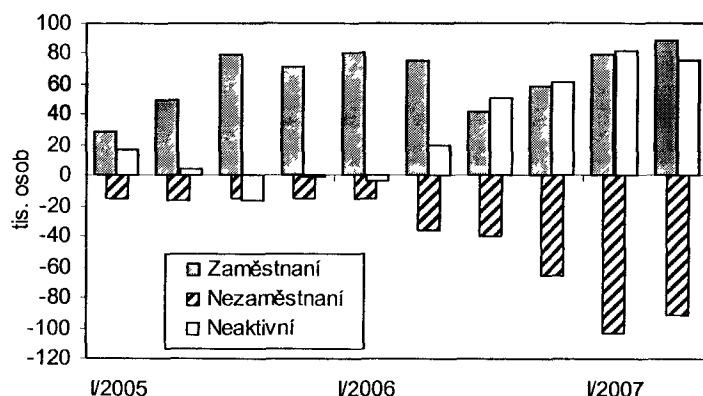
4.1 Ekonomická aktivita

Přírůstek počtu zaměstnaných podle výběrových šetření pracovních sil (VŠPS) byl nižší než úbytek nezaměstnaných (zaměstnaní +84 tis. osob, nezaměstnaní -98 tis. osob) a objem pracovní síly tak klesl meziročně o 0,3 %.

Míra zaměstnanosti (podíl zaměstnaných na příslušné věkové populaci) vzrostla jak v kategorii 15-64, tak v úhrnu nad 15 let (o 0,7 p.b., resp. 0,5 p.b. na 65,8 % resp. 55,4 %).

Míra ekonomické aktivity (podíl zaměstnaných a nezaměstnaných na populaci v daném věku) se snížila o 0,6 p.b. jak v kategorii 15-64 let tak u obyvatelstva nad 15 let (na hodnoty 69,8 % resp. 58,7 %).

Graf 7 : Ekonomická aktivita
(meziroční přírůstky)

Pramen: ČSÚ

Mimo ekonomickou aktivitu bylo v 1. pololetí 2007 v průměru 3642 tisíc osob nad 15 let. Nárůst počtu ekonomicky neaktivních meziročně zrychlil na 2,2 %. Část tohoto růstu, danou zvyšováním počtu studujících na vyšších stupních škol, lze hodnotit pozitivně, neboť se jedná o přípravu na povolání. Došlo však rovněž k přírůstku počtu nepracujících důchodců (v pojetí VŠPS v průměru za pololetí o 65 tisíc na 2163 tis.

osob), který patrně plyne z demografického vývoje a ze strukturálních regionálních problémů zaměstnanosti. Nepokračoval trend z roku 2006, kdy zřejmě větší počet důchodců nacházel přinejmenším krátkodobé pracovní uplatnění, neboť přibývají jak řádní důchodci, tak osoby v předčasném starobním důchodu (podle VŠPS i statistik MPSV). Skladba ekonomicky neaktivních se však u nejdůležitějších kategorií meziročně v zásadě nezměnila.

4.2 Zaměstnanost

V hlavním či jediném zaměstnání pracovalo v 1. pololetí 2007 podle výsledků VŠPS v průměru 4889 tisíc osob, meziroční přírůstek činil 1,7 %. Na tomto vývoji se podílelo zejména příznivé prostředí ekonomického růstu, umožňující nejen nárůst zaměstnaneckých míst, ale přírůstek počtu podnikatelů. Pokles počtu členů výrobních družstev průběžně pokračoval.

Celkový počet zaměstnanců a členů produkčních družstev (4098 tisíc osob) vzrostl o 1,6 %, v podnikatelském segmentu bylo při růstu o 2,7 % aktivních 791 tisíc osob. Procentní zastoupení zaměstnaneckého segmentu v celkové zaměstnanosti je v zásadě stabilizováno na 84 %.

Česká republika má nejvyšší podíl zaměstnanosti v sekundárním sektoru ze všech zemí EU-27 a v 1. pololetí 2007 došlo k jeho dalšímu mírnému nárůstu. Nejvyšší absolutní meziroční přírůstky počtu zaměstnaných byly zjištěny ve zpracovatelském průmyslu (celkem o 35 tisíc osob), ve stavebnictví po poklesu v roce 2006 došlo opět k nárůstu počtu pracovníků (o 3 tisíce). Růst v terciární sféře byl nejvyšší v agregaci nemovitosti, pronájem a podnikatelské činnosti (o 26 tisíc) a zdravotnictví (o 17 tisíc), nicméně podíl této sféry na celkové zaměstnanosti se nezvýšil. Pokles počtu pracovníků (i jejich podílu na celkové zaměstnanosti) v primárních odvětvích pokračoval.

Ke 30. 6. 2007 v ČR legálně pracovalo 275 tisíc cizích státních příslušníků (meziročně o 19,7 % více). Rostoucím zaměstnáváním cizinců mnohé subjekty řeší nedostatek či nezájem tuzemských pracovníků o nabízená místa.

Cizinci většinou (76,1 %) pracovali v zaměstnaneckém poměru, z nich 63,2 % představovali občané zemí EHP, pro něž je možnost zaměstnání v ČR výrazně jednodušší. Mezi zaměstnanci-cizinci tradičně výrazně převažovali Slováci v počtu 97 tisíc, u nichž je vedle srovnatelného vzdělání i minimální jazyková bariéra, což

umožňuje jejich bezproblémové uplatnění téměř ve všech profesích. Ukrajinců zde bylo legálně zaměstnáno 53 tisíc, Poláků 21 tisíc.

Počet cizinců podnikajících v ČR na živnostenský list se ke konci pololetí meziročně mírně zvýšil (o 1,6 %) na 66 tisíc, nejčetnější byli Vietnamci (22 tisíce) a Ukrajinci (21 tisíc).

4.3 Nezaměstnanost

Pokles nezaměstnanosti lze přičítat zejména ekonomickému růstu, dále také úpravám legislativy trhu práce i intenzivní činnosti úřadů práce při realizaci programů aktivní politiky zaměstnanosti, včetně individuální pomoci jednotlivým klientům při hledání uplatnění. Ke zpomalení přírůstku nově evidovaných přispívá i demograficky dané snižování počtu absolventů škol a rozšíření přitažlivosti jejich zaměstnávání zejména příspěvky zaměstnavatelům na vyplácené mzdy. Část úbytku nezaměstnaných jde patrně na vrub odchodu do předčasného či řádného starobního důchodu.

Graf 8 : Míra nezaměstnanosti,
(%, průměr čtvrtletí)

Pramen: ČSÚ, MPSV

Průměrný počet nezaměstnaných v 1. pololetí 2007 klesl podle dat zjišťovaných na základě VŠPS na 293 tisíce, u registrovaných na úřadech práce na 424 tisíce (meziroční úbytek o 98, resp. 76 tisíc osob). Údaje o míře nezaměstnanosti, uváděné podle různých metodik výpočtu, se sice lišily v úrovni, avšak vypovídaly o poklesu míry nezaměstnanosti v zásadě obdobně (viz graf; rozdílný vývoj v 1. čtvrtletí u VŠPS neodpovídající sezónnímu mohl být způsoben m.j. i neekonomickými faktory - vlivem statistického výběrového způsobu šetření). Pro mezinárodní srovnávání je obvykle

používán údaj o míře nezaměstnanosti podle VŠPS, kde došlo k meziročnímu poklesu v průměru o 1,9 p.b. na 5,7 %.

Podle dosaženého vzdělání trvale převažují nezaměstnaní se základním vzděláním spolu s absolventy středního vzdělání bez maturity (více než 70 %).

Meziročně došlo podle sledování VŠPS i MPSV k dalšímu poklesu počtu dlouhodobě nezaměstnaných, tj. osob nepracujících déle než 1 rok. Průměrný počet dlouhodobě nezaměstnaných podle obou statistik byl ke konci pololetí mírně nad hranicí 150 tisíc (pokles o 56 tisíc, resp. o 38 tisíc) a jejich podíl na nezaměstnaných celkem představoval ve VŠPS 55 %, u koncové hodnoty 2. čtvrtletí podle MPSV 43 %.

V 1. pololetí 2007 připadalo na jedno volné místo 3,9 registrovaných uchazečů, tj. o 3,3 méně než ve srovnatelném období roku 2006. Jednalo se o souběh poklesu počtu nezaměstnaných a přírůstku počtu registrovaných disponibilních míst.

Příspěvek v nezaměstnanosti pobíralo v 1. pololetí 2007 v průměru 29,8 % z celkového počtu registrovaných uchazečů, což představuje meziročně zvýšení o 0,9 p.b. Průměrná výše příspěvku se přiblížila k 5000 Kč.

Regionální vývoj nezaměstnanosti byl výrazně rozdílný v závislosti na možnostech tvorby nových pracovních příležitostí a jejich využitelnosti uchazeči z hlediska kvalifikačního a profesního, případně i dopravní dostupnosti. Prostředky na aktivní politiku zaměstnanosti byly přednostně směřovány do regionů s vyšší mírou nezaměstnanosti. Nejvyšší registrovaná míra nezaměstnanosti je trvale v okrese Most. Ke 30. 6. 2007 tam dosahovala 17,4 % (pokles proti předchozímu roku činil 3,1 p.b.).

4.4 Průměrné mzdy

Zrychlení nominálního růstu průměrné mzdy v 1. pololetí 2007 (při celkovém růstu počtu zaměstnanců) reflektovalo zejména hospodářské výsledky podniků v podmínkách trvajících výrazného ekonomického růstu. Zvýšení mezd zatím nebylo v rozporu s růstem produktivity práce, nezakládalo ve větší míře inflační tlaky, ani neznamenalo významnou hrozbu pro konkurenceschopnost.

Tabulka 8 : Průměrná mzda

			2005	2006					2007	
				rok	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q
Průměrná mzda	celkem	mzr. %	5,3	6,4	7,0	6,6	5,9	6,1	7,9	7,4
nominálně	podnikatelská sféra	mzr. %	5,1	6,7	7,3	6,7	6,1	6,6	8,3	7,8
	nepodnikatelská sféra	mzr. %	5,7	5,4	5,9	5,9	5,4	4,4	6,3	5,9
Minimální mzda		mzr. %	7,2	8,0	5,4	5,4	10,7	10,7	5,7	5,7
Průměrná mzda	celkem	mzr. %	3,3	3,8	4,1	3,6	2,9	4,5	6,3	4,9
reálně (CPI)	podnikatelská sféra	mzr. %	3,1	4,1	4,4	3,7	3,1	5,0	6,7	5,3
	nepodnikatelská sféra	mzr. %	3,7	2,8	3,0	2,9	2,4	2,9	4,7	3,4
Minimální mzda		mzr. %	5,3	5,4	2,5	2,4	7,6	9,1	4,1	3,2

Pramen: ČSÚ

Zaměstnanci (fyzické osoby) v evidenčním počtu podniku nad 19 zaměstnanců a nepodnikatelské sféry celkem

Hrubá mzda v průměru za 1. pololetí 2007 dosáhla 20 938 Kč, v podnikatelské sféře 21 174 Kč a v nepodnikatelské sféře 20 106 Kč.

Směrem ke zvyšování růstu mezd ještě výrazněji než v předchozím roce působila podnikatelská sféra, kde růst průměrné hrubé mzdy reflektuje zejména aktuální hospodářskou situaci podniků. Růst v nepodnikatelské sféře, odrážející úsporná opatření ve státem řízené sféře, byl spíše opatrný a rozdíl mzdové úrovně mezi těmito sférami se zvýraznil.

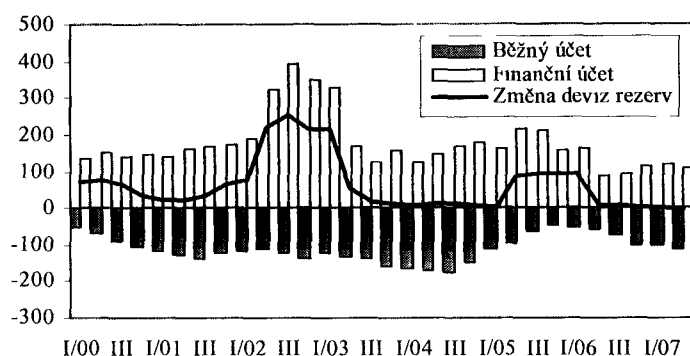
Meziodvětvová diferenciaci opět vzrostla, neboť významnější nárůst zaznamenala zejména odvětví s vyššími mzdami, nicméně reprezentanti nejvyšších a nejnižších jsou dlouhodobě stejní. Výrazně nejvyšší mzdy dosahují pracovníci v sekci OKEČ Finanční zprostředkování, kde je průměrná mzda více než dvojnásobkem republikového průměru, nejnižší mzdy jsou vykázány v sekci Ubytování a stravování a Zemědělství, myslivost a lesnictví. Z podrobnějšího hlediska odvětví to (při úpravě na přepočtené počty) bylo nejvíce ve finančním zprostředkování, kde se průměr blíží k 50 tis. Kč a růst přesáhl 8 %, nejméně ve výrobě textilií a textilních výrobků, kde mzda při růstu blízkém průměrnému stoupla pouze na 14,5 tis. Kč. Tyto rozdíly vyplývají jak ze vzdělanostní a kvalifikační skladby zaměstnanosti, tak i genderových rozdílů.

Mzdová úroveň je rozdílná i z hlediska typu hospodaření – nejvyšší mzdy dlouhodobě vyplácejí podniky v mezinárodním a zahraničním vlastnictví, nejnižší v družstevním. Z hlediska velikosti podniku jsou mzdy rovněž setrvale výrazně odlišeny – obecně platí, že čím větší podnik, tím vyšší mzdy.

5. Platební bilance

Běžný účet platební bilance za 1. pololetí 2007 skončil schodkem ve výši 28,3 mld. Kč. Aktivum finančního účtu 15,4 mld. Kč bylo dáno přílivem přímých zahraničních investic a finančních derivátů, u portfoliových a ostatních investic došlo k odlivu finančních zdrojů. Kapitálový účet skončil přebytkem 2,9 mld. Kč. Devizové rezervy ČNB po vyloučení vlivu kurzových rozdílů klesly o 7,7 mld. Kč.

Graf 9 : Platební bilance
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

Pramen ČNB, propočty MF

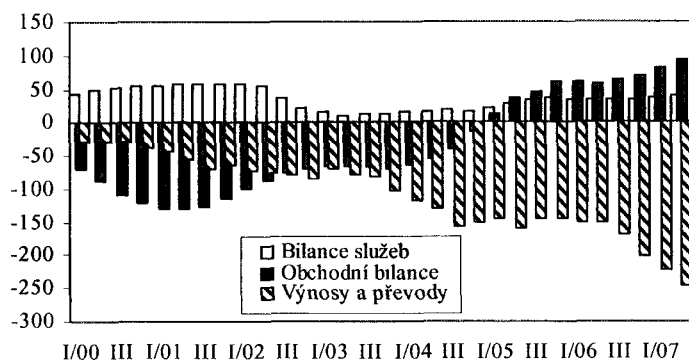
5.1 Běžný účet

Pasivum běžného účtu 28,3 mld. Kč znamenalo meziroční zhoršení o 13,4 mld. Kč. Bylo způsobeno zhoršením bilance výnosů a běžných převodů, obchodní bilance a bilance služeb dosáhly meziročně lepšího výsledku. Na vnější nerovnováze, vyjádřené podílem deficitu běžného účtu na HDP, se tento vývoj projevil zhoršením z -3,1 % na konci roku 2006 na -3,4 % ve 2. čtvrtletí 2007 v ročním vyjádření. Poměr výkonové bilance (obchod se zbožím a službami) k HDP se zlepšil z 3,2 % na 4,0 % především příznivým vývojem obchodní bilance.

Saldo obchodní bilance skončilo přebytkem ve výši 71,8 mld. Kč¹⁰, což znamenalo meziroční zlepšení o 26,5 mld. Kč. Obrat obchodní výměny dosahoval stále vysoké dynamiky a i při nevelkém předstihu tempa růstu vývozu před dovozem se přebytek obchodní bilance zvyšoval.

¹⁰ v cenách FOB v metodice platební bilance

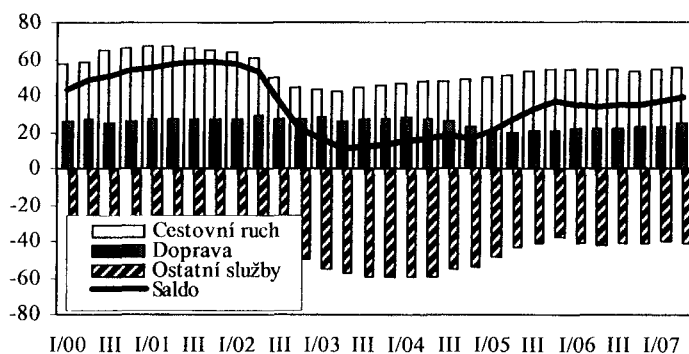
Graf 10 : Běžný účet platební bilance
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

Pramen: ČNB, propočty MF

Přebytek bilance služeb 23,1 mld. Kč byl meziročně o 4,7 mld. Kč vyšší, což souviselo s rychlejším nárůstem příjmů (o 8,2 mld. Kč) než výdajů (o 3,5 mld. Kč), především v položkách dopravních služeb a cestovního ruchu. Saldo ostatních služeb je dlouhodobě deficitní, za 1. pololetí 2007 se objem jejich vývozu i dovozu snížil zhruba stejnou měrou.

Graf 11 : Bilance služeb
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

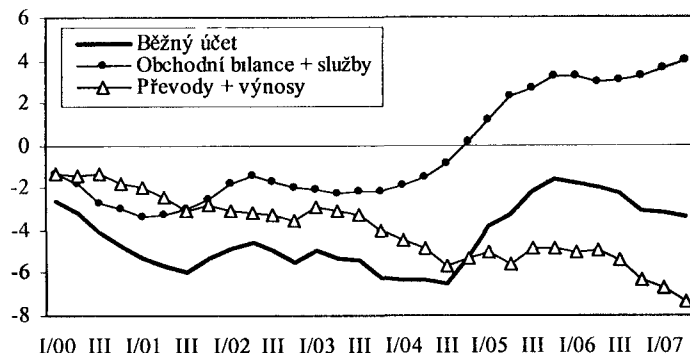
Pramen: ČNB, propočty MF

Bilance výnosů skončila schodkem 112,4 mld. Kč (meziročně vyšší o 36,6 mld. Kč), když náklady rostly rychleji než výnosy, a to jak u náhrad zaměstnancům, tak i investičních výnosů. Saldo investičních výnosů dosáhlo schodku 89,1 mld. Kč (zhoršení o 28,4 mld. Kč), který souvisel s čistým odlivem výnosů z přímých zahraničních investic ve výši 110,3 mld. Kč (o 38,9 mld. Kč více). Toky výnosů z portfoliových i ostatních investic byly v saldu kladné. Rostly výdaje spojené se zaměstnáváním zahraničních pracovníků v ČR, v saldu náhrady zaměstnancům vykázaly schodek 23,3 mld. Kč (o 8,2 mld. Kč více).

Bilance běžných převodů dosáhla schodku 10,8 mld. Kč a zhoršila se tak o 8,0 mld. Kč. Nejvýznamnější pro tento vývoj byly odvody České republiky ve vztahu k rozpočtu Evropské unie.

Graf 12 : Podíl běžného účtu a jeho složek na HDP
(%, na bázi ročního klouzavého úhrnu)

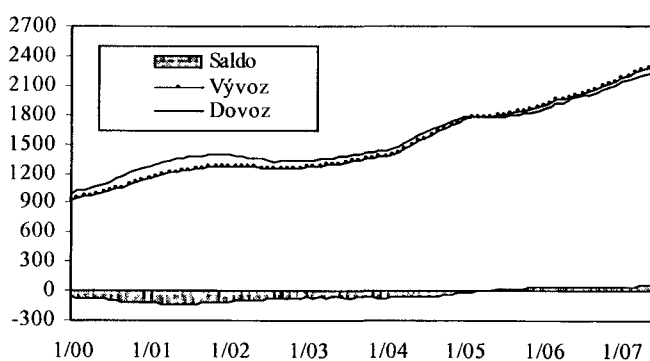

Pramen: ČNB, propočty MF

Obchodní bilance a struktura zahraničního obchodu podle ČSÚ z údajů celní statistiky¹¹

Obrat zahraničního obchodu dosahoval v průběhu 1. pololetí 2007 vysoké dynamiky a celkově se zvýšil o 15,8 %, přičemž vývoz vzrostl o 16,7 % (na 1211,8 mld. Kč) a dovoz o 14,8 % (na 1155,4 mld. Kč).

Graf 13 : Obchodní bilance
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

Pramen: ČSÚ, propočty MF

Přebytek obchodní bilance dosáhl nejvyšší hodnoty v historii 56,4 mld. Kč a byl meziročně o 24,6 mld. Kč vyšší. Stále vysoké ceny ropy se v meziročním srovnání

¹¹ Vývoz v metodice FOB, dovoz CIF

nezvyšovaly a schodek palivové části bilance (SITC 3) přestal růst, jeho výši snižovalo rovněž posilování koruny vůči dolaru. Příznivý vliv na obchodní bilanci měl ekonomický růst ve světě a především lepší se ekonomická situace zemí EU.

Příznivě se v 1. pololetí 2007 vyvíjely rovněž směnné relace, které se meziročně zlepšily v průměru o 3,4 %¹² při zvýšení vývozních cen o 2,4 % a snížení dovozních cen o 1,0 %. Pohyb cen zahraničního obchodu byl kromě vývoje cen na světovém trhu ovlivněn posílením koruny vůči EUR a zejména k USD. Pokles cen ropy a jen nevelké zvýšení ceny plynu podpořilo mírný celkový růst světových cen průmyslových surovin a potravin, který dosáhl 1,9 %.

Z teritoriálního pohledu¹³ se zvýšil podíl obrátu obchodu se zeměmi EU-27 na 78,8 % (o 0,3 p.b.). Kromě obchodu s EU vzrostl ještě podíl s tzv. ostatními zeměmi (tj. především Čína) na 3,7 % (o 0,8 p.b.) a rozvojovými zeměmi na 4,5 % (o 0,2 p.b.). Naopak snížil se objem obchodu se zeměmi Společenství nezávislých států (SNS) na 5,1 % (o 0,7 p.b.). Z významných partnerů vzrostl podíl Slovenska, Polska, Itálie, Spojeného království a Maďarska, na druhou stranu poklesl podíl na obrátu u Německa, Rakouska a Nizozemska.

Tabulka 9 : Vývoj vývozu a dovozu podle teritorií

	Vývoz			Dovoz			Změna salda v mld Kč
	Index (%)	Podíl (%)		Index (%)	Podíl (%)		
	2007/2006	1 pol 2006	1 pol 2007	2007/2006	1 pol 2006	1 pol 2007	
CELKEM	116,7	100,0	100,0	114,8	100,0	100,0	24,6
v tom							
vyspěle tržní ekonomiky	116,0	92,0	91,5	114,7	80,2	80,2	34,2
z toho EU27	116,7	85,7	85,7	115,7	71,0	71,6	35,9
z toho SRN	112,0	32,6	31,3	110,9	29,3	28,3	8,5
Slovensko	125,7	8,0	8,6	113,6	5,4	5,4	13,8
rozvojové země	122,1	3,3	3,5	119,3	5,4	5,6	-2,9
evropské tranzitivní ekonomiky	87,9	1,0	0,8	151,6	0,3	0,3	2,7
Společenství nezávislých států	128,4	3,1	3,4	91,7	8,6	6,9	16,4
z toho Rusko	138,9	1,8	2,1	90,1	6,4	5,0	13,4
ostatní	145,8	0,4	0,6	146,8	5,4	6,9	-23,5
z toho Čína	153,4	0,4	0,5	147,1	5,3	6,8	-22,9
nespecifikovano	620,4	0,1	0,3	100,7	0,1	0,1	3,1
Polsko	125,6	5,5	5,9	114,5	5,8	5,7	6,2
Francie	115,8	5,6	5,5	118,4	4,8	5,0	0,1
Itálie	124,4	4,8	5,1	122,0	4,7	5,0	1,6
Rakousko	106,3	5,1	4,6	116,6	3,6	3,7	2,7
Spojené království	121,1	4,8	4,9	120,0	2,5	2,6	5,4
Nizozemsko	108,1	3,7	3,4	118,7	3,8	3,9	4,1
USA	97,9	2,4	2,0	106,7	2,5	2,3	-2,2
Japonsko	112,9	0,5	0,4	110,6	3,1	3,0	-2,7

Ostatní : Čína, S.Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Pramen : ČSÚ

¹² Z výběrových indexů v zahraničním obchodě se zbožím.

¹³ Data přepočítána ČSÚ podle struktury po rozšíření EU o Bulharsko a Rumunsko od ledna 2007

Objem vývozu se zvýšil o 173,6 mld. Kč a rostl s výjimkou evropských tranzitivních ekonomik do všech teritoriálních oblastí. Nárůst vývozu do EU o 16,7 % znamenal 85,5 % z celkového nárůstu objemu vývozu. Největším odběratelem tuzemských vývozců zůstalo přes snížení podílu na vývozu o 1,3 p.b. (na 31,3 %) Německo, kam se hodnotově vyvezlo o 12,0 % zboží více. Z dalších významných partnerů EU nejrychleji rostl vývoz na Slovensko, do Polska, Itálie, Spojeného království a Maďarska. Objem vývozu se za 1. pololetí 2007 zvýšil do všech zemí EU s výjimkou Irska. Z jednotlivých zemí mimo EU byl nejvýraznější meziroční nárůst zaznamenán u vývozu do Číny (o 53,4 % víc) a Ruska (o 38,9 % víc).

Objem dovozu se meziročně zvýšil o 149,0 mld. Kč a ze všech teritoriálních seskupení s výjimkou zemí SNS vzrostl. Zvýšení dovozu z EU o 15,7 % představovalo 75,5 % z celkového nárůstu objemu dovozu. Nadprůměrného růstu dosáhl dovoz také z rozvojových zemí, evropských zemí s tranzitivní ekonomikou a tzv. ostatních zemí. Na zvýšení dovozu z EU se nejvíc podílely Itálie, Spojené království a Rakousko. S výjimkou Rumunska se zvýšil objem dovozu ze všech zemí EU.

Aktivní saldo obchodu se zeměmi EU převýšilo schodek zahraničního obchodu se zeměmi mimo EU o 56,4 mld. Kč. Na tomto výsledku se nejvíc podílel obchod s Německem (přebytek 52,8 mld. Kč), Slovenskem (42,0 mld. Kč) a Spojeným královstvím (29,7 mld. Kč). Nejvíce zatížil bilanci obchod s Čínou (-72,0 mld. Kč) a Ruskem (-32,3 mld. Kč).

Tabulka 10 : Komoditní struktura

Třídy SITC	Vývoz			Dovoz			Změna salda v mld Kč
	Index (%)	Podíl (%)		Index (%)	Podíl (%)		
	2007/2006	1.pol 2006	1.pol.2007	2007/2006	1.pol 2006	1.pol 2007	
Celkem	116,7	100,0	100,0	114,8	100,0	100,0	24,6
0 - Potraviny a živá zvířata	109,9	2,9	2,7	115,0	4,2	4,2	-3,4
1 - Nápoje a tabák	138,1	0,5	0,5	87,6	0,7	0,6	2,7
2 - Surové materiály (s výj. paliv)	126,9	2,5	2,8	100,4	2,8	2,4	7,0
3 - Nerostná paliva a maziva	102,2	2,9	2,5	88,8	10,1	7,8	12,0
4 - Živočišné a rostlinné oleje	104,1	0,1	0,1	86,1	0,2	0,1	0,3
5 - Chemikálie	115,1	6,1	6,0	116,3	10,6	10,8	-7,8
6 - Tržní výrobky	117,5	21,0	21,1	123,3	20,5	22,0	-9,8
7 - Stroje a přepravní zařízení	118,4	53,2	54,0	120,0	40,5	42,3	20,0
8 - Průmyslové výrobky	110,4	10,9	10,3	107,7	10,3	9,7	3,8
9 - Komodity jinde nezařazené	122,2	0,0	0,0	124,7	0,1	0,1	-0,1

Pramen. ČSÚ

Z komoditního hlediska byl pro výsledky zahraničního obchodu stejně jako v předchozích letech nejvýznamnější obchod se stroji a dopravními prostředky (třída SITC 7). Obrat této třídy dosáhl více než 48 % celkového objemu zahraničního obchodu, přebytek se meziročně zvýšil o 20,0 mld. Kč a dosáhl 164,7 mld. Kč. Nejvyšší

přebytek byl zaznamenán u silničních vozidel (110,8 mld. Kč) a dále u strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (19,9 mld. Kč) a u výpočetní techniky (12,5 mld. Kč). Kromě strojů a dopravních prostředků se na zlepšení bilance nejvíce podílel obchod nepalivových surovin (třída SITC 2) zvýšením přebytku o 7,0 mld. Kč a na druhé straně snížení deficitu (o 12,0 mld. Kč) bilance obchodu s nerostnými palivy (třída SITC 3).

Negativně obchodní bilanci ovlivnil vývoj v obchodě s chemikáliemi (SITC 5 se zvýšením deficitu o 7,8 mld. Kč) a potravin (SITC 0 – zhoršení schodku o 3,4 mld. Kč), snížil se přebytek ve třídě polotovarů a materiálů (SITC 6 – pokles o 9,8 mld. Kč).

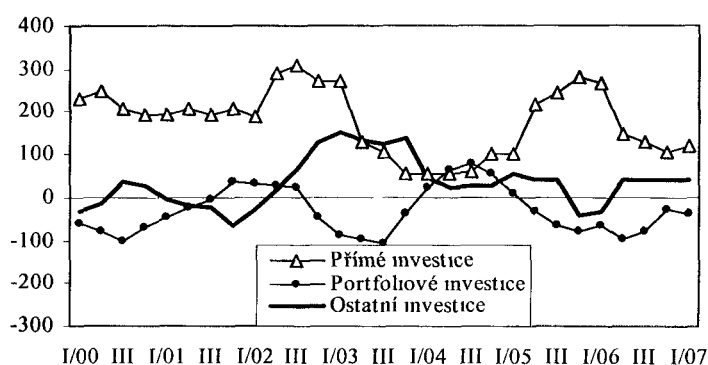
5.2 Kapitálový účet

Aktivum kapitálového účtu dosáhlo 2,9 mld. Kč a bylo tak o 2,0 mld. Kč meziročně lepší, když příjmy rostly rychleji než výdaje. V přebytku se promítlo především aktivní saldo transakcí vládního sektoru ve vztahu k rozpočtu EU (část ze strukturálních fondů a především příspěvky z fondů soudržnosti).

5.3 Finanční účet

Finanční účet vykázal za 1. pololetí 2007 přebytek ve výši 15,4 mld. Kč. Devizové rezervy ČNB se snížily o 7,7 mld. Kč.

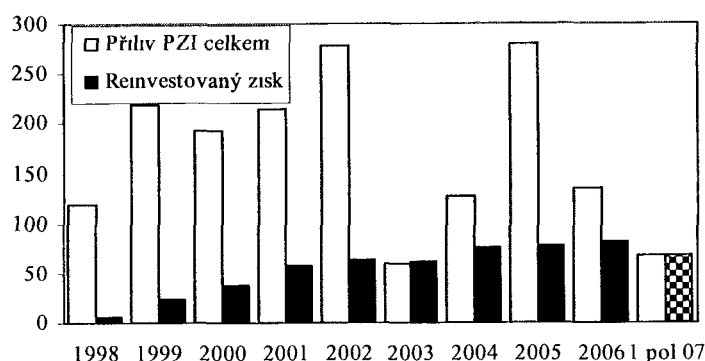
Graf 14 : Finanční účet platební bilance
(roční klouzavé úhrny, mld. Kč)

Pramen. ČNB, propočty MF

Čistý příliv přímých zahraničních investic do ČR ve výši 57,9 mld. Kč byl o 23,5 mld. Kč meziročně vyšší. Ze 68,1 mld. Kč, které byly investovány v tuzemsku jako přímé investice, směřovalo do základního kapitálu 22,6 mld. Kč, odhad reinvestovaného zisku byl 67,3 mld. Kč. Objem tuzemských přímých investic v zahraničí dosáhl 10,2 mld. Kč.

Graf 15 : Příliv přímých zahraničních investic
(mld Kč)

Pramen ČNB

U portfoliových investic byl zaznamenán čistý odliv ve výši 25,6 mld. Kč (o 18,6 mld. Kč meziročně nižší). Poptávka tuzemských investorů směřovala v 1. čtvrtletí 2007 téměř výhradně do nákupu zahraničních akcií, ve 2. čtvrtletí byly předmětem zájmu převážně dlouhodobé obligace. Na straně pasiv převažoval zájem zahraničních investorů o tuzemské dluhové cenné papíry.

U ostatních investic došlo v 1. pololetí 2007 k čistému odlivu kapitálu ve výši 31,9 mld. Kč, když ve stejném období předchozího roku byl vykázán naopak čistý příliv zdrojů ve výši 28,8 mld. Kč. Rozhodující byl růst aktiv obchodních bank vůči zahraničí, ve vládním sektoru bylo objemově významnější čerpání úvěru od EIB.

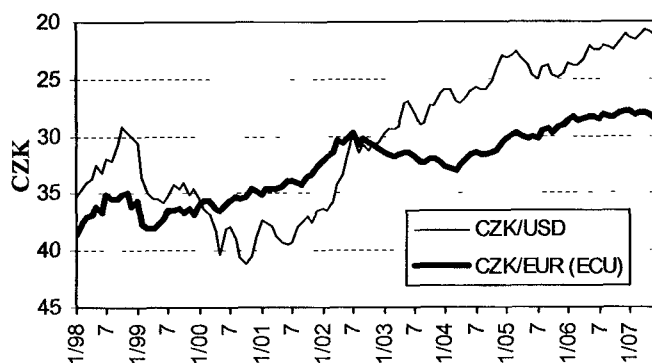
5.4 Devizové rezervy

Devizové rezervy centrální banky k 30. červnu 2007 činily 665,2 mld. Kč, tj. 23,2 mld. EUR (devizové rezervy tvoří ze dvou třetin aktiva v euru a z jedné třetiny aktiva v dolarech). Tento stav může pokrýt dovoz zboží a služeb po dobu více než tři měsíců.

5.5 Měnové kurzy

Nominální směnný kurz koruny vůči EUR se v 1. pololetí 2007 pohyboval v rozmezí od 27,46 do 28,73 CZK/EUR, kurz vůči USD mezi 20,60 až 21,84 CZK/USD. Volatilita kurzu koruny proti oběma světovým měnám se snížila, přičemž vůči EUR byla koruna stabilnější než vůči USD.

Graf 16 : Nominální směnný kurz CZK vůči USD a EUR (ECU)

Pramen: ČNB

Koruna v tomto období meziročně v průměru posílila o 1,2 % vůči EUR a o 9,5 % vůči USD. Průběh posilování vůči oběma měnám se průběhu 1. pololetí 2007 lišil. Oproti EUR koruna v 1. čtvrtletí 2007 navázala na trend z roku 2006 a pokračovala, byť pomaleji, v meziročním posilování v průměru o 2,0 % vůči dolaru však ve stejném období posilovala více, v průměru o 11,2 %. Od počátku 2. čtvrtletí 2007 se posilování koruny vůči oběma měnám zpomalilo, v průměru na 0,4 % vůči euru a 7,7 % vůči dolaru. Vzájemný vztah USD a EUR se pohyboval v 1. pololetí 2007 v rozmezí od 1,289 do 1,365 USD/EUR (průměr 1,329). V 1. čtvrtletí se maxima vzájemného kurzu do konce února pohybovala do hodnoty pololetního průměru (v rozmezí od 1,289 do 1,327 USD/EUR), od března 2007 do konce června se volatilita ve vzájemném vztahu měn začala zvětšovat (rozmezí od 1,308 do 1,383 USD/EUR), když se začalo výrazně prosazovat posilování EUR vůči USD.

Dlouhodobý apreciační trend koruny vůči EUR je dán domácími fundamentálními faktory (vycházejícími z předstihu produktivity práce a vývoje salda běžného účtu) a přílivem zahraničních investic.

6. Měnový vývoj, úrokové sazby a finanční trh

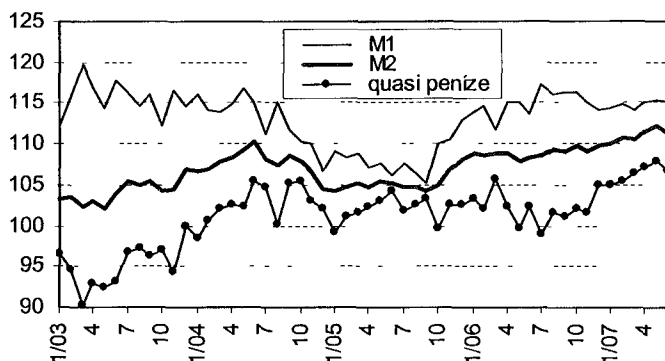
6.1 Měnové agregáty

V 1. pololetí roku 2007 růst měnového agregátu M2 akceleroval. Oproti stejnému období předchozího roku (růst o 8,6 %) v průměru vzrostl o 11,0 %. Vyšší dynamika růstu peněžní zásoby odpovídá relativně vysokým tempům růstu nominálního HDP.

Ještě vyšší tempa růstu byla zaznamenána u likvidních peněz M1 o 14,8 %. V porovnání s 1. pololetím 2006, kdy se agregát M1 v průměru zvýšil o 14,0 %, se jedná o podobný vývoj. Oživení zájmu o méně likvidní peníze dokumentuje akcelerace quasi peněz (rozdíl agregátů M2 a M1) z 2,6 % v 1. pololetí 2006 na 6,4 %. V rámci peněžní zásoby nejrychleji rostou peněžní vklady s výpovědní lhůtou následované jednodenními vklady. Z pohledu sektorového členění byl větší meziroční vzestup zaznamenán u depozit podnikatelského sektoru.

Agregát M2 dosáhl koncem června úrovně 2305 mld. Kč, agregát M1 hodnoty 1313 mld. Kč a quasi peníze výše 993 mld. Kč. Likvidita peněz v ekonomice měřená podílem M1/M2 se zvýšila na 56,9 %. Silný růst poptávky po transakčních penězích v posledních letech byl především způsoben nízkou úrovní nominálních úrokových sazeb.

Graf 17 : Měnové agregáty
(sopr = 100)

Pramen: ČNB

V rámci bilančního přehledu byl nárůst peněžní zásoby kryt domácí úvěrovou emisí. Poskytnuté úvěry jak vládnímu, tak soukromému sektoru dosahovaly vysokých temp růstu. Naopak čistá zahraničních aktiva se v červnu v porovnání se stejným obdobím předchozího roku zvýšila jen o necelou 1 mld. Kč na 1037 mld. Kč.

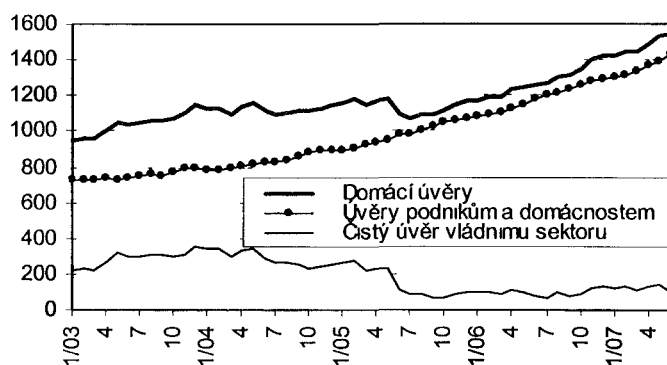
6.2 Úvěry a vklady

Domácí úvěrová emise v 1. polovině roku 2007 zřetelně zrychlila. Průměrný meziroční růst činil 21,7 % (oproti 5,8 % ve stejném období roku 2006). V absolutním vyjádření dosáhl na konci června 2007 objem domácích úvěrů hodnoty 1541 mld. Kč, což je v porovnání s červnem minulého roku o 282 mld. Kč více. Příznivé ekonomické podmínky podnítily investiční aktivitu, což se projevilo v objemu poskytnutých úvěrů podnikům, jehož růst v 1. pololetí 2007 zrychlil na 14,5 %. Neutuchající obliba

spotřebitelských úvěrů, relativně nízké úrokové sazby a masivní zájem o vlastní bydlení udržely tempo růstu úvěrů domácnostem na vysokých hodnotách (30,7 %). Stejně tak úvěrování centrální vládě se meziročně razantně zvýšilo (v průměru o 30,9 %).

Absolutní objem úvěrů podnikům k 30. 6. 2007 činil 821 mld. Kč, což je o 112 mld. Kč více než v 1. pololetí předchozího roku. Objem úvěrů domácnostem se navýšil o 148 mld. Kč na konečnou hodnotu 616 mld. Kč. I když existuje řada domácností s potížemi se splácením dluhů, dosud to nepředstavuje významnější ohrožení stability finančního sektoru ČR.

Graf 18 : Domácí úvěry, mld. Kč

Pramen ČNB

U depozit se nejvíce meziročně zvýšil objem vkladů s výpovědní lhůtou, který zaznamenal nárůst o 18,5 %. Jednodenní vklady, které mají nejvýznamnější podíl na agregátu M2, vzrostly průměrně o 15,9 %. Vklady s dohodnutou splatností se zvýšily průměrně jen o 3,5 %. Z hlediska sektorového členění bylo vyšší tempo zachyceno u vkladů nefinančních podniků (růst o 12,2 %). Vklady domácností zaostávaly jen nepatrně (růst o 11,4 %).

6.3 Úrokové sazby

V souladu s očekáváním finančního trhu přistoupila ČNB v červnu ke zvýšení základních úrokových sazeb o 0,25 p.b. Během 1. pololetí to byla jediná změna. Na konci června 2007 byla tedy dvoutýdenní repo sazba nastavena na úroveň 2,75 %, diskontní sazba na 1,75 % a lombardní sazba na 3,75 %. Úroveň povinných minimálních rezerv zůstala zachována na hodnotě 2,0 %.

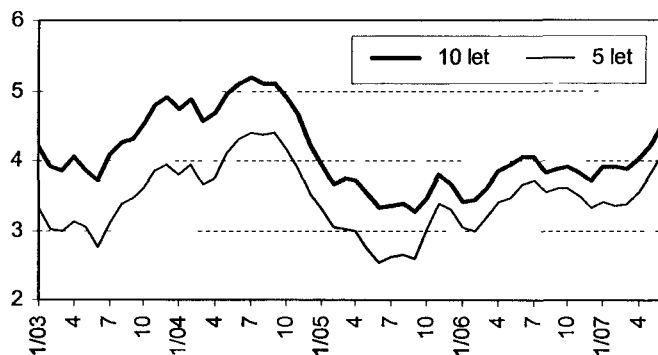
Pramen : ČNB

Vlivem rychlého hospodářského růstu, který převýšil svou potenciální úroveň, se začaly projevovat v reálné ekonomice inflační tlaky. Ty byly do jisté míry zmírňovány posilujícím kurzem. Ovšem v okamžiku, kdy došlo k depreciaci koruny a blížil se moment měnové restrikce, posunula se výnosová křivka mezibankovních úrokových sazeb PRIBOR po celé délce směrem nahoru. Na konci června dosáhl 3M PRIBOR hodnoty 3,00 % a 1R PRIBOR 3,52 %. Největší posun byl pochopitelně zaznamenán na dlouhém konci křivky, jenž se od začátku roku zvýšil o 0,7 p.b.

ECB během 1. poloviny roku 2007 zvyšovala základní úrokové sazby dvakrát, vždy o 0,25 p.b. Ke konci června byla referenční sazba nastavena na 4,00 % a úrokový diferenciál tedy činil –1,25 p.b. Americký Fed již od června 2006 udržuje základní sazby neměnné na hodnotě 5,25 %.

Výnosy státních dluhopisů v ČR během 1. pololetí 2007 vzrostly. Pokles cen dluhopisů, resp. růst jejich výnosů, byl dán zejména vývojem na světových trzích. Podobně jako u sazeb na peněžním trhu došlo i na trhu dluhopisů k růstu výnosů pro všechny splatnosti. Ve stejném duchu jako výnosy státních dluhopisů se pohybovaly i sazby úrokových swapů.

Graf 20 : Výnosy státních dluhopisů, % p. a.

Pramen: ČNB

Mimo informací z vlastního dealingu ČNB vykazuje dlouhodobé úrokové sazby pro konvergenční účely podle principů specifikovaných a implementovaných ECB. Jedná se o výnosy desetiletých státních dluhopisů obchodovaných na Burze cenných papírů Praha. Průběh těchto sazeb je téměř totožný s průběhem sazeb paralelně vykazovaných ČNB.

Klientské úrokové sazby, harmonizované s metodikou ECB, se v průběhu sledovaného období pohybovaly diferencovaně. Ovšem v porovnání s krátkodobými mezibankovními sazbami nebo výnosy dluhopisů mají relativně stabilní charakter. Jde o změny pohybující se v řádu desetin procentních bodů.

Průměrné sazby z vkladů nefinančního sektoru v 1. pololetí 2007 mírně meziročně vzrostly na 1,3 % a úvěrové sazby na 5,7 % (obě o 0,1 p.b.). Průměrné sazby z vkladů sektoru domácností dosáhly 1,3 %. Jediné úvěrové sazby účtované domácnostem zaznamenaly pokles. Pravděpodobně konkurenční boj na hypotečním trhu stlačil tyto celkové úvěrové úrokové sazby těsně pod 6,7 %.

6.4. Akciový trh

Z pohledu vývoje akciového indexu byla první polovina roku 2007 pro Pražskou burzu úspěšná. Pololetní průměr indexu PX v porovnání s 1. pololetím loňského roku vzrostl o 17,8 %. Průměr indexu PX Globe vzrostl o 17,5 %.¹⁴ Ovšem celkový objem obchodů akcií a podílových listů během 1. pololetí 2007 dosáhl 491,6 mld. Kč, což je pouze o 1,2 % meziročně více. Tržní kapitalizace hlavního trhu s 20 emisemi na konci června činila 1787,4 mld. Kč a na oficiálním volném trhu s 11 emisemi 27,9 mld. Kč. Nejlikvidnější emisí byl ČEZ následován akcemi Komerční banky a Zentivy.

Na rozdíl od akcií objem obchodovaných dluhopisů meziročně poklesl o 24,8 %. Celkový objem obchodů dluhopisů činil 266,7 mld. Kč. Z toho nejvíce obchodované byly státní dluhopisy.

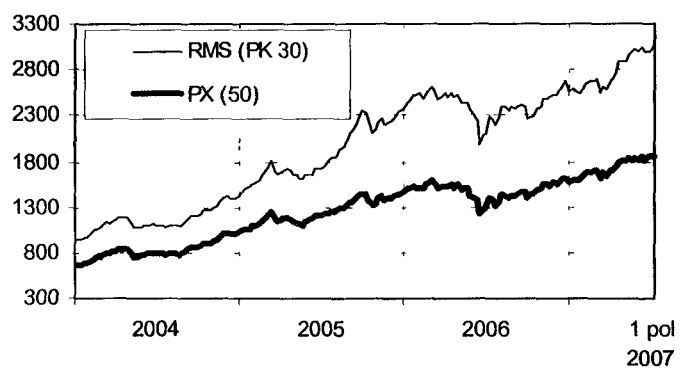
RM Systému se v 1. polovině roku 2007 dařilo. Objem obchodů ve sledovaném období dosáhl 3,5 mld. Kč, což je meziroční zlepšení o 78,9 %. Průměrný počet

---

¹⁴ Na rozdíl od indexu PX, který obsahuje blue chips emise a zahrnuje jen 11 titulů, PX Globe je akciový index s širokouází a obsahuje 29 obchodovaných titulů.

obchodovaných kusů se však meziročně snížil o 32,2 %. Index RM průměrně vzrostl o 15,1 %.

Graf 21 : Vývoj indexů akciového trhu

Pramen. BCPP, RMS

7. Veřejné rozpočty

Po historicky nejvyšším deficitu veřejných rozpočtů dosaženém v roce 2006 lze v roce 2007 očekávat mírné zlepšení hospodaření. Celkový deficit veřejných rozpočtů se v roce 2007 meziročně sníží o 1,3 p.b. na 3,1 % HDP a bude činit 107,4 mld. Kč. Nicméně ukazatel používaný jako základní indikátor pro fiskální cílení, vymezený jako saldo příjmů a výdajů očištěné o čisté půjčky (tedy i o příjmy z privatizace) a dotace transformačním institucím, se meziročně zhorší, a to o 0,5 p.b. na 129,4 mld. Kč tj. -3,7 % HDP. Saldo pro fiskální cílení zachycuje míru fiskální expanze nebo restrikce a tudíž i úsilí vlády o snižování podílu deficitu na HDP. Fiskální cíl stanovený v Návrhu státního rozpočtu pro rok 2007 (-3,9 % HDP) bude sice dodržen, avšak kolísavý vývoj tohoto ukazatele v minulých letech (viz tabulka 11) jasně naznačuje, že veřejné rozpočty nevykazují jednoznačný trend ke snižování deficitů a jejich následné vyrovnanosti. Od roku 2005 byly hlavní principy sledování fiskálních cílů definované v roce 2003 porušovány, docházelo k překračování stanovených střednědobých výdajových rámců a fakticky nebyla realizována restrukturalizace výdajové strany veřejných rozpočtů. Ani při vysokých tempech ekonomického růstu se nepodařilo změnit negativní tendence veřejných financí. Přestože příjmy byly vyšší, než činila původní očekávání, nebyly využity ke snížení vládního dluhu, ale na financování dodatečných výdajů.

Nejvyšší podíl na celkovém deficitu veřejných rozpočtů si standardně udržuje státní rozpočet. U státních fondů dochází k prohlubování deficitů, neboť se projevuje nedostatek jejich vlastních příjmů (zejména Státního fondu dopravní infrastruktury a Státního fondu rozvoje bydlení), který je v souvislosti s nastavenými výdajovými programy hlavní příčinou jejich předpokládaného deficitního hospodaření. Vyčerpání prostředků z minulých let (především dotací z Fondu privatizace) může v dalších letech znamenat ohrožení činnosti těchto fondů. Deficitní hospodaření lze očekávat také u místních rozpočtů, jejichž podíl na celkovém deficitu však zůstává i nadále nízký. Zdravotní pojišťovny sice očekávají přebytek hospodaření, nicméně systém zdravotního pojištění je vnitřně nevyrovnaný a není schopen s využitím vlastních zdrojů udržet dlouhodobou rovnováhu.

V roce 2007 dojde ke změně ve vývoji příjmů a výdajů, meziročně se budou rychleji zvyšovat příjmy než výdaje (o 3,8 p.b.). Předpokládané příjmy budou pozitivně ovlivněny rychlejším tempem růstu daňových příjmů a také vyššími privatizačními

příjmy, než tomu bylo v roce 2006. Nicméně výdajová strana nadále zůstane zatížena vysokým podílem sociálních mandatorních výdajů.

Do neudržitelných výdajových trendů založených v minulých letech se negativně promítnou výdaje spojené se zákony pro sociální oblast schválenými v roce 2006. Jejich odhadovaný vliv na zhoršení deficitu v roce 2007 činí přibližně 36,0 mld. Kč. Pozitivním rysem posledních let včetně 2007 je postupné snižování nákladů spojených s transformací. Ve srovnání s výsledky dosaženými v roce 2006 se mírně zlepšil očekávaný deficit státního rozpočtu a také výsledek hospodaření Fondu privatizace (bývalý Fond národního majetku) a zdravotních pojišťoven. Naopak k prohloubení deficitů dojde u místních rozpočtů a státních fondů. Vývoj deficitů veřejných rozpočtů je patrný z níže uvedené tabulky.

Tabulka 11: Vývoj veřejných rozpočtů
(v % HDP)

	2004	2005	2006	2007 očekávaná skutečnost
PŘÍJMY vč. splátek	38,6	42,7	38,5	39,7
Přijaté splátky	1,0	3,9	0,5	1,5
VÝDAJE vč. poskytnutých půjček	41,8	42,7	42,9	42,7
Poskytnuté půjčky	0,7	0,6	0,6	0,7
SALDO vč. čistých půjček	-3,2	0,0	-4,4	-3,1
SALDO bez zahrnutí čistých půjček a dotací TI	-2,7	-1,6	-3,2	-3,7
Hrubý veřejný konsolidovaný dluh ke konci roku	23,4	25,5	27,3	28,3

Pramen: MF

V roce 2007 dojde ke zvýšení podílu celkových příjmů na HDP ve srovnání s rokem 2006 o 1,2 p.b. na 39,7 %. Meziroční růst celkových daňových příjmů výrazně zrychlí, dojde k růstu příjmů z privatizace, které budou ve srovnání s rokem 2006 vyšší o 31,5 mld. Kč a budou činit 33,3 mld. Kč. Konsolidovaná daňová kvóta se zvýší o 0,2 p.b. a bude činit 34,3 % HDP. I nadále dochází k restrukturalizaci daňových příjmů ve prospěch rostoucí váhy nepřímých daní.

Pokračuje růstový trend podílu výdajů na HDP, výdaje budou v roce 2007 představovat 42,7 % HDP. V jejich struktuře nedochází k výrazným změnám. Největší váhu na celkových výdajích veřejných rozpočtů mají dlouhodobě transfery obyvatelstvu včetně neziskových institucí (42,3 %). Jedná se především o mandatorní výdaje, které realizuje zejména státní rozpočet. V jejich rámci představují nejvýznamnější podíl dávky důchodového pojištění, které tvoří téměř 50 % celkových transferů obyvatelstvu. Jejich objem se vzhledem k vysoké citlivosti na demografický vývoj pravděpodobně v budoucnu nepodaří stabilizovat bez realizace komplexní důchodové reformy. Další

významnou skupinu mandatorních sociálních výdajů představují dávky nemocenského pojištění, systém státní sociální podpory a dávky sociální péče vyplácené prostřednictvím obcí.

V souvislosti s členstvím České republiky v EU dochází k růstu výdajů spojených s transfery do zahraničí. Naopak výrazně klesají dotace poskytované finančním institucím, což svědčí o tom, že výdaje spojené s transformací české ekonomiky postupně doznívají. Dotace poskytované finančním institucím budou tvořit necelých 40 % částky uhrazené v roce 2006.

Nadále pokračuje pozitivní vývoj kapitálových výdajů, které v roce 2007 vzrostou o 23,9 %, přičemž růstové tendence jsou patrné zejména u poskytování investičních transferů. Jejich převážná část je realizována Státním fondem dopravní infrastruktury a dále pak státním rozpočtem.

Zlepšení vývoje běžné a primární bilance zmírňuje celkové negativní trendy ve vývoji veřejných financí. Podíl salda běžné bilance¹⁵ na HDP bude ve srovnání s rokem 2006 o 0,8 p.b. vyšší a přebytek bude činit 0,8 % HDP. Jedním z ukazatelů používaných pro hodnocení stávající fiskální politiky je primární deficit¹⁶, u kterého také dojde ke zlepšení (meziročně o 0,5 p.b.) a jeho schodek v roce 2007 dosáhne 2,8 % HDP.

Ve srovnání s původními předpoklady v Návrhu státního rozpočtu 2007 se očekávané saldo veřejných rozpočtů mírně zlepší (celkové saldo se sníží o 16,1 mld. Kč, saldo pro fiskální cílení o 8,5 mld. Kč. Odchyly od původního záměru jsou způsobeny změnami jak na příjmové, tak i na výdajové straně veřejných rozpočtů. Daňové příjmy veřejných rozpočtů porostou rychleji než se původně očekávalo, příznivě se bude vyvíjet zejména výběr pojistného na sociální zabezpečení, inkaso DPH a také daně z příjmů fyzických osob. Naopak zhoršení oproti původním předpokladům lze očekávat u spotřebních daní a také u nedaňových příjmů (zejména u příjmů z podnikání a vlastnictví). U výdajů je naopak předpokládáno jejich mírné snížení, přičemž k úspoře by mělo dojít u běžných výdajů, zatímco u kapitálových výdajů lze očekávat nárůst.

---

¹⁵ Běžná bilance představuje rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji.

¹⁶ Primární deficit je zde definován jako deficit bez čistých půjček očištěný o dluhovou službu (úroky, které jsou důsledkem politik minulých období).

Schodek státního rozpočtu byl schválen ve výši 91,3 mld. Kč (bez úhrady ztrát ČKA a převodů z/do rezervních fondů). V metodice GFS 1986 je jeho aktuální odhad 101,9 mld. Kč, což je o 3,6 mld. Kč více, než činil předpoklad v Návrhu státního rozpočtu 2007. Očekává se zvýšení daňových příjmů a naopak mírné snížení běžných výdajů. Nad rámec schváleného rozpočtu ale dojde k navýšení výdajů z neutracených prostředků minulých let (rezervních fondů) o 13,9 mld. Kč¹⁷. Úhrada ztráty ČKA se zvýší o 6,2 mld. Kč na celkových 13,2 mld. Kč (ve schváleném rozpočtu byla předpokládána úhrada ve výši 7,0 mld. Kč a deficit státního rozpočtu v metodice GFS1986 činil 98,3 mld. Kč).

Ke změnám očekávaných výsledků hospodaření dochází také u dalších segmentů veřejných rozpočtů. Oproti původním předpokladům v Návrhu státního rozpočtu 2007 očekávají státní fondy vyšší deficit, zatímco předpokládané výsledky hospodaření místních rozpočtů a zdravotních pojišťoven by měly být lepší.

|| Predikce výsledku hospodaření veřejných rozpočtů je zatížena obtížnou předvídatelností výše převodů neutracených prostředků organizačních složek státu z a do rezervních fondů, které mohou být použity na posílení výdajů v dalších letech. Původní odhad deficitu veřejných rozpočtů uvedený v Návrhu státního rozpočtu 2007 vycházel z předpokladu zachování stejného konečného zůstatku rezervních fondů organizačních složek státu k 31. 12. 2007 jako ke konci předcházejícího rozpočtového období¹⁸. Vlivem rezervních fondů tak v odhadu nedošlo ani ke zlepšení ani ke zhoršení deficitu veřejných rozpočtů, zatímco v aktuálním odhadu salda veřejných rozpočtů dochází v důsledku vlivu těchto operací ke zhoršení o 8,7 mld. Kč. Aktuální odhad

---

|| ¹⁷ V metodice GFS 1986 nejsou uspořené prostředky z minulých let zapojené z rezervních fondů do příjmů organizačních složek státu pokládány za příjem, zatímco výdaje realizované z těchto prostředků se do výdajů daného roku započítávají. Očekávaná skutečnost je proto na rozdíl od předpokladů v Návrhu státního rozpočtu 2007 upravena o odhad vlivu převodů z a do rezervních fondů organizačních složek státu. Tato úprava vedla ke zhoršení deficitu státního rozpočtu o 8,7 mld. Kč.

¹⁸ Vládní usnesení č. 1090 ze dne 25. září 2006 uložilo stabilizovat stav rezervních fondů k 31. 12. 2006 na úrovni stavu ke konci roku 2006 a umožňovalo nakládat s rezervními fondy pouze se souhlasem vlády. Tato omezení se netýkala prostředků na odstraňování povodňových škod, spolufinancování tzv. evropských projektů a prostředků určených na financování Společné zemědělské politiky.

zohledňuje vliv nově schválených zákonných opatření v oblasti rezervních fondů¹⁹, která omezují dosavadní možnost hromadění vysokého objemu finančních prostředků na účtech organizačních složek státu a jejich nekontrolovatelné a obtížně predikovatelné zapojování do výdajů v následujících letech. Záměrem nových vládních opatření bylo využít naspořené prostředky a omezit tím finanční náklady spojené se správou státního dluhu. Tyto právní „mantinely“ pro nakládání organizačních složek státu s rezervními fondy mohou vyvolat změnu chování kapitol, které se v průběhu roku 2007 patrně budou snažit urychlit utrácení naspořených prostředků. Lze také očekávat, že se letos sníží jejich sklon k úsporám rozpočtovaných prostředků a jejich převádění do rezervních fondů. Nová opatření však plně neeliminují možnost odchylky mezi odhadem a skutečností a možnost převodu z a do rezervních fondů i nadále stěžuje predikovatelnost konečných výsledků hospodaření veřejných rozpočtů.

Dluh veřejných rozpočtů

Úroveň dluhu veřejných rozpočtů trvale narůstá, jeho výši ke konci roku 2007 odhadujeme na 994,7 mld. Kč - tedy 28,3 % HDP. V roce 2007 dochází ke zpomalení dynamiky růstu dluhu veřejných rozpočtů o 1,9 p.b., meziročně bude činit 13,3 %.

Dluh veřejných rozpočtů je generován především deficitem státního rozpočtu, a proto má státní dluh v jeho struktuře nejvyšší váhu. Státní dluh roste rychleji než vládní dluh, jeho dynamika růstu je očekávána ve výši 14,1 %. Z hlediska váhy se po státním dluhu na celkovém zadlužení nejvíce podílejí územní samosprávné celky, následují státní fondy, jejichž očekávaný dluh se v roce 2007 meziročně výrazně zvýší. Tento vývoj je dán zejména růstem zadlužení Státního zemědělského intervenčního fondu a také Státního fondu životního prostředí. Zdravotní pojišťovny sice celkové zadlužení

---

¹⁹ Usnesení vlády č. 290 ze dne 28. března 2007 stanovilo maximální možné použití rezervních fondů OSS (mimo čerpání prostředků určených na předfinancování projektů EU, programů Isprofin, odstraňování povodňových škod, sociální dávky) na 16,3 mld. Kč. Následně dne 11. 6. 2007 vláda schválila usnesení č. 629, které rozhodlo o použití části zbývajících prostředků rezervních fondů (převedení do kapitoly Všeobecná pokladní správa) na posílení výdajů kapitol MO, MZd, MŠMT a MD pro SFDI ve výši 13,9 mld. Kč.

nezatěžují, nicméně jejich závazky vůči zdravotnickým zařízením nejsou součástí dluhu a představují jedno z rizik budoucího vývoje zadlužení veřejných rozpočtů.

Z hlediska mezinárodního srovnání není úroveň vládního dluhu ČR vysoká. Nebezpečím je však skutečnost, že jeho dynamika byla v posledních letech značně zpomalována inkasem privatizačních příjmů. Jejich vliv však slábne, a proto je jediným možným řešením zmírnění růstu deficitů vládního sektoru, které jej generují.

Očekávané výsledky hospodaření jednotlivých subjektů veřejných rozpočtů a vývoj dluhu veřejných rozpočtů budou podrobněji popsány v sešitu Hospodaření veřejných rozpočtů, který je součástí dokumentace Návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2008.

II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí 2007

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. Záměry schváleného rozpočtu

Státní rozpočet České republiky na rok 2007 byl sestaven v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v platném znění.

Byl schválen Poslaneckou sněmovnou zákonem č. 622 ze dne 13. prosince 2006 a stanovil příjmy ve výši 949,5 mld. Kč a výdaje ve výši 1 040,8 mld. Kč. Rozpočtovaný schodek v objemu 91,3 mld. Kč bude podle tohoto zákona vypořádán státními dluhopisy do výše 86,5 mld. Kč, přijatými dlouhodobými úvěry do výše 4,6 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv, a to snížením o 166 mil. Kč. Rozpočet vychází ze schválené Koncepce reformy veřejných rozpočtů a ze schválených výdajových rámců na roky 2007 a 2008.

V porovnání s rozpočtem roku 2006 (včetně zákonů č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb.) počítá rozpočet na rok 2007 s nárůstem příjmů o 60,1 mld. Kč, tj. o 6,8 %, výdaje by měly vzrůst o 67,7 mld. Kč, tj. o 7,0 % a rozpočtovaný schodek je tak vyšší o 7,6 mld. Kč (proti skutečnosti 2006 však nižší o 6,3 mld. Kč).

Tabulka č. 1

	2006		2007	Rozdíl SR 2007- SR 2006	Rozdíl SR 2007- Skut.2006	index	
	Rozpočet schválený *)	Skutečnost SZÚ	Rozpočet schválený			SR 2007/ SR 2006	SR 2007/ Skut.2006
Celkové příjmy	889,39	923,06	949,48	60,09	26,42	106,8	102,9
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	473,25	469,19	516,90	43,65	47,71	109,2	110,2
DPH	156,70	153,52	163,60	6,90	10,08	104,4	106,6
Spotřební daně	118,90	112,56	131,30	12,40	18,74	110,4	116,6
DPPO	88,00	95,47	107,50	19,50	12,03	122,2	112,6
DPTO	92,30	91,59	98,10	5,80	6,51	106,3	107,1
ostatní daňové příjmy	17,35	16,06	16,40	-0,95	0,34	94,5	102,1
Pojistné na SZ	336,32	333,70	354,95	18,63	21,24	105,5	106,4
Nedaňové a ost. příjmy	79,82	120,17	77,63	-2,19	-42,53	97,3	64,6
Celkové výdaje	973,10	1 020,64	1 040,78	67,68	20,14	107,0	102,0
Běžné výdaje	878,85	915,34	951,36	72,51	36,02	108,3	103,9
Kapitálové výdaje	94,25	105,30	89,42	-4,83	-15,88	94,9	84,9
Saldo SR	-83,71	-97,58	-91,30	-7,59	6,28	109,1	93,6

*) včetně promítnutí zákonů č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb.

Z růstu celkových příjmů o 60,1 mld. Kč připadá na příjmy z daní a poplatků 43,7 mld. Kč, tj. růst o 9,2 %. Největší nárůst představují daně z příjmů právnických osob, a to o 19,5 mld. Kč, tj. o 22,2 % (proti skutečnosti 2006 je to však o 12,0 mld. Kč) a spotřební daně, a to o 12,4 mld. Kč, tj. o 10,4 %. Pojistné na sociální zabezpečení je vyšší o 18,6 mld. Kč (růst o 5,5 %), zatímco ostatní příjmy by měly proti rozpočtu 2006 poklesnout o 2,2 mld. Kč (snížení o 2,7 %). Příjmy státního rozpočtu z EU (přijaté transfery od EU a převody z Národního fondu) jsou rozpočtovány ve výši 61,6 mld. Kč, což je o 4,7 mld. Kč více než v rozpočtu 2006 (včetně kompenzačních plateb, které nejsou od roku 2007 realizovány).

Výdajová strana státního rozpočtu počítá s vyšším čerpáním prostředků proti rozpočtu 2006 o 67,7 mld. Kč, tj. o 7,0 %. Z toho růst o 72,5 mld. Kč (o 8,3 %) připadá na běžné výdaje a pokles o 4,8 mld. Kč (o 5,1 %) na výdaje kapitálové.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů (ve vztahu k rozpočtu 2006) se podílejí především sociální dávky (růst o 35,2 mld. Kč) a v nich vyšší výdaje na důchody o 14,6 mld. Kč a také vyšší výdaje v oblasti státní sociální podpory o 20,6 mld. Kč (především vliv zvýšení rodičovského příspěvku a příspěvku na bydlení) Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně by měly vzrůst o 17,0 mld. Kč, z toho růst o 10,9 mld. Kč představují transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění. Vyšší by měly být i neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně, a to o 13,9 mld. Kč. O 6,2 mld. Kč by měly vzrůst neinvestiční transfery příspěvkovým apod. organizacím (zejména v rámci kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy).

Na poklesu rozpočtu kapitálových výdajů se podílelo především snížení rozpočtovaných transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury o 12,6 mld. Kč. V druhé polovině roku lze však očekávat nad rámec rozpočtu transfer prostředků SFDI ve výši 10,0 mld. Kč na základě usnesení vlády č. 629/2007.

Schválený rozpočet mandatorních výdajů vzrostl z 511,3 mld. Kč v roce 2006 na 569,8 mld. Kč v roce 2007. To představuje růst 11,4 %. Jejich podíl na celkových výdajích se zvýšil z 52,5 % v roce 2006 (v rozpočtu po změnách 2006 to bylo 53,0 %) na 54,7 % v roce 2007.

1.2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu 1. pololetí roku 2007

Za 1. pololetí roku 2007 došlo k řadě úprav rozpočtu. **Celkové příjmy i výdaje byly navýšeny o téměř 41 mil. Kč** na základě zmocnění ministra financí podle § 2 odst. 4 zákona č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2007 (týká se financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU). **Dále došlo k navýšení celkových výdajů o 181 mil. Kč** na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (pro Ministerstvo zemědělství uvolněno 134 mil. Kč a pro Ministerstvo dopravy 47 mil. Kč z kapitoly OSFA – na základě zmocnění ministra financí podle zákona č. 170/2006 Sb.). **Rozpočet celkových příjmů po změnách tak dosáhl 949 518 mil. Kč, celkových výdajů 1 040 999 mil. Kč a schodku 91 481 mil. Kč.** Zvýšení schodku o 181 mil. Kč bude vypořádáno snížením stavu na účtech státních finančních aktiv o stejnou částku.

Většina rozpočtových opatření však znamenala pouze přesuny mezi jednotlivými položkami (především výdajovými) či kapitolami. Některá z nich jsou uvedena:

- ve srovnání se schváleným rozpočtem byly **výdaje kapitoly VPS zvýšeny o 4,2 mld. Kč** (rozpočtovými přesuny z ostatních kapitol). Toto zvýšení bylo především výsledkem usnesení vlády č. 290/2007 o finančním krytí některých výdajů nezabezpečených ve státním rozpočtu na rok 2007. Výdaje kapitoly byly tímto usnesením zvýšeny o částku téměř 3,5 mld. Kč (z toho 0,5 mld. Kč přesunuto do ukazatele stavební spoření). **Dále došlo k přesunu rozpočtových výdajů ve výši 0,7 mld. Kč** z kapitol Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo pro místní rozvoj na zvýšení rozpočtu programu 298 220 Akce financované z rozhodnutí PSP a vlády ČR,
- **z kapitoly VPS** došlo v rámci rozpočtových opatření k přesunu celkem 7,1 mld. Kč do ostatních rozpočtových kapitol (z toho 1,0 mld. Kč plynuly z Vládní rozpočtové rezervy – podrobněji v bodě II. 4. této zprávy),
- **výdaje kapitoly OSFA byly v 1. pololetí roku 2007 sníženy o 3,3 mld. Kč** a o stejnou částku navýšeny rozpočtované výdaje jiných kapitol. Z toho 2,8 mld. Kč směřovalo na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky. Jednalo se např. o 1,2 mld. Kč na silniční okruh kolem Prahy – část Jihozápadní, dále o 462 mil. Kč na rozvoj materiálně technické základny Masarykovy univerzity v Brně, o 443 mil. Kč na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací, o 339 mil. Kč na výstavbu dálnice D8 Trmice – státní hranice ČR/SRN, o 194 mil. Kč na výstavbu úseku dálnice D11 a další.

Celkem bylo v 1. pololetí provedeno 411 rozpočtových opatření (v 1. pololetí 2006 to bylo 410). Nejvíce rozpočtových opatření se realizovalo v kapitole Ministerstvo vnitra (60), dále v kapitolách Ministerstvo obrany (26) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (26), Ministerstvo životního prostředí (23), Úřad vlády ČR (22), Ministerstvo práce a sociálních věcí (21), Ministerstvo kultury (20), Ministerstvo pro místní rozvoj (19), Ministerstvo spravedlnosti (19) atd.

Nejvíce rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků z kapitoly VPS do rozpočtů kapitol (38,7 %). Na druhém místě byly přesuny mezi jednotlivými kapitolami (38,2 %). Třetí skupinu rozpočtových opatření (19,7 %) tvoří přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly. Nižším počtem rozpočtových opatření byly uvolňovány jednotlivým kapitolám prostředky z kapitoly Operace státních finančních aktiv (2,4 %) a z kapitoly Státní dluh (1,3 %).

1.3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí roku 2007

Souhrnné výsledky hospodaření státního rozpočtu v hodnoceném období ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 2

	2006	2007				v mld Kč	
	Skutečnost leden - červen	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost leden - červen	% plnění rozpočtu po změnách	% plnění korig. rozpočtu v roce 2006	Index 2007/2006
PŘÍJMY CELKEM	468,82	949,48	949,52	483,32	50,9	52,7	103,1
VYDAJE CELKEM	461,18	1040,78	1041,00	482,05	46,3	47,9	104,5
SALDO	7,64	-91,30	-91,48	1,27	-1,4	-10,3	16,7

V 1. pololetí roku 2007 inkasoval státní rozpočet **celkové příjmy** ve výši **483,3 mld. Kč, tj. 50,9 % rozpočtu** (v roce 2006 to bylo 52,7 %), a byly tak o 8,6 mld. Kč nad jeho polovinou. Proti stejnému období roku 2006 je to o **14,5 mld. Kč, tj. o 3,1 % více**. Rozpočet po změnách je nad úrovní skutečnosti roku 2006 o 2,9 %.

Daňové příjmy představovaly **245,3 mld. Kč, tj. 47,4 % rozpočtu, a meziročně vzrostly o 2,6 mld. Kč, tj. o 1,1 %** (v pololetí roku 2006 byly plněny na 51,3 %, při meziročním růstu o 17,3 mld. Kč, tj. o 7,7 %). Rozpočet počítá s růstem o 10,2 % proti skutečnosti roku 2006.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly výše **177,0 mld. Kč, tj. 49,9 % rozpočtu a meziročně vzrostly o 16,6 mld. Kč, tj. o 10,3 %** (v pololetí 2006 byly plněny na 47,7 %, při meziročním růstu o 10,7 mld. Kč, tj. o 7,2 %). Rozpočet je nad úroveň loňské skutečnosti o 6,4 %.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery ve výši **61,0 mld. Kč** byly při meziročním poklesu o **4,7 mld. Kč, tj. o 7,2 %, plněny na 75,2 %** (v 1. pololetí 2006 byly plněny na 82,4 % při meziročním růstu o 14,6 mld. Kč, tj. o 28,5 %).

Meziroční růst celkových příjmů (o 14,5 mld. Kč) ovlivnily především příjmy z pojistného na sociální zabezpečení (růst o 16,6 mld. Kč) a inkaso DPH (růst o 9,9 mld. Kč). Na druhou stranu pokleslo inkaso spotřebních daní (o 9,4 mld. Kč). **Dosavadní plnění celkových příjmů (na 50,9 %)** zvýšily zejména převody prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol ve výši 25,3 mld. Kč a z fondů státních záruk do příjmů kapitoly VPS ve výši 3,8 mld. Kč v rámci přijatých transferů (tyto položky nebyly rozpočtovány).

Celkové výdaje byly čerpány ve výši **482,0 mld. Kč, tj. na 46,3 %**, a byly tak o 20,7 mld. Kč pod polovinou upraveného rozpočtu. V porovnání s čerpáním výdajů v pololetí 2006, kdy byl rozpočet plněn na 47,9 %, to bylo **o 20,9 mld. Kč, tj. o 4,5 % více**. Rozpočet po změnách je nad skutečností roku 2006 o 2,0 %.

Běžné výdaje dosáhly **455,3 mld. Kč** při čerpání **rozpočtu na 47,9 %**. Meziročně tak **vzrostly o 17,7 mld. Kč, tj. o 4,1 %**. Rozpočet po změnách převyšuje skutečnost roku 2006 o 3,9 %. Na jejich meziročním růstu se podílely především sociální dávky (o 12,1 mld. Kč) a transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (o 4,4 mld. Kč).

Kapitálové výdaje představovaly **26,8 mld. Kč** a byly plněny na **29,9 %**, při meziročním růstu o 3,1 mld. Kč, tj. o 13,2 %. Rozpočet po změnách počítá s poklesem proti loňské skutečnosti o 14,9 %.

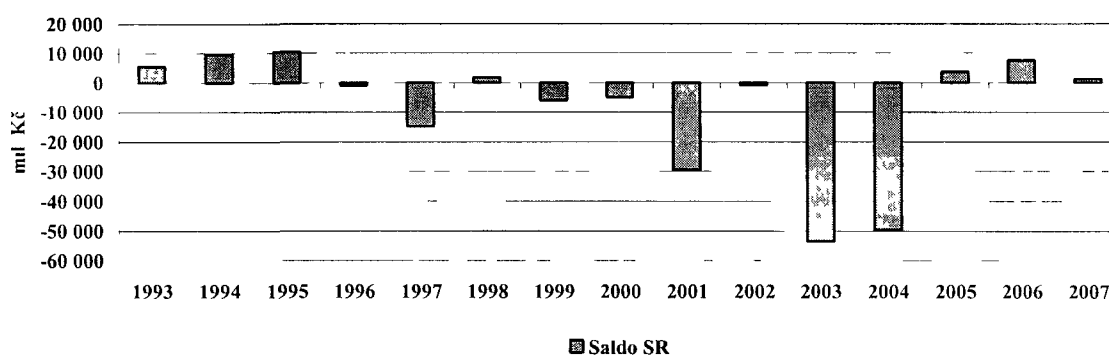
Mandatorní výdaje ve výši **278,1 mld. Kč** představují zatím plnění rozpočtu po změnách na 48,8 %, při meziročním růstu o 5,8 mld. Kč, tj. o 2,1 %. Jejich podíl na celkových výdajích dosáhl 57,7 % (loni to bylo 59,0 %).

Saldo státního rozpočtu tak dosáhlo za 1. pololetí roku 2007 **přebytek ve výši 1,3 mld. Kč**. Jak ukazují tabulka a graf, skončilo hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí již potřetí v řadě v přebytku. **Proti loňskému roku je to o 6,4 mld. Kč horší výsledek**. Pololetní relativně příznivé hospodaření bylo dáno vysokým předstihem plnění celkových příjmů před čerpáním celkových výdajů o 4,6 procentního bodu (loni 4,8 p.b.).

Tabulka č. 3

mil Kč														
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
5 570	9 715	10 448	-1 004	14 827	1 823	5 982	4 933	-29 653	-915	53 399	49 702	3 763	7 642	1 274

Vývoj salda SR v 1. pololetí let 1993-2007

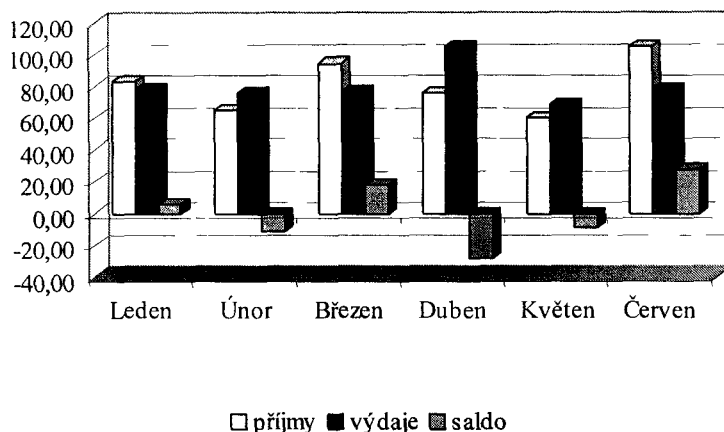

Vývoj inkasa příjmů, čerpání výdajů a sald v jednotlivých měsících ukazují následující tabulka a graf:

Tabulka č. 4

v mld Kč						
2007	Celkové příjmy	% plnění k SR po změnách	Celkové výdaje	% plnění k SR po změnách	Saldo v měsíci	Kumulované saldo
Leden	83,14	8,8	78,11	7,5	5,03	5,03
Únor	64,43	6,8	76,19	7,3	-11,76	-6,73
Březen	94,41	9,9	76,42	7,3	17,99	11,26
Duben	76,24	8,0	104,51	10,0	-28,27	-17,01
Květen	59,93	6,3	68,90	6,6	-8,97	-25,98
Červen	105,17	11,1	77,92	7,5	27,25	1,27
Leden - červen	483,32	50,9	482,05	46,3	1,27	1,27

Měsíční přírůstky příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu (v mld. Kč)

K největšímu prohloubení deficitu státního rozpočtu došlo v měsíci dubnu, což souviselo zejména s jednorázovou úhradou příspěvku státu na stavební spoření za rok 2006 ve výši 14,2 mld. Kč, která se provádí každoročně v tomto období.

V závěru sledovaného období se hospodaření státního rozpočtu naopak výrazně zlepšilo. V červnu 2007 se stejně jako v roce 2006 projevilo především vysoké inkaso daně z příjmů právnických osob, což souvisí s daňovým kalendářem.

Relativně příznivé výsledky dosažené za první polovinu roku 2007 – měřeno vykázaným přebytkem ve vztahu k rozpočtovanému schodku - nelze přeceňovat. Čerpání výdajů bude v 2. pololetí pokračovat do výše dané rozpočtem a nad jeho rámec budou realizovány převody prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu představující úspory výdajů předchozích let, prostředky určené na státní záruky a výdaje kapitoly VPS z prostředků získaných z rezervních fondů kapitol (usn. vlády č. 629/2007), které však neovlivní výsledný schodek (vstoupí do příjmů ve stejné výši). Určující pro pozitivní celoroční výsledek hospodaření státního rozpočtu bude proto především inkaso daňových příjmů, ale i nedaňových a ostatních příjmů.

xxx

Uvedené celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí 2007 obsahují rovněž prostředky převedené z rezervních fondů do příjmů kapitol a jejich následné použití ve výdajích. Podle údajů finančních výkazů za období 1. pololetí 2007 kapitoly převedly z rezervních fondů do svých příjmů prostředky v celkové výši cca 25 mld. Kč a z této částky v hodnoceném období použily cca 21 mld. Kč. Obdobně byly do příjmů kapitol VPS převedeny prostředky ve výši 3,8 mld. Kč z fondu státních záruk

a z nich použito na realizaci záruk 1,9 mld. Kč. Pro informaci uvádíme, že do rezervních fondů kapitoly převedly v hodnoceném období zatím pouze nepatrnou částku nečerpaných výdajových prostředků (cca 0,2 mld. Kč), neboť rozhodující převody provádějí až v závěru rozpočtového roku. Obdobně do fondu státních záruk bylo z výdajů kapitoly Všeobecná pokladní správa převedeno 2,8 mld. Kč, které budou použity na realizaci státních záruk.

Výsledky hospodaření za leden až srpen jsou spolu s výhledem celkového plnění státního rozpočtu do konce roku uvedeny v samostatné části materiálu.

Podrobnější analýza vývoje příjmové a výdajové stránky státního rozpočtu je obsahem dalších částí zprávy.

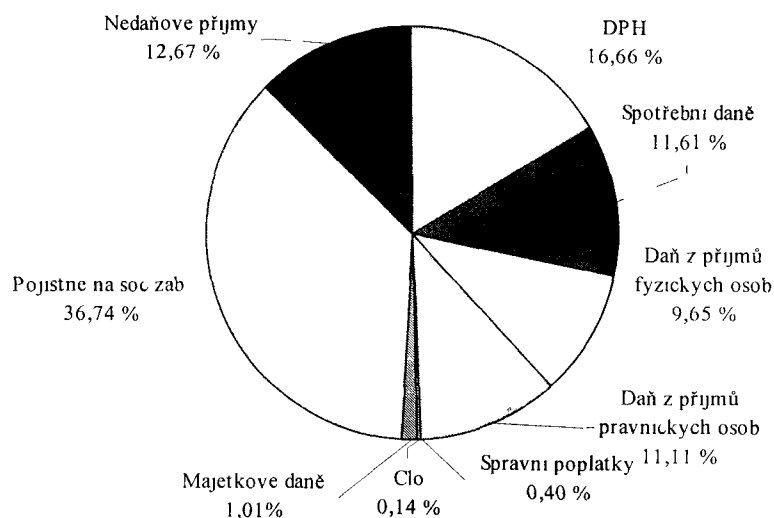
2. Příjmy státního rozpočtu

Celkový objem příjmů schválený **zákonem č. 622/2006 Sb.**, o státním rozpočtu na rok 2007, byl stanoven ve výši **949,5 mld. Kč** a vycházel ze schválené Koncepce reformy veřejných rozpočtů a ze schválených výdajových rámců na roky 2007 a 2008.

V průběhu 1. pololetí 2007 byly rozpočtovými opatřeními provedeny drobné úpravy, které znamenaly přesuny prostředků mezi kapitolami a rozpočtovými položkami a ve svém souhrnu navýšily celkové příjmy státního rozpočtu jen nepatrně o 40,7 mil. Kč. Toto navýšení vyplynulo ze zmocnění ministra financí, podle § 2 odst. 4, zákona č. 622/2006 Sb. kdy došlo u kapitoly MPSV a Akademie věd ke zvýšeným výdajům na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie.

Celkové příjmy státního rozpočtu ke konci června 2007 dosáhly výše **483,3 mld. Kč**, což představovalo **50,9 % rozpočtu** a meziroční růst o 14,5 mld. Kč, tj. o 3,1 %. Jejich objem **převyšoval polovinu celoročního rozpočtu o 8,6 mld. Kč**, ve stejném období roku 2006 byly nad úrovní alikvoty o 24,1 mld. Kč (celoročně pak převýšily rozpočet o 33,7 mld. Kč, tj. o 3,8 %).

Strukturu celkových příjmů dosažených v prvním pololetí roku 2007 ilustruje následující graf a tabulka:

Příjmy státního rozpočtu, jejich plnění a meziroční srovnání

Tabulka č. 5

Ukazatel	v mld Kč						
	Skutečnost 1 pololetí 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 1 pololetí 2007	%	rozdíl (4-3)	Index 2007/2006 (4/1)
		schválený	rozpočet po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Daňové příjmy (daně, poplatky, pojistné)	403,07	871,85	871,85	422,28	48,4	-449,57	104,8
Příjmy z daní a poplatků	242,62	516,90	516,90	245,26	47,4	-271,64	101,1
Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)	43,26	98,10	98,10	46,50	47,4	-51,60	107,5
v tom DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	35,63	83,60	83,60	39,97	47,8	-43,63	112,2
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	5,19	9,50	9,50	3,86	40,6	-5,64	74,3
DPFO z kapitálových vynosů	2,44	5,00	5,00	2,67	53,4	-2,33	109,6
Daň z příjmů právnických osob (DPPO)	55,46	107,50	107,50	53,55	49,8	-53,95	96,6
Obecní vnitřní daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	70,37	163,60	163,60	80,25	49,1	-83,35	114,0
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (SD)	65,36	131,30	131,30	55,96	42,6	-75,34	85,6
Poplatky za znečišťování životního prostředí	0,72	1,30	1,30	0,63	48,5	-0,67	87,4
Správní poplatky	1,91	4,60	4,60	1,93	42,0	-2,67	100,9
Daně z mezinar. obchodu a transakcí (clo)	0,60	1,20	1,20	0,69	57,5	-0,51	114,7
Daně z majetkových a kapitál. převodů	4,00	9,00	9,00	4,89	54,3	-4,11	122,4
Ostatní daňové příjmy	0,95	0,30	0,30	0,86	286,7	0,56	90,8
Pojistné na soc. zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění z toho Pojistné na důchodové pojištění *)	160,45 110,30	354,95 294,44	354,95 294,44	177,02 122,15	49,9 41,5	-177,93 172,29	110,3 110,7
Nedaňové příjmy celkem	12,10	13,78	13,72	12,86	93,7	-0,86	106,3
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytku	6,56	5,75	5,73	5,16	90,1	-0,57	78,6
z toho Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1,72	0,95	0,95	1,67	175,8	0,72	97,0
Příjmy z vlastní činnosti	1,57	2,30	2,29	1,62	70,7	0,67	103,5
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	2,58	1,37	1,37	1,08	78,8	-0,29	41,9
Soudní poplatky	0,40	0,70	0,70	0,47	67,1	-0,23	117,3
Přijaté sankční platby a vratky transferu	2,66	2,12	2,12	3,10	146,2	0,98	116,6
Příjmy z prodeje nekap. majetku a ost. nedaň. příjmů	1,96	2,53	2,49	1,98	79,5	-0,51	101,0
z toho Dobrovolné pojistné	0,43	0,64	0,64	0,45	70,3	-0,19	105,2
Přijaté splátky půjčených prostředků	0,92	3,38	3,38	2,62	77,5	-0,76	286,0
z toho Splátky půjč. prostředků od podnikatel. subjektů	0,12	2,27	2,27	2,42	106,6	0,15	2008,5
Splátky půjč. prostředků ze zahraničí (z vkladních uvěřů)	0,71	0,77	0,77	0,15	19,5	0,62	21,0
Kapitálové příjmy celkem	0,56	0,78	0,83	0,69	83,1	-0,14	124,1
Přijaté transfery celkem	53,09	63,07	63,11	47,48	75,2	-15,63	89,4
z toho Neinvestiční přijaté transfery	51,74	32,50	33,42	43,99	131,6	10,57	85,0
z toho Neinvestiční transfery přijaté od EU	11,57	18,71	18,81	13,41	71,3	-5,40	115,9
Přijaté kompenzační platby z rozpočtu EU	3,34	x	x	x	x	x	x
Neinvest. přijaté transfery od veřej. rozpočtů ústř. úrovně	2,70	13,71	14,53	1,35	9,3	-13,18	x
Investiční přijaté transfery	1,35	30,57	29,69	3,49	11,8	-26,20	258,8
z toho Investiční transfery přijaté od EU	1,25	x	0,01	x	x	x	x
Převody z fondů OSS	34,10	x	x	29,22	x	x	85,7
PRÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	468,82	949,48	949,52	483,32	50,9	-466,20	103,1

*) ve skutečnosti r. 2007 není zahrnuto červnové inkaso ve výši 24,8 mld. Kč, které bude zúčtováno až v měsíci červenci

A. Daňové příjmy

2.1. Celostátní daňové příjmy

Celostátní inkaso všech daní dosáhlo ke konci června výše 346,6 mld. Kč, což představovalo 48,4 % celoročně rozpočtovaného objemu (ve stejném období roku 2006 to bylo 50,6 % a v roce 2005 49,5 %) a meziroční růst o 11,4 mld. Kč, tj. o 3,4 %. Z toho nejvyšší absolutní nárůst 11,5 mld. Kč byl u DPH. Přírůstek daní z příjmů fyzických osob představoval cca 5,0 mld. Kč a přírůstek daní z příjmů právnických osob činil cca 2,0 mld. Kč. Současně však spotřební daně byly o 9,2 mld. Kč nižší. Finanční prostředky získané z ostatních daní, tj. clo, silniční daně, dálniční poplatky, daň z nemovitostí a ostatní daně a poplatky, byly ve svém souhrnu proti 1. pololetí 2006 vyšší o 2,1 mld. Kč.

Ze skutečného celostátního výnosu daní připadlo na státní rozpočet 70,8 % (245,3 mld. Kč), což je o 1,6 procentního bodu méně než v 1. pololetí 2006. Podíl rozpočtů územně samosprávných celků činil téměř 27,0 % (93,6 mld. Kč), což je o 1,7 procentního bodu více než v roce 2006. Z toho na daňové příjmy obcí připadlo 71,6 mld. Kč, kraje získaly do svých rozpočtů 22,0 mld. Kč. Státnímu fondu dopravní infrastruktury bylo převedeno 7,8 mld. Kč, tj. 2,2 % (podíl SD z minerálních olejů 3,5 mld. Kč, silniční daň 2,6 mld. Kč a dálniční poplatek 1,7 mld. Kč).

Tabulka č. 6

Meziroční srovnání celostátního inkasa daní

	Celkem r. 2005			Celkem r. 2006			Celkem r. 2007			meziroční přírůstek			meziroční index		
	Rozpočet schválený	sk k 30.6	% plnění	Rozpočet schválený	sk k 30.6	% plnění	Rozpočet schválený	sk k 30.6	% plnění	2005/2004	2006/2005	2007/2006	2005/2004	2006/2005	2007/2006
Díjlové příjmy celkem	625,50	309,79	49,5	662,05	335,13	50,6	716,70	346,56	48,4	41,64	25,34	11,43	115,5	108,2	103,4
DPH	218,90	90,63	41,4	222,30	102,21	46,0	232,10	113,71	49,0	15,33	11,58	11,50	120,4	112,8	111,2
spotřební daně	101,10	57,61	57,0	126,20	68,65	54,4	138,70	59,41	42,8	15,08	11,04	9,24	135,5	119,2	86,5
clo pro SR	2,80	3,27	116,8	1,20	0,60	50,0	1,20	0,69	57,5	-1,03	2,67	0,09	76,0	18,3	115,0
daně z příjmů PO ve obci a kraji	121,50	70,20	57,8	130,90	78,26	59,8	158,70	80,29	50,6	9,13	8,06	2,03	115,0	111,5	102,6
daně z příjmů PO	115,70	65,08	56,3	124,80	72,67	58,2	152,50	74,51	48,9	9,17	7,52	1,84	116,4	111,7	102,5
daně z příjmů PO za obce a kraje	5,80	5,12	88,3	6,10	5,59	91,6	6,20	5,78	93,2	0,04	0,47	0,19	99,2	109,2	103,4
daně z příjmů FO	144,60	68,24	47,2	140,40	64,42	45,9	146,60	69,44	47,4	3,25	3,82	5,02	105,0	94,4	107,8
z kapitálových vnosů	7,70	3,01	39,1	6,50	3,43	52,8	7,10	3,79	53,4	0,59	0,42	0,36	83,6	113,9	110,5
z závislé činnosti	110,90	50,31	45,4	105,80	51,72	48,9	121,20	58,07	47,9	3,28	1,41	6,35	107,0	102,8	117,3
z sam. vůlel činnosti	26,00	14,90	57,3	28,10	9,27	33,0	18,30	7,58	41,4	0,54	2,63	1,69	103,8	67,2	81,8
silniční daně	5,90	2,22	37,6	5,60	2,18	40,8	5,70	2,60	45,6	-0,22	0,06	0,32	91,0	102,8	113,9
daň z nemovitostí	4,80	1,71	35,6	5,10	1,82	35,7	5,40	2,56	47,4	0,05	0,11	0,74	103,0	106,4	140,7
nájezdové daně	8,60	4,08	47,4	10,30	4,00	38,8	9,00	4,89	54,3	1,08	0,08	0,89	79,1	98,0	122,3
dálniční poplatky	2,20	1,93	87,7	3,20	2,29	71,6	2,00	1,70	85,0	0,21	0,36	0,59	112,2	118,7	74,2
ostatní daně a poplatky	15,10	9,90	65,6	16,85	10,60	62,9	17,30	11,27	65,1	0,92	0,70	0,67	110,2	107,0	106,4

* SR včetně poplatků a odvodů v oblasti životního prostředí

Celostátní výnos DPH ke konci června 2007 **dosáhl 113,7 mld. Kč**, což je **49,0 %** celoročního **rozpočtu**, ale o 11,5 mld. Kč, tj. o 11,2 % více než ve stejném období roku 2006 (v pololetí roku 2006 byl rozpočet plněn na 46,0 % a meziroční růst představoval 12,8 %) Do příjmů **obcí** bylo převedeno **23,6 mld. Kč**, **kraje** získaly **9,9 mld. Kč** a **státní rozpočet 80,2 mld. Kč**.

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl **59,4 mld. Kč**, tj. **42,8 % rozpočtu**, a byl o 9,2 mld. Kč, tj. o 13,5 % pod úrovní pololetí 2006. Z této inkasované částky bylo **3,5 mld. Kč** převedeno do příjmů **SFDI**.

Celostátní výnos daně z příjmů fyzických osob dosáhl **69,4 mld. Kč** (plnění rozpočtu na 47,4 %) a byl proti stejnému období roku 2006 vyšší o 5,0 mld. Kč, tj. o 7,8 %. Z celkového inkasa **státnímu rozpočtu** zůstalo **46,5 mld. Kč**, do **rozpočtu obcí** bylo převedeno téměř **17,0 mld. Kč** a do **rozpočtů krajů 6,0 mld. Kč**.

Rozhodující část této daně tvoří **daň z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků**. Její **celostátní inkaso** za 1. pololetí roku 2007 dosáhlo **58,1 mld. Kč** (47,9 % celoročního rozpočtu) a bylo o 6,4 mld. Kč, tj. o 12,3 % vyšší než v 1. pololetí roku 2006 **Z toho 13,0 mld. Kč bylo převedeno do rozpočtu obcí** (rozpočet počítal s celoročním příjmem z této daně ve výši 27,1 mld. Kč), **5,1 mld. Kč do rozpočtu krajů** (rozpočet počítal s celoroční participací ve výši 10,5 mld. Kč) a téměř **40,0 mld. Kč do státního rozpočtu** (rozpočet počítal s 83,6 mld. Kč).

Celostátní inkaso daně z kapitálových výnosů představovalo **3,8 mld. Kč**, tj. 53,4 % rozpočtu a bylo o 0,4 mld. Kč (o 10,5 %) vyšší než za stejné období v roce 2006. **Státní rozpočet** získal na této dani **2,7 mld. Kč**, do **rozpočtu obcí** bylo převedeno **0,8 mld. Kč** a do **rozpočtu krajů 0,3 mld. Kč**.

Celostátní inkaso daně z příjmů placené na základě daňového přiznání dosáhlo výše **7,6 mld. Kč** a naplnilo rozpočtem předpokládanou částku na 41,4 %, při meziročním poklesu o 1,7 mld. Kč, tj. o 18,2 %. Z této částky bylo převedeno do příjmů **státního rozpočtu 3,9 mld. Kč**, do **rozpočtů obcí 3,1 mld. Kč** a do příjmů **krajů 0,6 mld. Kč**.

Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob (bez DPPO za obce) dosáhlo ke konci 1. pololetí 2007 částky 74,5 mld. Kč, tj. 48,9 % rozpočtu, při meziročním zvýšení o 1,8 mld. Kč (o 2,5 %). Státní rozpočet získal z výnosu této daně 53,5 mld. Kč, do rozpočtu obcí bylo převedeno 14,8 mld. Kč, do rozpočtů krajů 6,2 mld. Kč

2.2. Daňové příjmy státního rozpočtu

Schválený státní rozpočet daňových příjmů (bez pojistného na sociální zabezpečení) počítal s meziročním růstem o 47,7 mld. Kč, tj. o 10,2 % (měřeno ke skutečnosti r. 2006). Jejich **skutečné inkaso ke konci června 2007** dosáhlo výše **245,3 mld. Kč**, což představovalo **47,4 % rozpočtu** (v pololetí 2006 to bylo 51,3 % rozpočtu).

Meziroční růst – o 2,6 mld. Kč, tj. o 1,1 % souvisel s vývojem některých hlavních daňových příjmů, zejména pak s vývojem DPH. Příjmy státního rozpočtu z DPH vykázaly meziroční růst o 9,9 mld. Kč, tj. o 14,0 %. Další váhově významná daň – DPFO byla vyšší o 3,2 mld. Kč, tj. o 7,5 %, zatímco spotřební daně byly nižší o 9,4 mld. Kč, tj. o 14,4 % a DPPO o 1,9 mld. Kč, tj. o 3,4 %.

a) Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)

Inkaso státního rozpočtu celkem ze všech tří položek daně z příjmů fyzických osob dosáhlo 46,5 mld. Kč, tj. 47,4 % rozpočtu a meziročně bylo vyšší o 3,2 mld. Kč, tj. o 7,5 %. Proti stejnému období roku 2006 bylo plnění rozpočtu o 0,5 procentního bodu lepší a rovněž tak meziroční dynamika o 13,6 procentního bodu vyšší. Rozpočet počítal s nárůstem proti dosažené skutečnosti v roce 2006 o 7,1 %.

Jednotlivé složky této daně se vyvíjejí odlišně. Vyšší než rozpočtované příjmy lze očekávat z DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků a nižší než rozpočtované příjmy z DPFO placené na základě přiznání. To je způsobeno zejména konstrukcí společného zdanění manželů, které vyžaduje zároveň podání daňového přiznání a vrácení daně z účtu DPFO placené na základě přiznání, což vede ke snižování jejího výnosu. Současně však není prováděno odečtení vrácené daně z účtu DPFO ze závislé činnosti. Tyto skutečnosti mají tak vliv na celkové inkaso DPFO.

Daně z příjmů fyzických osob inkasované státním rozpočtem:

Tabulka č 7

Ukazatel	skutečnost leden-červen 2005	skutečnost leden-červen 2006	skutečnost 2007		rozdíl		meziroční index	
			leden-červen	% plnění	2006/2005	2007/2006	2006/2005	2007/2006
Daň z příjmů fyzických osob	46,08	43,26	46,50	47,4	-2,82	3,24	93,9	107,5
v tom								
DPFO ze závislé činnosti	34,83	35,63	39,97	47,8	0,80	4,34	102,3	112,2
DPFO z kapitálových vynosů	2,16	2,44	2,67	53,4	0,28	0,23	113,0	109,4
DPFO ze sam. výděl. činnosti	9,09	5,19	3,86	40,6	-3,90	-1,33	57,1	74,4

Příjem státního rozpočtu z DPFO ze závislé činnosti za 1. pololetí roku 2007 ve výši téměř **40,0 mld. Kč** představoval **plnění rozpočtu na 47,8 %** a meziroční růst o 4,3 mld. Kč, tj. o 12,2 % (v roce 2006 činilo plnění rozpočtu 48,8 % a meziroční růst o 2,3 %).

Vývoj inkasa byl, tak jako v loňském roce, příznivě ovlivněn ekonomickým růstem v České republice, který se projevil zvyšováním průměrných mezd i minimální mzdy a zřizováním nových pracovních míst zejména v souvislosti s investicemi ze zahraničních zdrojů.

Zachování růstového trendu inkasa posílila také legislativní úprava provedená zákonem č. 669/2004 Sb., s účinností od 1. ledna 2005, která zavedla institut **společného zdanění manželů** (dále jen „SZM“).

Naopak negativně působilo zvýšení objemu uplatněných nároků na daňové zvýhodnění za vyživované dítě v domácnosti, což je odrazem demografického vývoje, ale na druhé straně to signalizuje skutečnost, že se mnoho mladých rodin pohybuje na úrovni minimálního základu daně z příjmů nebo těsně nad ním a po odečtení nezdánitelných částí základu daně (§ 15) a zákonných slev na dani (§ 35 až § 35d) tudíž nemohou čerpat daňové zvýhodnění jinak než formou daňového bonusu. Je však třeba doplnit, že mnoho subjektů uplatňuje své právo na daňový bonus opožděně, což zkresluje vývoj inkasa v posledních dvou letech.

Z inkasa DPFO ze samostatné výdělečné činnosti získal státní rozpočet 3,9 mld. Kč, což představovalo **40,6 %** rozpočtu a meziroční pokles o 1,3 mld. Kč, tj. o 25,6 % (v roce 2006 byla plněna pouze na 35,3 % při meziročním poklesu o 42,9 %).

Z dlouhodobého pohledu byl zaznamenán výraznější pokles výnosu daně již v prvním pololetí roku 2006. Hlavní příčinou tohoto vývoje bylo zavedení SZM, kterým byl plněn záměr Programového prohlášení vlády daňově podpořit nízkopříjmové rodiny s dětmi.

Manželé s výrazně odlišnou výší příjmů byli po rozdělení společného základu daně zpravidla zdaněni nižší sazbou daně oproti situaci, kdy by své příjmy zdaňovali každý samostatně. To se projevilo jednak meziročním přírůstkem počtu podaných daňových přiznání v letech 2005 a 2006 ve výši 33,4 %, a dále zvýšením objemu vykázaných přeplatků na dani.

Možnosti SZM využila také významná část fyzických osob - zaměstnanců. To mělo negativní dopad na inkaso daně ze samostatné výdělečné činnosti, neboť výhody společného zdanění manželů bylo možné čerpat pouze prostřednictvím daňového přiznání a tak zaměstnanci, za které v průběhu roku hradil zálohy na daň zaměstnavatel (*na účet daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti*), podali daňové přiznání a tím „přesunuli“ vypořádání své daňové povinnosti „*na účet daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání*“. Za stavu, kdy pro převod zaplacených záloh na jiný „vypořádací“ účet chyběla zákonná opora, byly zaměstnancům uplatňujícím SZM vráceny přeplatky na dani z účtu fyzických osob podávajících přiznání, přestože na tento účet v průběhu zálohového období zálohy na daň prostřednictvím zaměstnavatele nehradili. Tím došlo ke zkreslení vykazovaných hodnot inkasa jednotlivých složek DPFO, které se navenek projevilo stagnací vývoje DPFO ze závislé činnosti (*kde zůstaly nevypořádané zálohy na daň zaměstnanců se SZM*) a poklesem inkasa DPFO z přiznání, který byl mimo jiné způsoben právě vrácením finančních prostředků ze zdroje kam nebyly odvedeny, tj. „dotováním“ DPFO ze závislé činnosti na úkor DPFO z přiznání. Navíc mnoho manželských párů si teprve v roce 2007 pod vlivem mediální kampaně plně uvědomilo výhody SZM a podalo dodatečné daňové přiznání za rok 2005 (se SZM). V 1. pololetí roku 2007 tudíž finanční úřady nezdědky vracely přeplatky na dani vzniklé uplatněním SZM za dvě zdaňovací období (roky 2005 a 2006).

Kromě rostoucího počtu případů SZM byly příčinou skutečného snížení výnosu z DPFO z přiznání také následující legislativní změny:

- snížení sazby daně v 1. a 2. pásmu stupnice základu daně;
- změna metody výpočtu daně (náhrada některých nezdanitelných částí základu daně slevou na dani);
- rozšíření možnosti uplatnit výdaje % z příjmů podnikatelů.

Zanedbatelný není ani vliv rozvoje hypotečního trhu a s tím související míra uplatnění úroků z hypotečních úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření jako položek snižujících základ daně.

Územní finanční orgány také zaznamenaly častější změnu formy podnikání z fyzické osoby na méně rizikovou spol. s r.o.

DPFO z kapitálových výnosů je tvořena zejména daní z úroků z vkladů u bank, z dividend a podílů na zisku, výdělků z příležitostného vedlejšího zaměstnání a menších autorských honorářů. Faktorem, který rozhodujícím způsobem ovlivňuje dynamiku této rozpočtové položky, jsou úrokové sazby a celkový stav úspor domácností.

Inkaso za 1. pololetí roku 2007 nevykázalo výraznější odchylku od dlouhodobého vývoje. **Za 1. pololetí 2007 inkasoval státní rozpočet 2,7 mld. Kč, což je 53,4 %** (v roce 2006 to bylo 53,0 %), při meziročním nárůstu o 0,2 mld. Kč, tj. o 9,4 %.

b) Daň z příjmů právnických osob (DPPO)

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených příjmů. Její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Příjmy státního rozpočtu se skládají z DPPO srážené podle zvláštní sazby a z daně placené poplatníky na základě podaných daňových přiznání (formou čtvrtletních nebo pololetních záloh a jejich zúčtováním za minulé období). Podle rozpočtového určení daní náleží státnímu rozpočtu 70,49 % výnosu daně. Výnos DPPO z vedlejší činnosti obcí a krajů plyne celý do rozpočtu obcí a krajů.

Z celkové vybrané částky přísluší **státnímu rozpočtu 53,6 mld. Kč** (plnění rozpočtované výše na 49,8 %), což je o 1,9 mld. Kč méně než v prvním pololetí roku 2006, tedy propad o 3,4 %.

Pololetní inkaso daně z příjmů právnických osob je každoročně částečně ovlivněno termínem podávání daňových přiznání a splatností daně, která připadá na 30. červen. V důsledku toho, že značná část daňových poplatníků hradí pravidelně svoji daňovou povinnost za 1. pololetí až v posledních dnech června, vzroste inkaso daně na rozpočtových účtech až počátkem července. V roce 2007 se tento efekt projevil nejsilněji za několik posledních let. V tomto roce došlo k posunu termínu splatnosti daně z 30.6. (sobota) na nejbližší pracovní den, tj. 2.7.2007 (pondělí). Tento skluz v placení představoval loni dle údajů z pokladního plnění státního rozpočtu celostátně přibližně

9,5 mld. Kč (z toho u státního rozpočtu cca 4,2 mld. Kč), v letošním roce přibližně 25,5 mld. Kč (z toho u státního rozpočtu cca 20,7 mld. Kč).

Tabulka. č 8

Ukazatel	v mld. Kč				
	skutečnost 2005	skutečnost 2006	skutečnost 2007	meziroční rozdíl	index 2007/2006
Celostátní inkaso DPPO k 30.6.	70,77	74,97	73,93	-1,04	98,6
k 2.pracovnímu dni července	82,27	84,46	99,47	15,01	117,8
rozdíl	11,50	9,49	25,54	16,05	269,1
z toho :					
státní rozpočet k 30.6.	53,22	55,46	53,55	-1,91	96,6
k 2.pracovnímu dni července	58,01	59,62	74,25	14,63	124,5
rozdíl	4,79	4,16	20,70	16,54	497,6

Pozn : celostátní inkaso je bez DPPO za obce a kraje, údaje z pokladního plnění SR

Výnos daně z příjmů právnických osob sestává ze dvou složek, a to z **daně z příjmů na základě přiznání** a z **daně z příjmů vybírané srážkou** podle zvláštní sazby.

Tabulka. č. 9

	v mld. Kč				
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007	Skutečnost 2007	% plnění	Index 2007/2006
DPPO celkem ^{x)}	74,97	152,50	73,93	48,5	98,6
z toho:					
DPPO státní rozpočet	55,46	107,50	53,55	49,8	96,6
z celku DPPO ^{xx)}					
- daň vybíraná srážkou	2,32	x	1,92	x	82,8
- daň z přiznání	72,65	x	72,01	x	99,1

^{x)} bez DPPO vybírané obcemi a kraji

^{xx)} rozdělení na daň vybíranou srážkou a daň z přiznání je orientační

Pro vývoj inkasa **DPPO na základě přiznání** v 1. pololetí 2007, v porovnání s 1. pololetím 2006, byl nejvýznamnější okolností, jak již bylo uvedeno, zákonný přesun posledního dne lhůty splatnosti DPPO, kterým byla sobota 30.6.2007, na nejbližší pracovní den, tj. na pondělí 2.7.2007, zatímco loni v porovnávaném období připadlo 30.6.2006 na pátek.

Další okolností, ovlivňující vývoj objemu inkasa DPPO a jeho rozložení v průběhu 1. pololetí 2007, byla zákonná úprava stanovení výše a periodicity záloh na daň, která

v hodnoceném období vycházela z daňové povinnosti za předchozí dvě zdaňovací období. U převážně uplatňovaného typu zdaňovacího období, kterým je kalendářní rok, platili poplatníci v prvním čtvrtletí 2007, a jejich část též ve druhém čtvrtletí 2007, zálohy podle daňové povinnosti přiznané v předchozím roce 2006 (stanovené s použitím sazby 26 % podle výsledku hospodaření předminulého roku, tj. roku 2005).

Až od druhého či třetího čtvrtletí 2007 (jestliže zpracovává přiznání daňový poradce nebo je poplatník účetní jednotkou podléhající auditu) platí poplatníci zálohy podle daňové povinnosti stanovené s použitím sazby 24 % podle výsledku hospodaření roku 2006, uvedeného v daňovém přiznání za tento rok, podaném v roce 2007. S ohledem na zákonné lhůty splatnosti záloh na daň (do 15. kalendářního dne v měsíci) nemůže, na rozdíl od vyúčtování záloh zaplacených na daň za předchozí zdaňovací období, docházet k přesunu jejich plateb do následujícího měsíce.

V porovnání s 1. pololetím 2006 poklesl v 1. pololetí 2007 objem vratek na DPPO z 3,3 mld. Kč na 2,8 mld. Kč, tj. o 0,5 mld. Kč. V porovnání s červencem 2006, v němž jejich objem činil 8,0 mld. Kč, v červenci 2007 vratky dále poklesly, a to o 1,9 mld. Kč, na 6,1 mld. Kč. Jelikož se však konec zákonné lhůty pro vrácení přeplatek na daň vykázaných v přiznáních podaných ve lhůtě do 3.7.2007 posouvá do začátku srpna 2007, lze očekávat zásadní zvýšení objemu vratek až v porovnání se srpnem 2006.

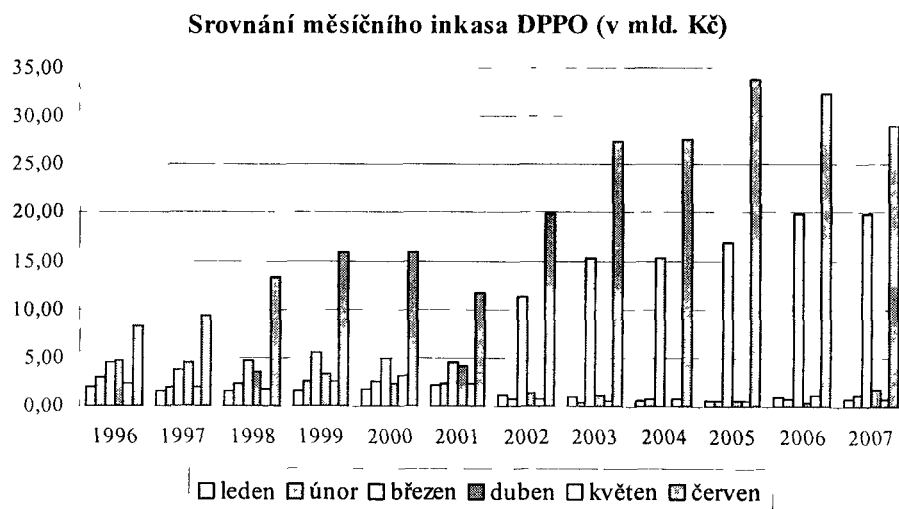
Výši inkasa DPPO ve 2. pololetí 2007 by mohlo do určité míry nepříznivě ovlivnit též vyúčtování záloh na daň placenou poplatníky, kteří neuplatňují převažující zdaňovací období kalendářního roku, a dále poplatníky s příjmy zdaňovanými v zahraničí, jimž správci daně na základě zákonného zmocnění prodloužili lhůtu pro podání přiznání, a to až o 10 měsíců. U těchto poplatníků, z nichž několik se významně podílí na celkovém objemu inkasa DPPO, případně konec lhůty splatnosti daně za zdaňovací období započatá v roce 2006 do období červenec až prosinec 2007.

Legislativní změny přijaté s účinností pro zdaňovací období započatá v roce 2006, zejména další snížení sazby daně z 26 %, platné pro zdaňovací období započatá v roce 2005, na 24 %, zrychlení odpisování hmotného majetku v 1. až 3. odpisové skupině s účinností od 1.1.2005, jímž bylo kompenzováno zrušení „reinvestičního“ odpočtu od základu daně, a nově zavedené položky odčitatelné od základu daně, a to ve výši výdajů (nákladů) souvisejících s realizací projektů výzkumu a vývoje, a dále ve výši 50 % vypořádaných majetkových podílů oprávněným osobám v souvislosti s transformací zemědělských družstev, se promítly jednak ve výši záloh splatných v roce 2007 do zákonné lhůty pro podání daňových přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2006,

jednak ve výši daňových povinností, jejichž úhrada a vyúčtování zaplacených záloh spadaly do 1. pololetí 2007. Dopady uvedených legislativních změn i nadále významně eliminovala rostoucí výkonnost české ekonomiky, zejména v odvětvích energetiky, spojů, bankovníctví a strojírenství. Další okolností eliminující dopady legislativních změn byl trvalý nárůst počtu podaných přiznání k DPPO a rostoucí podíl přiznání, v nichž byla vykázána daňová povinnost ve výši, která zakládá povinné placení zákonných záloh na daň.

Vývoj inkasa **DPPO vybírané srážkou** v 1. pololetí 2007, v porovnání se stejným obdobím roku 2006, ovlivnil i přes osvobození dividend vyplácených dceřinou společností při splnění podmínky kvalifikované účasti nejméně 25 % s činností od 1.1.2004 a nejméně 10 % od 1.1.2006, rostoucí objem výplat dividend, které tomuto osvobození nepodléhají. Ve spojení s klesající mírou zdanění právnických osob odráží tento trend příznivý hospodářský vývoj v předchozích letech. Rovněž v inkasu daně za 1. pololetí se projevil zákonný přesun posledního dne lhůty pro její odvod správci daně ze soboty 30.6.2007, na nejbližší pracovní den, tj. na pondělí 2.7.2007.

Vliv platebního kalendáře (tj. zálohové platby a vyrovnání daně v návaznosti na existenci daňového poradce, jakož i změnu v periodicitě placení záloh počínaje rokem 2002) na výběr DPPO v jednotlivých měsících roku ilustruje následující graf:

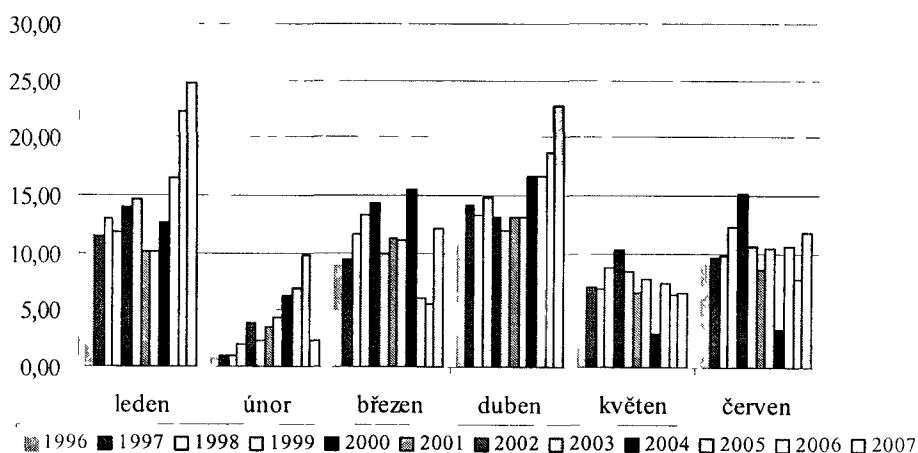

c) Daň z přidané hodnoty (DPH)

Za 1. pololetí 2007 činil příjem státního rozpočtu z této daně 80,3 mld. Kč, což je 49,1 % rozpočtu, ale o 9,9 mld. Kč, tj. o 14,0 % více než ve stejném období roku 2006 (v 1. pololetí 2006 činilo plnění 44,9 % a meziroční růst o 6,3 mld. Kč, tj. o 9,9 %). Schválený rozpočet počítal s celoročním růstem o 10,1 mld. Kč, tj. o 6,6 % proti skutečnosti 2006.

Inkaso v I. pololetí bylo, v důsledku časového posunu, pozitivně ovlivněno vysokou konečnou spotřebou domácností v prosinci předchozího roku. Tento efekt má v čase mírně rostoucí tendenci, neboť, jak vyplývá z šetření ČSÚ, domácnosti stále více odkládají své nákupy na období těsně před Vánocemi. Únorové inkaso však dosáhlo pouze cca 40 % úrovně inkasa za únor 2006. Pravděpodobně se zde projevuje efekt optimalizace daní z příjmů, kdy podnikatelé ke konci roku pořizují zboží investičního charakteru tak, aby snížili svoji povinnost u příjmových daní. Uplatněná daň na vstupu z těchto nákupů za prosinec ovlivňuje celkovou výši vyměřených nadměrných odpočtů, které pak správce daně vrací plátcům daně v průběhu února. V dalších měsících se však již obnovil meziroční rostoucí trend inkasa daně, který trvá až do současnosti.

Meziroční porovnání měsíčního inkasa DPH (v mld. Kč)

V prvním pololetí roku 2007 byla schválena pouze jedna novelizace zákona o DPH, a to zákonem č. 172/2007 Sb., který rozšířil použití snížené sazby daně na palivové dřevo. Tato novela je účinná od 1. 8. 2007, její fiskální dopady budou v druhém pololetí zanedbatelné.

Daň z přidané hodnoty lze z hlediska techniky výběru **rozložit do tří komponent** – daň z dováženého zboží, daň ze zboží a služeb prodávaných v tuzemsku a nadměrných odpočtů (jde o vratky, které si uplatňují plátcí, jejichž daň na vstupu je vyšší než daň na výstupu).

Finanční úřady a celní úřady se podílely na celostátním inkasu DPH v 1. pololetí 2006 a 2007 takto:

Tabulka č. 10

v mil. Kč

Ukazatel	1. pololetí 2006			1. pololetí 2007			meziroční index		
	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ
Inkaso DPH	207 885	207 635	250	231 586	231 371	215	111,4	111,4	86,0
Nadměr. odpoč. DPH	-106 035	-106 035	x	-117 560	-117 560	x	110,9	110,9	x
Celkový příjem DPH	101 850	101 600	250	114 026	113 811	215	112,0	112,0	86,0

pozn. celostátní data bez ohledu na rozpočtové určení výnosů

Podle nových podmínek pro výběr daně náleží její správa výhradně finančním úřadům. Čisté inkaso meziročně vzrostlo o 12,2 mld. Kč, tj. o 12,0 %, a to i přes zvýšení nadměrných odpočtů o 11,5 mld. Kč, tj. o 10,9 %.

d) Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína. S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % náleží Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Za leden až červen 2007 činily **příjmy státního rozpočtu ze spotřebních daní téměř 56,0 mld. Kč**, což představovalo **plnění rozpočtu na 42,6 %**; proti pololetí roku 2006 jsou nižší o 9,4 mld. Kč, tj. o 14,4 %. Polovinu rozpočtu nenaplnují o 9,7 mld. Kč (v 1. pololetí 2006 o byly nad alikvotou o 5,9 mld. Kč, přičemž celoroční rozpočet nebyl naplněn o 6,3 mld. Kč, tj. o 5,3 %). Schválený rozpočet na rok 2007 počítal s růstem o 18,7 mld. Kč, tj. o 16,4 % (proti skutečnosti 2006).

Struktura spotřebních daní je cca z 90 % tvořena daněmi z minerálních olejů a daní z tabákových výrobků. Zbýlých 10 % představují spotřební daně z lihu, piva a vína a meziproductů.

Celkové inkaso váhově nejsilnější položky **daně z minerálních olejů ve výši 37,9 mld. Kč se proti 1. pololetí 2006 zvýšilo o 2,0 mld. Kč, tj. o 5,6 %**. Z této částky plyne do příjmů státního rozpočtu 90,9 % a 9,1 % výnosu daně je určeno Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Jeho příjem z této daně za hodnocené období činil 3,5 mld. Kč. Příčinou rostoucího výnosu byly nezvykle mírné klimatické podmínky během zimního období a také zvýšení sazby spotřební daně ze směsné nafty.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků**. Její inkaso ve výši **16,1 mld. Kč** bylo ve srovnání s odpovídající úrovní roku 2006 o **téměř 11,4 mld. Kč, tj. o 41,6 % nižší**. Meziroční srovnání je v tomto případě velmi zkreslené, neboť k 1. 3. 2007 došlo ke změně sazby spotřební daně a navíc byla zákonem omezena výše předzásobení. V roce 2006 sice byla rovněž zvýšena sazba daně, a to k 1. 4. 2006, nebylo ovšem omezeno předzásobení, čehož výrobci a dovozci tabákových výrobků využili a z tohoto důvodu bylo v prvním pololetí roku 2006 inkaso daně extrémně vysoké.

Struktura spotřebních daní inkasovaných finančními a celními úřady za leden až červen podle skupin výrobků v meziročním srovnání je uvedena v následující tabulce:

Tabulka č. 11

	1. pololetí 2003	1. pololetí 2004	1. pololetí 2005	1. pololetí 2006	1. pololetí 2007	index 2004/2003	index 2005/2004	index 2006/2005	index 2007/2006
Spotřební daně celkem	38 476	42 537	57 606	68 630	59 415	110,6	135,4	119,1	86,6
dan z vína a meziproductů	152	113	178	181	182	74,3	157,5	101,7	100,6
dan z minerálních olejů	25 963	28 667	36 284	35 853	37 874	110,4	126,6	98,8	105,6
dan z tabákových výrobků	8 019	9 528	16 525	27 500	16 079	118,8	173,4	166,4	58,5
dan z piva	1 609	1 633	1 557	1 592	1 675	101,5	95,3	102,2	105,2
dan z lihu	2 733	2 595	3 062	3 504	3 604	95,0	118,0	114,4	102,9

* včetně výnosu SD určeného do SFDI

Inkaso ostatních váhově méně významných **položek** (daň z vína a meziproductů, piva a lihu) dosáhlo v **souhrnu hodnoty 5,5 mld. Kč** a proti srovnatelnému období roku 2006 bylo **o 0,2 mld. Kč, tj. o 3,8 % vyšší**.

V případě výběru daně uvalené na **líh** dochází k prolomení nepříznivého vývoje z posledních let. V prvním pololetí roku 2007 bylo vybráno o 0,1 mld. Kč více, což představuje růst o 2,86 % v porovnání s prvním pololetím roku 2006. Na nárůst inkasa má vliv zvýšený počet kontrol nelegální výroby lihu a jeho pašování a kolkování lihovin, zavedené k 1.7.2005.

V případě spotřební daně z **piva a vína** došlo ke zvýšení výběru, a sice u piva o 5,2 % a u vína o 0,6 % oproti srovnatelnému období roku 2006, jedná se však o růst fiskálně nevýznamný.

V celkové sumě vybraných spotřebních daní se promítaly i vratky tzv. „zelené nafty“, technických benzinů, vrátka SD osobám požívajícím výsady a imunitu a ozbrojeným silám cizích států.

Objem vrátek ze zelené nafty (§ 57 zák. o spotřební dani) se proti roku 2006 zvýšil (o 56 mil. Kč). Jedná se o nárokovou položku, jejíž způsob výpočtu je stanoven vyhláškou Ministerstva zemědělství (výše vrácené daně je vymezena stanovením ročního limitu spotřebovaných pohonných hmot). Poplatníkům provozujícím zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa bylo tak v prvním pololetí 2007 **vráceno 430 mil. Kč**.

Vratky spotřební daně za technické benziny vykázané ve výši **333 mil. Kč** meziročně klesly o 153 mil. Kč.

e) Daně a poplatky z vybraných činností a služeb

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí se řídí zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech. Tato položka zahrnuje poplatky představující **povinnou platbu za využívání životního prostředí**. Poplatky zahrnují i příslušenství ukládané v řízení o poplatku, pokud toto není evidováno samostatně. Nepatří sem však pokuty za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí.

Dále se jedná o **odvody za ukládání radioaktivních odpadů** od původců těchto odpadů (především od ČEZ, a.s.) na tzv. jaderný účet. Vykázaná **skutečnost za 1. pololetí 2007 ve výši 0,6 mld. Kč se vyvíjela v souladu s rozpočtem**, který naplnila na 48,5 %. Příjem státního rozpočtu z těchto poplatků se za 1. pololetí dlouhodobě pohybuje v rozmezí 0,6 až 0,7 mld. Kč.

Správní poplatky

Správní poplatky, včetně odpovídající části tržeb za kolky, zahrnuté v příjmech státního rozpočtu představovaly za 1. pololetí 2007 částku **1,9 mld. Kč** a naplnily tak celoroční předpoklad na 42,0 %, což byla stejná úroveň jako v 1. pololetí roku 2006. Z této částky bylo 0,6 mld. Kč zaplacenou kolkovou známkou. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

f) Clo

Předpokládaný výběr cla byl ve státním rozpočtu stanoven ve výši 1,2 mld. Kč. Za první pololetí 2007 činily odvody celních příjmů ve prospěch účtu státního rozpočtu 0,7 mld. Kč, tj. 57,5 % rozpočtu. V 1. pololetí 2006 byla na cle vybrána částka 0,6 mld. Kč.

Celkové vybrané clo (vč. části připadající rozpočtu EU) za 1. pololetí 2007 činilo **3,9 mld. Kč**, při meziročním nárůstu o 0,4 mld. Kč.

g) Daně z majetkových a kapitálových převodů

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2007 byly zapracovány příjmy z majetkových daní, tj. daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí ve výši 9,0 mld. Kč. Skutečně dosažené příjmy z těchto daní za 1. pololetí činily 4,9 mld. Kč, což je 54,3 % rozpočtované částky. Proti pololetí 2006 je to o 0,9 mld. Kč více.

Vývoj inkasa majetkových daní a jejich struktura:

Tabulka č. 12

Ukazatel	skutečnost leden-červen 2006	rozpočet 2007		skutečnost leden-červen 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schválený	po změnách			
Daň dědická	48	100	100	56	56,0	116,7
Daň darovací	291	600	600	389	64,8	133,7
Daň z převodu nemovitosti	3 657	8 300	8 300	4 443	53,5	121,5
CELKEM	3 996	9 000	9 000	4 888	54,3	122,3

Příjmy **daně dědické** byly rozpočtovány ve výši 100 mil. Kč, stejně jako v roce 2006, skutečně dosažené **inkaso činilo 56 mil. Kč**, tj. plnění na **56,0 %**. Výnos u této daně byl ovlivněn osvobozením veškerého bezúplatně nabytého majetku děděním příbuznými v řadě přímé a manžely. Oproti 1. pololetí roku 2006 došlo ke zvýšení příjmů o 8 mil. Kč, důvodem vyššího inkasa byla rostoucí hodnota majetku, který je předmětem dědění u II. a III. skupiny poplatníků.

Příjmy **daně darovací** byly rozpočtovány ve výši 600 mil. Kč. Ve srovnání s 1. pololetím roku 2006 byl jejich výnos vyšší o 98 mil. Kč, takže dosáhly částky **389 mil. Kč**, tj. **64,8 %** rozpočtu. Dosažené příjmy závisí na počtech a hodnotách bezúplatných převodů majetku. Výnos této daně byl ovlivněn poměrně rozsáhlým osvobozením a nízkými sazbami daně.

Daň z převodu nemovitostí je z majetkových daní nejvýznamnější a představuje cca 92 % z celkového objemu majetkových daní.

Výnos daně z převodu nemovitostí byl oproti 1. pololetí roku 2006 vyšší o 786 mil. Kč, tj. o 21,5 %. **Příjem státního rozpočtu** z této daně za 1. pololetí 2007 činil **4,4 mld. Kč**, což bylo **53,5 %** ročního rozpočtu.

Její inkaso je ovlivněno počtem převodů a přechodů vlastnického práva k nemovitostem a výší cen dohodnutých při prodeji nemovitostí. Dosažené výsledky již plně odrážely vliv nové právní úpravy od 1.1.2004, a to především zavedení splatnosti této daně současně s podáním daňového přiznání. Oproti předcházejícímu období již odezněl souběh vyměřovacích případů vzniklých před účinností novely a současného postupného přechodu na režim nové právní úpravy.

h) Ostatní daňové příjmy

Na **ostatních daňových příjmech** získal státní rozpočet za šest měsíců roku 2007 **860,1 mil. Kč**, tj. plnění rozpočtu 286,7 %.

Hlavní položkou tohoto podseskupení položek rozpočtové skladby byly **odvody nahrazující plnění povinnosti zaměstnávat tělesně postižené občany**. Jejich výše, i když je váhově zanedbatelná, byla státním rozpočtem pro rok 2007 stanovena částkou 300,0 mil. Kč. Dosažená skutečnost za 1. pololetí 788,2 mil. Kč již tak naplnila celoroční rozpočet na 262,7 %. V 1. pololetí 2006 to bylo 892,0 mil. Kč. Vedle této položky jsou zde vykazovány **nerozúčtované, neidentifikované a nezařaditelné daňové příjmy** do jiných položek a **příslušenství daní a poplatků**. Skutečnost v jejich souhrnu za 1. pololetí roku 2007 představovala 76,4 mil. Kč (v roce 2006 to bylo 52,6 mil. Kč), přičemž tyto příjmy nebyly rozpočtovány.

i) Pojistné na sociální zabezpečení vč. příspěvku na politiku zaměstnanosti

V 1. pololetí 2007 dosáhlo inkaso příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně penále, pokut a přirážky k pojistnému na nemocenské pojištění **celkem 177,0 mld. Kč**. Schválený rozpočet byl splněn na **49,9 %**. Ve srovnání s 1. pololetím roku 2006 se vybrané pojistné zvýšilo o 16,6 mld. Kč, tj. o 10,3 %.

Kromě povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti inkasovaného povinně ze zákona o pojistném, byla vybrána **na dobrovolném pojistném částka 452 mil. Kč**. Z této částky představovalo nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 419,6 mil. Kč, dobrovolné důchodové pojištění bylo vybráno ve výši 32,4 mil. Kč. **Dobrovolné pojistné je součástí nedaňových příjmů státního rozpočtu** a je obsaženo v závazném ukazateli rozpočtu kapitoly MPSV „Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem“. Ve schváleném rozpočtu na rok 2007 bylo dobrovolné pojistné zahrnuto v částce 641,4 mil. Kč. Schválený rozpočet byl splněn na 70,5 %. Ve srovnání s 1. pololetím předchozího roku bylo na dobrovolném pojistném vybráno více o 24,4 mil. Kč, tj. o 5,7 %.

Výsledky výběru povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v jednotlivých kapitolách státního rozpočtu jsou uvedeny v následující tabulce. Nejvýznamnější objem pojistného – téměř 97 %, byl vybrán Českou správou sociálního zabezpečení na pojistném civilních zaměstnanců.

Tabulka č. 13

Kapitola	v mil. Kč				
	1 pololetí 2006	schválený rozpočet 2007	1 pololetí 2007	% plnění	Index 2007/2006
MPSV	155 396	343 946	171 632	49,9	110,4
Ministerstvo obrany	1 158	2 536	1 239	48,9	107,0
Ministerstvo vnitra	3 248	7 109	3 455	48,6	106,4
Ministerstvo spravedlnosti	347	719	373	51,9	107,5
Ministerstvo financí	305	637	323	50,7	105,9
Celkem	160 454	354 947	177 022	49,9	110,3

Z celkového povinného inkasovaného pojistného dosáhlo **vlastní pojistné 171 618 mil. Kč a příslušenství pojistného činilo 14 mil. Kč.**

Sledování stavu výběru pojistného na důchodové pojištění v průběhu roku je z důvodu časového nesouladu spíše orientační (vzhledem k termínům účetní uzávěrky není možné do účetních výkazů zahrnout celé důchodové pojištění za 6 měsíců) Metodika účetnictví umožňuje vybrané pojistné za měsíc červen převést na bankovní účet důchodového pojištění až v měsíci červenci. Tyto vlivy jsou v závěru roku při ukončení rozpočtového hospodaření eliminovány.

Za 1. pololetí 2007 dosáhlo inkaso příjmů z pojistného na důchodové pojištění 146,9 mld. Kč. Z toho částka 24,8 mld. Kč byla inkasovaná v měsíci červnu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí a byla převedena na bankovní účet důchodového pojištění po účetní uzávěrce, až v měsíci červenci.

B. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace

Kromě daňových příjmů, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na politiku zaměstnanosti tvoří příjmy státního rozpočtu též **nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery**. Do této kategorie patří především veškeré příjmy z vlastní činnosti organizačních složek státu, příjmy z úroků, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje investičního a neinvestičního majetku, pronájmu majetku, převody z vlastních fondů a též investiční a neinvestiční přijaté transfery z Evropské unie, jiných veřejných rozpočtů a institucí.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly v roce 2007 rozpočtovány ve výši 77,6 mld. Kč. Jejich souhrnná výše tak byla **o 2,2 mld. Kč, tj. o 2,7 % nižší**, než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2006 (a o 42,5 mld. Kč pod úrovní skutečnosti roku 2006). **Meziroční pokles byl způsoben především nedaňovými příjmy**, jejichž rozpočet **klesl o 1,9 mld. Kč**. **Schválený rozpočet kapitálových příjmů meziročně poklesl o 1,4 mld. Kč** a rozpočet **přijatých transferů naopak vzrostl o 1,2 mld. Kč** (především kvůli zvýšení rozpočtu transferů přijatých od EU a převodů z Národního fondu o 4,7 mld. Kč, včetně kompenzačních plateb v roce 2006, které nejsou v roce 2007 rozpočtované).

Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací byla v průběhu 1. pololetí navýšena o téměř 40 mil. Kč (vysvětleno v části II. 1.2. této zprávy). Mimo to došlo pouze k přesunům prostředků mezi jednotlivými položkami či mezi kapitoly.

Vykázaná skutečnost ke konci června 2007 dosáhla 61,0 mld. Kč, což představovalo **78,6 % rozpočtu**. **Meziročně se tyto příjmy snížily o 4,7 mld. Kč, tj. o 7,2 %**. Podrobnější přehled o plnění a meziročních změnách nedaňových a ostatních příjmů ukazuje následující tabulka.

Tabulka č 14

v mil Kč

U K A Z A T E L	Skutečnost 1 pol 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 1 pol 2007	Plnění v % (4 3)	Rozdíl (4-1)	Index v % 2007/2006 (4 1)
	1	schválený	po změnách	4	5	6	7
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	65 746	77 631	77 671	61 034	78,6	-4 712	92,8
v tom							
Nedaňové příjmy celkem	12 098	13 776	13 723	12 859	93,7	760	106,3
v tom							
<i>Příjmy z vlast činnosti a odvody přebytků organizací v přímém vztahem</i>	<i>6 563</i>	<i>5 748</i>	<i>5 727</i>	<i>5 160</i>	<i>90,1</i>	<i>-1 403</i>	<i>78,6</i>
z toho							
Příjmy z vlastní činnosti	1 565	2 300	2 295	1 618	70,5	53	103,4
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1 722	954	954	1 665	174,5	-56	96,7
Příjmy z pronajmu majetku	299	425	410	321	78,2	22	107,4
Příjmy z uroků a realizace finančního majetku	2 577	1 368	1 368	1 081	79,0	-1 496	41,9
Soudní poplatky	401	700	700	475	67,9	75	118,7
<i>Přijaté sankční platby a vratky transferu</i>	<i>2 659</i>	<i>2 121</i>	<i>2 122</i>	<i>3 100</i>	<i>146,0</i>	<i>441</i>	<i>116,6</i>
v tom							
Přijaté sankční platby	1 083	1 252	1 252	650	51,9	-433	60,0
Přijaté vratky transferů a ost příjmy z finanč vypořádaní předchoz let	1 576	869	870	2 450	281,6	873	155,4
<i>Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy</i>	<i>1 960</i>	<i>2 527</i>	<i>2 495</i>	<i>1 978</i>	<i>79,3</i>	<i>17</i>	<i>100,9</i>
z toho							
Dobrovolné pojistné	428	641	641	452	70,5	24	105,7
<i>Přijaté splátky půjčených prostředků</i>	<i>916</i>	<i>3 380</i>	<i>3 379</i>	<i>2 621</i>	<i>77,6</i>	<i>1 705</i>	<i>286,1</i>
z toho							
Splatky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	120	2 273	2 272	2 422	106,6	2 301	2010,0
Splatky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní urovně	82	230	230	31	13,4	-51	37,6
Splatky půjčených prostředků ze zahraničí	713	771	771	155	20,1	-558	21,7
Kapitálové příjmy celkem	556	782	834	693	83,1	137	124,7
Přijaté transfery	53 092	63 073	63 114	47 483	75,2	-5 609	89,4
z toho							
Nemvěstiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední urovně	2 696	13 708	14 530	1 346	9,3	-1 350	49,9
Převody z vlastních fondů	34 105	0	0	29 218	x	-4 886	85,7
Nemvěstiční přijaté transfery ze zahraničí	14 943	18 795	18 890	13 430	71,1	-1 513	89,9
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední urovně	2	30 516	29 628	3 167	10,7	3 165	197 292,1
Investiční přijaté transfery ze zahraničí	1 347	54	66	322	484,3	-1 025	23,9

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří především příjmy jednotlivých kapitol z vlastní činnosti, přijaté vratky transferů, pokuty a jiné sankční platby, příjmy z prodeje nekapitálového i dlouhodobého majetku, přijaté splátky půjčených prostředků a ostatní příjmy.

Schválený rozpočet stanovil výši nedaňových příjmů na 13,8 mld. Kč, což bylo o 1,9 mld. Kč méně než v roce 2006. V průběhu 1. pololetí 2007 se rozpočet snížil na 13,7 mld. Kč.

Za 1. pololetí dosáhly nedaňové příjmy 12,9 mld. Kč (plnění na 93,7 % rozpočtu po změnách), což znamenalo meziroční růst o 0,8 mld. Kč, tj. o 6,3 %.

Na celkové výši nedaňových příjmů se nejvíce podílely příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem (seskupení 21) ve výši **5,2 mld. Kč**, což představovalo plnění rozpočtu na 90,1 %.

Odvody přebytků organizací s přímým vztahem (podseskupení 212) dosáhly **1,7 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 174,5 %. Jednalo se především o příjem ve výši **1,6 mld. Kč z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za rok 2006**, jež do státního rozpočtu roku 2007 odvedly pojišťovny Kooperativa a Česká pojišťovna dle § 205d) zákoníku práce. Vykázaný přebytek byl **o 38 mil. Kč vyšší v porovnání s přebytkem odvedeným v roce 2006**.

Příjmy z vlastní činnosti (podseskupení 211) ve výši **1,6 mld. Kč** byly plněny na 70,5 %. Z toho 1,5 mld. Kč se týkalo příjmů z poskytování služeb a výrobků. V rámci této položky dosáhly **příjmy Českého telekomunikačního úřadu 1,0 mld. Kč**. Jednalo se z části o příjmy vyplývající ze správy rádiového spektra (0,9 mld. Kč) a z části o příjmy za přidělování čísel (0,1 mld. Kč). Do konce roku se předpokládá, že kapitola ještě obdrží splátku za udělenou licenci UMTS ve výši 0,5 mld. Kč od společnosti Vodafone Czech Republic, a.s.

Příjmy z úroků a realizace finančního majetku¹ (podseskupení 214) dosáhly za 1. pololetí výše **1,1 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 79,0 %. Z toho **876 mil. Kč** připadlo na **příjmy z dividend** od společností ČEPS a ČMZRB (z toho 0,6 mil. Kč kapitole OSFA). Výnosy z finančního investování na jaderném účtu SFA, realizované podle zákona č. 18/1997 Sb., dosáhly 147 mil. Kč (jde o investování dočasně volných prostředků především do nákupu SPP, v menší míře do pokladničních poukázek ČNB).

Soudní poplatky (podseskupení 215) ve výši **0,5 mld. Kč** naplnily rozpočet na 67,9 % a byly tak mírně nad úrovní pololetí roku 2006. **Příjmy z pronájmu majetku** (podseskupení 213) dosáhly **0,3 mld. Kč**.

¹ S účinností od 1. 1. 2007 došlo v těchto příjmech k metodické změně, týkající se alikvotních výnosů emisí SDD a nerozpočtovaných příjmů z emisí SDD, které jsou součástí kapitoly Státní dluh a jsou účtovány v podseskupení položek 514. Po promítnutí této změny ve skutečnosti pololetí roku 2006 jsou tyto příjmy meziročně nižší o 0,1 mld. Kč

Přijaté sankční platby a vratky transferů (seskupení 22) dosáhly výše **3,1 mld. Kč**, což představovalo plnění rozpočtu na 146,0 %.

Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let (podseskupení 222) ve výši **2,4 mld. Kč** představovaly plnění rozpočtu na 281,6 %. Vysoké plnění bylo ovlivněno tím, že velká část těchto příjmů se nerozpočtuje. Rozpočtová pravidla nedovolují použití nerozpočtovaných příjmů získaných z odvodů v rámci finančního vypořádání na krytí nerozpočtovaných výdajů. Jde především o odvody nevyčerpaných dotací příjemců dotací a odvody vyplývající z finančního vypořádání vztahů příspěvkových organizací (finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem je upraveno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a podrobněji vyhláškou č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem a vyhláškou č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku). **Většina prostředků byla odvedena přes vypořádací účet kapitoly VPS celkem ve výši 2,2 mld. Kč.** Z toho 1,3 mld. Kč se týkalo příjmů od veřejných rozpočtů (krajů) a 0,9 mld. Kč od neveřejných subjektů (především fyzické a právnické osoby). Dalších **0,2 mld. Kč** tvořily vratky od neveřejných subjektů kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí**.

Přijaté sankční platby (podseskupení 221) zahrnují sankce inkasované za porušení obecně závazného předpisu správními orgány a dosáhly téměř **0,7 mld. Kč** (plnění na 51,9 % rozpočtu). Z 98 % jsou příjmem kapitoly VPS.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy (seskupení 23) dosáhly výše **2,0 mld. Kč** a představovaly tak 79,3 % rozpočtu.

Kromě různých „ostatních nedaňových příjmů jinde nezařazených“ (0,8 mld. Kč) a „přijatých nekapitálových příspěvků a náhrad“ (0,5 mld. Kč) sem patří např. **dobrovolné pojistné** na důchodové a nemocenské pojištění vybírané orgány správy sociálního zabezpečení (**452 mil. Kč**), příjmy z poplatků za využívání výhradních práv k přírodním zdrojům (63 mil. Kč) a některé další příjmy.

Přijaté splátky půjčených prostředků (seskupení 24) dosáhly za 1. pololetí 2007 částky **2,6 mld. Kč**, což představovalo plnění na 77,6 % rozpočtu.

Splátky půjčených prostředků ze zahraničí (podseskupení 247), které dosáhly výše **155 mil. Kč**, naplnily svůj rozpočet na 20,1 %. Proti 1. pololetí 2006 je to o 558 mil.

Kč méně, což je ovlivněno tím, že převaha splátek bude realizována až v závěru roku. V rámci splátek vládních úvěrů bylo dosaženo celkem 127 mil. Kč (z toho z Alžírsko 100 mil. Kč a z Barmy 27 mil. Kč). U splátek pohledávek převzatých od ČSOB bylo dosaženo inkasa v objemu 28 mil. Kč (z toho z Alžírsko 27 mil. Kč a Indie 1 mil. Kč).

Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů dosáhly 2,4 mld. Kč. Z toho necelých 2,4 mld. Kč představovalo splacení pohledávky vzniklé v souvislosti s poskytnutím státní záruky a.s. AERO Vodochody (nad rámec rozpočtu). Naopak se v roce 2007 opět očekává nulové plnění příjmů (tudíž i výdajů) souvisejících s vypořádáním tzv. plynárenských VIA (rozpočet 1,8 mld. Kč).

Kapitálové příjmy

Schválený rozpočet kapitálových příjmů ve výši 0,8 mld. Kč byl o 1,4 mld. Kč nižší než v roce 2006. V průběhu 1. pololetí 2007 byl rozpočet navýšen o 53 mil. Kč. Téměř celý rozpočet se týkal příjmů z prodeje dlouhodobého majetku.

Za 1. pololetí 2007 dosáhly **kapitálové příjmy výše 693 mil. Kč** (plnění na 83,1 % rozpočtu po změnách), což bylo o 137 mil. Kč více než v 1. pololetí 2006. Šlo především o **628 mil. Kč z příjmů z prodeje dlouhodobého majetku. Z nich 156 mil. Kč** se týkalo příjmů z prodeje pozemků (z toho 140 mil. Kč v kapitole Ministerstvo financí) a **414 mil. Kč** příjmů z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí (z toho 166 mil. Kč v kapitole Ministerstvo financí a 225 mil. Kč v kapitole Ministerstvo zahraničních věcí).

Přijaté transfery

Schválený rozpočet přijatých transferů ve výši 63,1 mld. Kč byl o 1,2 mld. Kč vyšší než v roce 2006 (včetně zákona č. 170/2006 Sb.). V průběhu 1. pololetí 2007 byl zvýšen o 41 mil. Kč.

Za 1. pololetí dosáhly přijaté transfery 47,5 mld. Kč (plnění na 75,2 % rozpočtu po změnách), což bylo proti 1. pololetí 2006 o 5,6 mld. Kč, tj. o 10,6 %, méně.

Neinvestiční přijaté transfery

Meziroční pokles byl ovlivněn především převody z vlastních fondů, které dosáhly 29,2 mld. Kč (nejsou rozpočtovány) a byly tak o 4,9 mld. Kč, tj. o 14,3 %, méně.

nižší než v 1. pololetí 2006. Z této částky tvořily **25,3 mld. Kč převody z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol** (v pololetí 2006 to bylo 29,8 mld. Kč) a **3,8 mld. Kč převody prostředků z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS** (loni to bylo 4,2 mld. Kč). Nejvíce prostředků z rezervních fondů do příjmů převedly kapitoly Ministerstvo zemědělství (8,3 mld. Kč), Ministerstvo obrany (4,7 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,8 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (2,1 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (1,7 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí 1,2 mld. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu (1,0 mld. Kč) atd.

Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí dosáhly k 30. červnu 2007 částky **13,4 mld. Kč** (plnění na 71,1 %) a byly tak o 1,5 mld. Kč nižší než ve stejném období roku 2006. Jednalo se téměř výhradně o **neinvestiční přijaté transfery od EU** ve výši **13,4 mld. Kč** (plnění na 71,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,8 mld. Kč). Z této částky připadlo 13,2 mld. Kč kapitole Ministerstvo zemědělství. **Kompenzační platby**, které v pololetí 2006 dosáhly 3,3 mld. Kč, **letos nejsou již realizovány**.

Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně činily za 1. pololetí **1,3 mld. Kč**, při plnění rozpočtu na 9,3 % a meziročním poklesu o 1,4 mld. Kč. Tento pokles souvisí s povodněmi 2006, kdy v rámci zákona č. 170/2006 Sb. bylo na tyto účely během 1. pololetí 2006 převedeno do příjmů kapitoly VPS 2,7 mld. Kč. Rozpočet po změnách je z velké části tvořen **neinvestičními převody z Národního fondu** (13,2 mld. Kč), které zatím dosáhly **1,3 mld. Kč** (v roce 2006 byl rozpočet po změnách u této položky téměř nulový). Z této částky směřovalo 0,6 mld. Kč do kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, dále 0,5 mld. Kč do kapitoly Ministerstvo zemědělství a 0,2 mld. Kč do kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj.

Investiční přijaté transfery

Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně zatím dosáhly **3,2 mld. Kč**, tj. 10,7 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 3,2 mld. Kč. Z této částky činily **investiční převody z Národního fondu 3,1 mld. Kč** při plnění rozpočtu po změnách na 10,5 % (během 1. pololetí 2006 nebyly rozpočtovány). Z toho 1,5 mld. Kč směřovalo do kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj a 1,4 mld. Kč do kapitoly Ministerstvo životního prostředí.

Investiční přijaté transfery ze zahraničí byly v roce 2006 rozpočtovány ve výši 22,8 mld. Kč, zatímco **v roce 2007 činil jejich rozpočet po změnách pouze 66 mil. Kč.** Souvisí to s tím, že většina transferů od EU prochází přes Národní fond a tyto prostředky se projeví na položkách „Neinvestiční a investiční převody z Národního fondu“. **V 1. pololetí 2007 dosáhly tyto příjmy 0,3 mld. Kč** (přijatý transfer od mezinárodních institucí kapitole Ministerstvo obrany). Investiční přijaté dotace od EU jsou zatím nulové (v pololetí 2006 činily 1,2 mld. Kč).

Příjmy státního rozpočtu z EU (převody z Národního fondu a přijaté transfery od EU) tak zatím dosáhly **17,8 mld. Kč (plnění na 28,9 %)**, zatímco v pololetí 2006 (včetně kompenzačních plateb) to bylo 16,2 mld. Kč (plnění na 28,4 %).

3. Výdaje státního rozpočtu

Celkové výdaje schválené zákonem č. 622/2006 Sb. ze dne 13. prosince 2006, o státním rozpočtu České republiky na rok 2007, představují částku **1 040,8 mld. Kč**, z toho 43,0 mld. Kč činí výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu Evropské unie. Proti rozpočtu roku 2006 schválenému zákonem č. 543/2005 Sb. v prosinci 2005 jsou vyšší o 8,6 % (o 82,0 mld. Kč), resp. proti schválenému rozpočtu na rok 2006 ve znění zákonů č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb.^{*)} o 7,0 %, tj. o 67,7 mld. Kč. **Běžné výdaje** jsou ve schváleném rozpočtu 2007 zahrnuty v objemu **951,4 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 10,0 %, tj. o 86,8 mld. Kč, resp. o 8,3 % (o 72,5 mld. Kč). **Kapitálové výdaje** jsou rozpočtovány v objemu téměř **89,4 mld. Kč** při meziročním plánovaném poklesu o 5,1 %, tj. o 4,8 mld. Kč.

Ve srovnání se skutečností roku 2006 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2007 vyšší o 2,0 %, tj. o 20,1 mld. Kč. Z toho na běžné výdaje připadá navýšení o 36,0 mld. Kč (o 3,9 %) a na kapitálové výdaje pokles o 15,9 mld. Kč (o 15,1 %).

Z celkových výdajů schválených zákonem č. 622/2006 Sb. představují 54,7 % tzv. **mandatorní výdaje**, které stát musí uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, tj. **569,8 mld. Kč** při meziročním plánovaném rozpočtovém růstu o 13,5 % (o 67,8 mld. Kč), resp. o 11,4 % (o 58,5 mld. Kč) ke schválenému rozpočtu 2006 vč. zákona č. 584/2006 Sb. Proti skutečnosti roku 2006 by se mandatorní výdaje měly zvýšit o 8,9 % (o 46,6 mld. Kč). Z celku je **416,4 mld. Kč** určeno na **sociální transfery** vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací, z toho výdaje na důchody připadá 287,4 mld. Kč, na dávky státní sociální podpory 54,4 mld. Kč, na dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým 16,2 mld. Kč, na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 8,8 mld. Kč, na dávky nemocenského pojištění 32,7 mld. Kč, atd. **Platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění** za vybranou skupinu obyvatel je rozpočtována v objemu **47,2 mld. Kč**, **výdaje na dluhovou službu 38,1 mld. Kč**, příspěvek státu na **podporu stavebního spoření 13,7 mld. Kč**, státní **příspěvek k penzijnímu připojištění 4,5 mld. Kč**, atd. **Odvody a příspěvky do rozpočtu EU** jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce **30,2 mld. Kč**.

---

^{*)} V roce 2006 došlo k zákonnému navýšení výdajů rozpočtu schváleného zákonem č. 543/2005 Sb. z 2 prosince 2005 o celkem 14,3 mld. Kč, a to zákonem č. 170/2006 Sb. o 5,0 mld. Kč, určených krajům a jejich prostřednictvím obcím na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření, a zákonem č. 584/2006 Sb. o 9,3 mld. Kč na výplatu důchodů v roce 2006, které byly kryty podle zákona č. 218/2000 Sb. (rozpočtová pravidla) převodem prostředků ze zvláštního účtu důchodového pojištění.

Ostatní tzv. **quasi mandatorní výdaje**, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, jsou rozpočtovány ve výši **212,7 mld. Kč**, z toho téměř 48,0 mld. Kč je určeno pro kapitolu Ministerstvo obrany a 156,5 mld. Kč na mzdy organizačních složek státu a příspěvkových organizací (bez mezd pro Ministerstvo obrany v rámci vojenských výdajů). Další prostředky nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu - **neinvestiční nákupy a související výdaje** - jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši **62,2 mld. Kč**, z toho 29,3 mld. Kč činí nákup služeb, 10,0 mld. Kč nákup materiálu, 5,9 mld. Kč nákup paliv, vody a energie a 6,0 mld. Kč opravy a udržování. **Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně** (bez dávek v hmotné nouzi, dávek zdravotně postiženým a bez příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách) byly ve schváleném rozpočtu stanoveny na částku **105,8 mld. Kč**, **dotace státním fondům** ve výši **36,7 mld. Kč**, z toho neinvestiční dotace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu 32,1 mld. Kč (bez správních výdajů) a investiční dotace 4,4 mld. Kč Státnímu fondu dopravní infrastruktury, atd.

V průběhu 1. pololetí byl na základě zákona č. 622/2006 Sb. **schválený státní rozpočet** výdajů **navýšen o 222 mil. Kč**, a to podle § 2, odst. 1 o 181,3 mil. Kč určených na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (z toho pro Ministerstvo zemědělství připadlo 134 mil. Kč a pro Ministerstvo dopravy 47,3 mil. Kč); tato částka zvyšuje plánovaný schodek státního rozpočtu na téměř 91,5 mld. Kč. Dále podle § 2, odst. 4 se jednalo o navýšení o téměř 40,7 mil. Kč na předfinancování výdajů krytých z rozpočtu EU, které jsou o tuto částku vyšší než stanovil rozpočet (z toho pro Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo určeno 38,8 mil. Kč a pro Akademii věd 1,9 mil. Kč); v tomto případě se jedná i o navýšení příjmů státního rozpočtu o stejnou částku a není tak ovlivněn schodek státního rozpočtu.

K 30. červnu 2007 bylo provedeno celkem **411 rozpočtových opatření**, tj. téměř stejný počet jako ve stejném období roku 2006, kdy bylo provedeno 410 rozpočtových opatření, a o 68 více než v roce 2005. Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření tvořilo uvolňování prostředků **z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol** (38,7 %), kdy šlo o přesuny jednak z položek účelově rozpočtovaných v této kapitole, jednak z vládní rozpočtové rezervy. **Přesuny mezi jednotlivými kapitolami** (38,2 %) byly vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu byl jeden správce kapitoly, v rámci jehož rozpočtu výdajů jsou prostředky v celkovém objemu rozpočtovány a který na základě soutěží a schválených projektů rozhodl o jejich rozdělení. Značnou část představovaly převody účelových prostředků na vědu a výzkum mezi kapitolami Ministerstvo obrany, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a

tělovýchovy, Grantová agentura, Akademie věd, atd. Třetí skupinu přijatých rozpočtových opatření představovaly **přesuny v rámci příslušné kapitoly** (19,7 %), např. přesuny mezi jednotlivými ukazateli týkajícími se platů zaměstnanců, vědy a výzkumu, výdajů v rámci zahraniční spolupráce, atd.. Nejméně rozpočtových opatření se týkalo uvolňování prostředků jednotlivým kapitolám státního rozpočtu **z kapitoly Operace státních finančních aktiv** (2,4 %) a **z kapitoly Státní dluh** (1,3 %).

Schválený a o rozpočtová opatření upravený rozpočet výdajů, jeho čerpání za prvních šest měsíců roku 2007 vč. srovnání se stejným obdobím roku 2006 ukazuje následující tabulka:

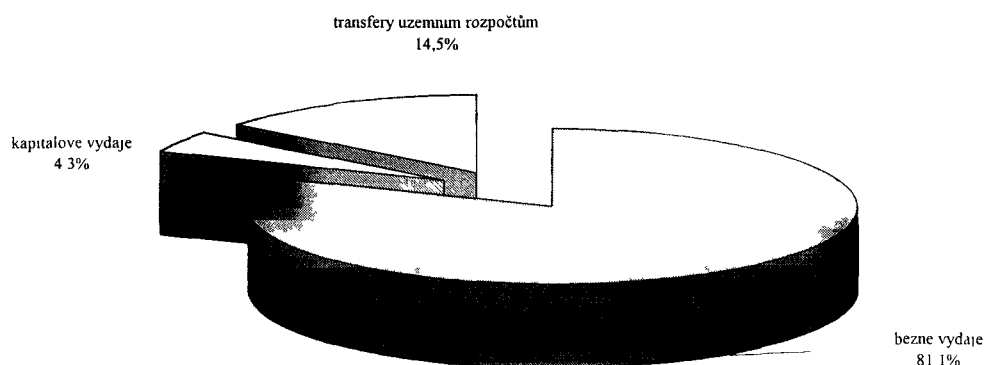
Tabulka č. 15

ml Kc						
VYDAJE STATNÍHO ROZPOČTU	Skutečnost leden-cerven 2006	Státní rozpočet 2007		Skutečnost leden-cerven 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schváleny	po změnách			
BĚŽNÉ VYDAJE	437 533	951 358	951 438	455 274	47,9	104,1
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	35 650	96 014	96 741	37 925	39,2	106,4
z toho Platby	24 750	66 024	66 554	26 282	39,5	106,2
Ostatní platby za provedenou práci	1 784	5 338	5 348	1 895	35,4	106,2
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	9 115	24 652	24 817	9 741	39,3	106,9
Neinvestiční nákupy a související výdaje	50 661	100 008	100 889	52 609	52,1	103,8
v tom: nákup materiálu	3 103	10 049	10 042	3 675	36,6	118,4
uroky a ostatní finanční výdaje	17 711	38 109	38 163	17 062	44,7	96,3
nákup vody, paliv a energie	3 113	5 862	5 648	2 775	49,1	89,1
nákup služeb	11 646	29 017	30 380	13 330	43,9	114,5
ostatní nákupy	2 990	8 728	8 279	2 742	33,1	91,7
poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vkladní úvěry	8 932	238	240	8 667	3 611,3	97,0
výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky, náhrady a vecné dary	3 166	8 005	8 137	4 358	53,6	137,7
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	16 020	34 540	33 717	16 874	50,0	105,3
z toho: neinv. transfery podnikatelským subjektům	11 511	27 277	25 661	11 639	45,4	101,1
neinv. transfery neziskovým apod. org.	3 890	5 892	6 679	4 254	63,7	109,4
z toho: občanským sdružením	1 637	2 400	2 535	1 774	70,0	108,4
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	37 371	81 214	80 990	33 553	41,4	89,8
z toho: státním fondům	10 971	33 813	33 603	9 619	28,6	87,7
fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění	26 298	47 206	47 206	23 847	50,5	90,7
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	59 823	120 669	124 459	64 213	51,6	107,3
z toho: obcím	20 092	44 641	44 835	22 970	51,2	114,3
krajům	39 730	76 029	78 960	40 844	51,7	102,8
regionálním úřadům			609	368	60,4	
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. org.	24 817	50 170	48 592	26 376	54,3	106,3
Převody vlastním fondům	4 599	13 527	13 554	3 438	25,4	74,8
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	194 147	407 817	407 934	205 405	50,4	105,8
z toho: sociální dávky	176 210	387 626	387 412	188 319	48,6	106,9
z toho: dávky důchodového pojištění	133 709	287 379	287 313	139 249	48,5	104,1
dávky státní sociální podpory	17 039	54 439	54 259	23 830	43,9	139,9
dávky nemocenského pojištění	17 936	32 672	32 672	18 398	56,3	102,6
podpory v nezaměstnanosti	3 896	7 227	7 227	3 780	57,3	97,0
Neinvestiční transfery do zahraničí	14 051	34 858	34 506	14 372	41,7	102,3
z toho: odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU	12 922	30 013	30 013	12 438	41,4	96,3
Neinvestiční půjčené prostředky	3	1 802	1 801	0	0,0	0,0
Ostatní neinvestiční výdaje*)	391	10 738	8 256	509	6,2	130,2
KAPITÁLOVÉ VYDAJE	23 643	89 420	89 561	26 771	29,9	113,2
z toho: investiční nákupy a související výdaje	6 462	22 227	22 607	7 501	33,2	116,1
inv. transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	1 293	4 445	4 620	2 318	50,2	179,3
inv. transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	3 905	10 111	13 023	5 890	45,2	150,8
inv. transfery příspěvkovým organizacím	8 825	23 695	24 379	6 552	26,9	74,2
VYDAJE CELKEM	461 176	1 040 777	1 040 999	482 045	46,3	104,5

*) včetně neinvestičních prostředků jiným veřejným rozpočtům a neinvestičních převodů Národnímu fondu

Výdaje státního rozpočtu byly v 1. pololetí 2007 čerpány ve výši **482,0 mld. Kč**, tj. 46,3 % schváleného i upraveného rozpočtu. **Běžné výdaje** ve výši **455,3 mld. Kč** byly plněny na 47,9 % (v minulém roce na 50,4 %), tradičně nízké bylo čerpání **kapitálových výdajů** ve výši **26,8 mld. Kč**, tj. pouze na 29,9 % (v prvním pololetí 2006 na 24,8 %). Na **meziročním růstu celkových výdajů o 20,9 mld. Kč** (o 4,5 %) se podílelo zejména zvýšení běžných výdajů (o 17,7 mld. Kč, tj. o 4,0 %). Kapitálové výdaje zaznamenaly meziroční růst o 3,1 mld. Kč, tj. o 13,2 % a jejich podíl na celkových výdajích se proti stejnému období roku 2006 zvýšil o 0,5 procentního bodu, tj. na 5,6 %. Proti pololetní alikvotě upraveného rozpočtu bylo čerpáno celkem o 38,5 mld. Kč méně.

Strukturu výdajů státního rozpočtu ke konci 1. pololetí 2007 ukazuje následující graf (kapitálové a běžné výdaje bez transferů územním samosprávným celkům):

Mandatorní výdaje, které je vláda povinna uhradit ze zákona, jiných právních norem či smluvních závazků státu, dosáhly ke konci června 2007 celkem **278,1 mld. Kč**, tj. 48,8 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje **zvýšily o 2,1 %**, tj. o 5,8 mld. Schválený rozpočet počítá s jejich zvýšením o 11,4 % k rozpočtu roku 2006, resp. k jeho skutečnosti o 8,9 %. **Podíl** mandatorních výdajů **na celkových výdajích** státního rozpočtu za sledované období dosáhl **57,7 %** (o 1,3 procentního bodu méně než v roce 2006).

Čerpání mandatorních výdajů podle jejich závaznosti ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 16

mil Kč						
MANDATORNI VÝDAJE	Skutečnost leden-červen 2006	Státní rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schvaleny	po změnách			
		1	2	3	4	5-4.3
Výdaje celkem	461 176	1 040 777	1 040 999	482 045	44,3	104,5
z toho mandatorní výdaje	272 300	569 789	570 236	278 107	47,8	102,1
v tom						
- vyplývající ze zákona	255 758	525 472	525 919	261 364	48,6	102,2
- vyplývající z jiných právních norem	121	156	156	71	77,6	58,7
- vyplývající ze smluvních závazků	16 421	44 161	44 161	16 672	37,2	101,5

Podstatnou část zákonných mandatorních výdajů představují **sociální transfery**, vč. ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů, které ve sledovaném období dosáhly **201,2 mld. Kč**, tj. 72,4 % celkových mandatorních výdajů a 41,7 % celkových výdajů za 1. pololetí. Čerpány byly na 48,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 4,5 % (o 8,7 mld. Kč). K objemově největšímu zvýšení došlo u výdajů na dávky státní sociální podpory – o 6,8 mld. Kč. Čerpání mandatorních výdajů a jejich srovnání s předchozím rokem je uvedeno podrobně v tabulce č. 3 tabulkové části Zprávy.

Mandatorní výdaje společně s výdaji na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné a za vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu dosáhly ve sledovaném období téměř 342,9 mld. Kč, tj. 71,1 % celkových výdajů za 1. pololetí sledovaného roku.

Hodnocení čerpání jednotlivých druhů výdajů státního rozpočtu za 1. pololetí 2007 je předmětem dalších částí této zprávy.

A. Běžné výdaje

Běžné (neinvestiční) výdaje státního rozpočtu byly ve schváleném rozpočtu ČR na rok 2007 zahrnuty v částce 951,4 mld. Kč, v průběhu 1.pololetí rozpočtovými opatřeními byly zvýšeny o 80,9 mil. Kč a v 1. pololetí skutečně **čerpány** ve výši **455,3 mld. Kč**, tj. na 47,9 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 4,0 % (o 17,7 mld. Kč). Schválený i k 30.6.2007 upravený rozpočet počítá s nárůstem běžných výdajů o 10,0 % proti rozpočtu roku 2006 schválenému zákonem č. 543/2005 Sb., resp. o 8,3 % proti tomuto rozpočtu ve znění zákonů č. 170/2006 Sb. a 584/2006

Sb. (dále schválený rozpočet roku 2006); proti skutečnosti 2006 by navýšení mělo činit 3,9 %.

Významná část běžných výdajů schváleného státního rozpočtu 2007 (49,3 %) směřuje **do sociální oblasti**, kde došlo proti stejnému období předchozího roku k řadě legislativních změn majících dopad na výši těchto výdajů.

Dne 1. ledna 2007 nabyl účinnosti zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, který ruší dosavadní zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů, a zavádí **novou konstrukci životního minima** jako minimální společensky uznanou hranici příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb. Současně také zavádí tzv. **existenční minimum**, tj. minimální hranici peněžních příjmů, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni zajišťující přežití^{*)}. Částky životního minima a existenčního minima je vláda zmocněna zvyšovat svým nařízením vždy od 1. ledna podle skutečného vývoje spotřebitelských cen, pokud nárůst nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby přesáhne ve stanoveném rozhodném období 5 % (za mimořádných okolností může vláda tyto částky zvýšit i mimo valorizační termín). S účinností od 1.1.2007 vstoupila v platnost nová sociální legislativa na úseku sociální péče, a to zákon č. 111/2006 Sb., **o pomoci v hmotné nouzi**; tím byl zrušen zákon č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého byly poskytovány některé dávky sociální péče a zanikly i dávky poskytované podle vyhlášky MPSV ČR č. 182/1991 Sb., které byly vázány na sociální potřebnost. S přijetím zákona č. 108/2006 Sb., **o sociálních službách**, se změnila struktura výdajů na činnosti financované či podporované podle tohoto zákona, mj. byl zaveden nový mandatorní výdaj „**příspěvek na péči**“. Účinnosti nabyt rovněž zákon č. 112/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o životním a existenčním minimu a zákona o pomoci v hmotné nouzi, mj. i zákon č. 117/1995 Sb., **o státní sociální podpoře**.

Kromě výše uvedeného má vliv na výši výdajů v sociální oblasti v roce 2007 také **valorizace důchodů** k 1.1.2007 v průměru o 6,2 % (nařízení vlády č. 461/2006 Sb.), **výše minimální mzdy** od 1.12.2007 v částce 8 000,- Kč za měsíc nebo 48,10 Kč

---

*) Životní minimum je součtem všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti (společně posuzovaných osob – např. pro 2 dospělé a 2 děti ve věku 8 a 16 let činí životní minimum 9 690 Kč), existenční minimum je stanoveno v částce 2 020 Kč a nelze ho použít u nezaopatřeného dítěte, starobního důchodce, u osoby invalidní a osoby starší 65 let. Životní ani existenční minimum nezahrnují nezbytné náklady na bydlení (řešeno v systému státní sociální podpory příspěvkem na bydlení a v rámci pomoci v hmotné nouzi doplatkem na bydlení).

za hodinu při 40 hodinovém pracovním týdnu^{*)} (nařízení vlády č. 567/2006 Sb.), zvýšení částek pro stanovení denního vyměřovacího základu u **dávek nemocenského pojištění** (nařízení vlády č. 588/2006 Sb.), atd.

Vývoj státního rozpočtu v sociální oblasti (sociální dávky, vč. dávek územním rozpočtům, a státní politika zaměstnanosti), jeho čerpání a srovnání s rokem 2006, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č 17

SOCIALNÍ DÁVKY A STATNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost leden-červen 2006	Statní rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schváleny	po změnách			
Sociální dávky*)	182 501	387 626	387 454	194 698	50,3	106,7
v tom						
- dávky důchodového pojištění**)	139 982	287 379	287 313	145 611	50,7	104,0
z toho starobní důchody (bez zálohy ČP)	97 008	208 876	208 810	100 149	48,0	103 2
- ostatní dávky	21 584	38 581	38 655	21 477	55 6	99 5
z toho dávky nemocenského pojištění	17 936	32 672	32 672	18 398	56 3	102,6
z toho nemocenské	15 060	26 389	26 386	15 054	57,1	100 0
- dávky statní sociální podpory	17 039	54 439	54 259	23 830	43,9	139,9
- podpory v nezaměstnanosti	3 896	7 227	7 227	3 780	52,3	97,0
Transfery územním rozpočtům na dávky		24 997	24 997	10 734	42,9	
z toho						
- dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým		16 180	16 180	4 578	28 3	
- příspěvek na péči podle zákon o soc. službách		8 817	8 817	6 152	69 8	
Dávky sociální péče vyplácené obcemi	8 102					
Statní politika zaměstnanosti - aktivní	2 077	5 354	5 112	2 223	43,5	107 0
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele	116	300	300	81	27 0	69 8
Zaměstnávání zdravotně postižených občanů	620	1 372	1 372	975	71 1	157 3
Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	1 247	2 070	2 016	1 126	55 9	90 3

*) vč. dávek vyplacených do ciziny - dále ve sloupci skutečnost vč. zálohy České poště

**) ve sloupcích skutečnost vč. zálohy České poště na důchody vyplácené na počátku července 6 362 mil. Kč v roce 2007 a 6 274 mil. Kč v r. 2006

Pozn. Údaje za sociální dávky se liší od údajů v bilanci příjmů a výdajů o další související výdaje obsažené ve tř. 5 rozpočtové skladby

Hodnocení podle jednotlivých skupin běžných výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby je následující:

Neinvestiční transfery obyvatelstvu**) představují objemově významný výdaj státního rozpočtu; jejich podíl na celkových běžných výdajích činí 42,9 %. Schválený i upravený rozpočet počítá s meziročním růstem proti schválenému rozpočtu roku

*) Od 1.1.2006 činila výše minimální mzdy 7 570,- Kč za měsíc, resp. 44,70 Kč za hodinu, od 1.7.2006 pak 7 955,- Kč za měsíc, resp. 48,10 Kč za hodinu.

**) Nezahrnují dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým a příspěvek na péči, které jsou rozpočtovány v podseskupení položek „neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně“

2006 o 9,0 %; proti skutečnosti roku 2006 pak o 8,5 %. V 1. pololetí 2007 bylo v této oblasti čerpáno celkem **205,4 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 50,4 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 11,3 mld. Kč (o 5,8 %). Meziroční srovnání výdajů, ale i plnění některých výdajů, je však ovlivněno řadou legislativních změn.

Nejvýznamnější část transferů obyvatelstvu představují **sociální dávky**, které zahrnují výdaje státního rozpočtu na výplatu důchodů, ostatních dávek*), dávek státní sociální podpory**) a výdaje na podpory v nezaměstnanosti. V 1. pololetí 2007 bylo na sociální dávky vyplaceno celkem **194,7 mld. Kč**, tj. 50,3 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 6,7 % (téměř o 12,2 mld. Kč vč. výdajů na zvýšení důchodů pro bezmocnost poskytnutých v 1. pololetí 2006 v částce 953 mil. Kč, od r. 2007 jsou tyto poskytovány v rámci transferů územním rozpočtům v rámci zákona o sociálních službách).

V uvedených výdajích na sociální dávky převažují **výdaje na důchody**. Ve schváleném rozpočtu 2007 je proti schválenému rozpočtu roku 2006 (tj. proti schválenému rozpočtu důchodů zákonem č. 584/2006 Sb. navýšenému v závěru roku 2006 o 9,3 mld. Kč) zahrnut meziroční nárůst o 5,3 % (o 14,6 mld. Kč), stejné procento činí předpokládané navýšení proti skutečnosti roku 2006. Toto zvýšení však nepokrývá odhadovaný dopad valorizace důchodů od 1.1.2007 (16,8 mld. Kč) a nelze vyloučit, že závěrem roku se nebudou dostávat prostředky na výplatu důchodů.

Výdaje na důchody **dosáhly** v 1. pololetí 2007 celkem **145,6 mld. Kč**, tj. 50,7 % upraveného rozpočtu. Proti stejnému období minulého roku vzrostly o 5,6 mld. Kč, tj. o 4,0 % (v 1. pololetí 2006 činil meziroční růst 9,7 % a v roce 2005 pak 9,0 %). Na výši vyplacených důchodů měla vliv jednak jejich valorizace k 1.1.2007***), růst počtu důchodců a nově přiznaných důchodů, a to mj. jiné i v důsledku povolení souběhu pracovního příjmu a starobního důchodu.

---

*) Davky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, peněžitou pomoc v mateřství, vyrovnací příspěvek v těhotenství a mateřství), výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči poskytovaný do zahraničí a další drobné dávky

**) Přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, příspěvek na školní pomůcky, davky pěstounské péče, porodné, pohřebné.

***)) Procentní výměra se zvyšuje o 6,6 % procentní výměry u starobních, invalidních a pozůstalostních důchodů přiznaných před 1.1.1996 a o 5,6 % procentní výměry u důchodů přiznaných od 1.1.1996 do 31.12.2006 vždy od splátky důchodu po 31.12.2006, základní výměra se zvyšuje o 100,- Kč na 1 570,- Kč měsíčně od splátky důchodu po 31.12.2006

Výdaje na důchody obsahují veškeré prostředky na výplatu důchodů včetně výplat důchodů do ciziny a zálohy České poště na výplatu důchodů počátkem následujícího období. Nejvyšší částka **100,1 mld. Kč** byla poskytnuta na **důchody starobní**, což představuje 48,0 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 3,2 % (více než o 3,1 mld. Kč). Dále byly vyplaceny **důchody invalidní** (plné a částečné) ve výši **26,5 mld. Kč** a **důchody pozůstalostní** (vdovské, vdovecké a sirotčí) ve výši **12,6 mld. Kč**. Záloha na výplatu důchodů začátkem července byla poskytnuta České poště v částce téměř 6,4 mld. Kč, v roce 2006 to bylo 6,3 mld. Kč, v roce 2005 pak 6,2 mld. Kč.

Na **ostatní dávky** bylo vynaloženo celkem **21,5 mld. Kč** (55,6 % rozpočtu po změnách). Proti roku 2006 nejsou v těchto dávkách v roce 2007 zahrnuty výdaje na „zvýšení důchodu pro bezmocnost“; tyto, jak již bylo uvedeno, jsou zahrnuty v „příspěvku o péči“ podle zákona o sociálních službách. Největší objem v rámci ostatních dávek představují **dávky nemocenského pojištění** – téměř **18,4 mld. Kč**, tj. 56,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 2,6 %, o 462 mil. Kč. Schválený rozpočet počítá s meziročním růstem proti schválenému rozpočtu roku 2006 o 5,7 %, proti skutečnosti roku 2006 je však přibližně na stejné úrovni. Částky pro stanovení denního vyměřovacího základu u dávek nemocenského pojištění se od 1.1.2007 zvyšují z 510,- Kč na 550,- Kč a ze 730,- Kč na 790,- Kč a z tohoto titulu lze očekávat rozpočtově nekryté výdaje. Z celku téměř **15,1 mil. Kč** připadlo na **nemocenské**, které bylo plněno na 57,1 % rozpočtu po změnách a které zůstalo na úrovni stejného období roku 2006. Na **peněžitou pomoc v mateřství** bylo ze státního rozpočtu uvolněno **2,8 mld. Kč**, na **podporu při ošetřování člena rodiny** pak **529 mil. Kč**. Výši dávek nemocenského a dalších dávek závislých na mzdě ovlivnila nejen dynamika mezd, včetně zvýšení měsíční minimální mzdy od 1.7.2006 a 1.1.2007, ale i zvýšení částek pro stanovení denního vyměřovacího základu u dávek nemocenského pojištění.

Zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru byly vyplaceny ve výši **3,1 mld. Kč**, tj. 52,5 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 385 mil. Kč (o 14,3 %).

Dávky státní sociální podpory jsou poskytovány ze státního rozpočtu podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, prostřednictvím úřadů práce (v hl.m. Praze úřady městských částí). Ve schváleném rozpočtu jsou zahrnuty v částce 54,4 mld. Kč, což představuje růst výdajů o 60,9 % (o 20,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2006, proti skutečnosti 2006 jde o navýšení o 59,5 % (o 20,3 mld. Kč). V celkovém odhadu výdajů na dávky státní sociální podpory je zohledněn vliv změny konstrukce životního minima, které jsou základem pro výpočet některých dávek, dále je zde zahrnuto zvýšení rodičovského

příspěvku, porodného, změna konstrukce příspěvku na bydlení, odměny pěstouna a zavedení nové dávky příspěvek na školní pomůcky.

V 1. pololetí 2007 bylo na dávky státní sociální podpory vynaloženo celkem **23,8 mld. Kč**, tj. 43,9 % rozpočtu po změnách. Výši čerpání a meziroční nárůst těchto výdajů o 39,9 % (téměř o 6,8 mld. Kč) ovlivnila řada legislativních opatření v sociální oblasti.

Čerpání jednotlivých dávek v 1. pololetí 2007 a jejich srovnání se stejným obdobím roku 2006 ukazuje tabulka:

Tabulka č. 18

DAVKY STATNI SOCIALNI PODPORY	Skutečnost leden-červen 2006	Statní rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	% plnění	index 2007/2006
		schvaleny	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6:4:1
Dávky státní sociál podpory celkem	17 039	54 439	54 259	23 830	43,9	139,9
z toho						
Přídavek na dítě	5 654	13 512	13 344	5 298	39,7	93,7
Sociální příplatek	2 314	5 857	5 775	2 490	43,1	107,6
Porodné	616	2 047	2 086	1 015	48,7	164,8
Rodičovský příspěvek	6 691	26 941	27 052	13 494	49,9	201,7
Dávky pěstounské péče	253	1 038	1 059	372	35,1	147,0
Pohřebné	265	606	600	265	44,2	100,0
Příspěvek na bydlení	1 217	4 278	4 181	882	21,1	72,5
Příspěvek na školní pomůcky		114	122	10	8,2	

Přídavek na dítě je základní dávkou nezaopatřenému dítěti do 26 let, které žije v rodině s příjmem max. do čtyřnásobku svého životního minima (k 31.12.2006 do částky trojnásobku životního minima). Je poskytován ve třech úrovních, které závisí na příjmu rodiny zjišťovaném za předchozí kalendářní rok.

Sociální příplatek je dávkou, cílem které je pomáhat rodinám s nízkými příjmy kryt náklady spojené se zabezpečováním jejich potřeb. Nárok na sociální příplatek je vázán na péči o nezaopatřené dítě a na stanovenou hranici příjmů v rodině, která v předchozím kalendářním čtvrtletí musí být nižší než 2,2 násobek životního minima rodiny (do 31.12.2006 nesměla hranice překročit 1,6 násobek). Se zvyšujícím se příjmem rodiny se příplatek postupně snižuje.

Příspěvek na bydlení pomáhá při krytí nákladů na bydlení rodinám či jednotlivcům s nízkými příjmy přihlášeným v bytě k trvalému pobytu, jestliže 30 % (v Praze 35 %) příjmů rodiny nestačí k pokrytí nákladů na bydlení a současně jsou tyto nižší než příslušné normativní náklady stanovené zákonem (v roce 2006 nesměl příjem rodiny při pobírání tohoto příspěvku překročit 1,6 násobek jejího životního minima za uplynulé čtvrtletí).

Nová dávka **příspěvek na školní pomůcky** je určen ke krytí mimořádných výdajů rodin s dětmi, které jsou zapsány do 1. třídy ZŠ a mají nárok na přídavek na dítě; vyplácí se jednorázově ve výši 1 000,- Kč.

Rodičovský příspěvek náleží rodiči ve výši odpovídající 40 % průměrné měsíční mzdy v nepodnikatelské sféře za kalendářní rok, který o 2 roky předchází kalendářnímu roku, v němž se rodičovský příspěvek poskytuje, od 1. ledna 2007 je to 7 582 Kč měsíčně (do 31.12.2006 výše rodičovského příspěvku činila 3 696 Kč, tj. 1,54 % násobku částky životního minima na osobní potřeby rodiče). Nárok na rodičovský příspěvek za určitých podmínek (např. omezená návštěva jeslí, školky) má rodič, jestliže po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě do 4 let věku nebo do 7 let, je-li dítě dlouhodobě zdravotně postižené. Příjmy rodiče nejsou sledovány a pokud zajistí péči o dítě jinou zletilou osobou může být i výdělečně činný.

Ke změnám došlo také u **dávek pěstounské péče**, ve stanovení koeficientů pro jejich výpočet, např. výše příspěvku na úhradu potřeb nezaopatřeného dítěte činí 2,3 násobku životního minima (v roce 2006 to bylo 2,0 násobku), atd. Od dubna 2006 se zvýšily násobky životního minima pro výpočet **porodného**, např. v roce do 31.3.2006 při narození jednoho dítěte činilo porodné 5,0 násobek životního minima na osobní potřeby dítěte, od 1.4. do 31.12.2006 to bylo 10,0 násobek a od 1.1.2007 pak 11,1 násobek (porodné se mění s počtem současně narozených dětí). Na **pohřebné** v pevné částce 5 000,- Kč má nárok ten, kdo vypravil pohřeb osobě, která ke dni úmrtí měla trvalý pobyt na území ČR, nebo byl-li pohřeb vypraven v ČR.

Od října roku 2005 byla na základě poslaneckého návrhu zavedena dávka – „příspěvek na péči o dítě v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc“, která byla od června 2006 zrušena jako dávka státní sociální podpory a převedena do státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytovaného v rámci sociálně právní ochrany dětí. Na tento příspěvek bylo v 1. pololetí 2006 vyplaceno 24 mil. Kč.

V sociální oblasti hrají důležitou roli transfery na **sociální dávky**, poskytované ze státního rozpočtu **územním rozpočtům***). Dnem 1.1.2007 nabyl účinnosti zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi; některé dosavadní dávky sociální péče

---

*) S účinností zákona o pomoci v hmotné nouzi a zákona o sociálních službách od 1.1.2007 je zcela změněno financování těchto dávek (do konce roku 2006 byly obcím prostřednictvím krajů zasílány finanční prostředky na výplatu dávek sociální péče formou neinvestičních dotací v rámci souhrnného dotačního vztahu z kapitoly Všeobecná pokladni správa, od 1.1.2007 jsou finanční prostředky na dávky v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým a příspěvek na péči zasílány obcím prostřednictvím krajů formou dotace z kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí

vyplácené z titulu sociální potřeby byly nahrazeny **dávkami v systému pomoci v hmotné nouzi**. Jde o pomoc osobám s nedostatečnými příjmy, kdy osoba/společně posuzované osoby si ho nemohou zvýšit vlastním přičiněním (vlastní prací, uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo jiným využitím majetku). O dávkách pomoci v hmotné nouzi rozhodují a vyplácejí je pověřené obecní úřady (na území vojenských újezdů újezdní úřady vojenských újezdů).

Dávkami pomoci v hmotné nouzi jsou:

Příspěvek na živobytí, na který má nárok osoba v hmotné nouzi, pokud její příjem/příjem společně posuzovaných osob nedosahuje částky živobytí, které je stanoveno s ohledem na příjem, možnost jeho zvýšení, majetkové poměry a další okolnosti např. aktivní přístup k hledání zaměstnání, nákladné dietní stravování atd. Částka živobytí se odvíjí od výše existenčního a životního minima a stanoví se individuálně pro každou osobu na základě zhodnocení její snahy, možnosti a potřeb.

Doplatek na bydlení společně s vlastními příjmy a příspěvkem na bydlení ze systému státní sociální podpory pomáhá uhradit odůvodněné náklady na bydlení. Výše doplatku je stanovena tak, aby osobě/společně posuzovaným osobám zůstala částka živobytí.

Mimořádná okamžitá pomoc může být poskytnuta v situacích nepříznivého a mimořádného charakteru, kdy osoba není v hmotné nouzi, ale je vhodné jí bezprostředně poskytnout pomoc (např. z nedostatku finančních prostředků jí hrozí újma na zdraví; v případě mimořádně události – např. živelní pohroma, požár, ekologická nebo průmyslová havárie; v případě ohrožení sociálním vyloučením – např. po propuštění z výkonu trestu, osobám bez přístřeší).

Systém dávek pro zdravotně postižené k odstranění, zmírnění nebo překonání následků jejich postižení zůstal nezměněn a řídí se vyhláškou č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Výše transferů do územních rozpočtů na dávky pomoci v hmotné nouzi je ve schváleném rozpočtu odhadnuta na 11,7 mld. Kč, dávky podmíněné zdravotním postižením osob pak ve výši 4,5 mld. Kč. V 1. pololetí 2007 bylo kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí územním rozpočtům na tyto sociální dávky **poukázáno celkem 5,6 mld. Kč**, tj. 34,8 % rozpočtu. Skutečně bylo vyplaceno obcemi téměř 2,6 mld. Kč na dávky v hmotné nouzi a přes 2,0 mld. Kč na dávky zdravotně postiženým.

Dalším zákonem, který ovlivnil sociální transfery ze státního rozpočtu územním rozpočtům, je zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Zavádí mj. novou dávku **příspěvek na péči**, který se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci (byl zrušen a nahrazen výdaj „zvýšení důchodu pro bezmocnost“, postupně se nahrazuje výplata příspěvku při péči o osobu blízkou). O příspěvku na péči rozhoduje obec s rozšířenou působností, ve schváleném státním rozpočtu činí jeho odhad na rok 2007 celkem 8,8 mld. Kč. V 1. pololetí 2007 bylo územním rozpočtům poukázáno kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí **6,1 mld. Kč**, tj. 68,7 % rozpočtu. Tato částka byla obcemi také skutečně vyplacena.

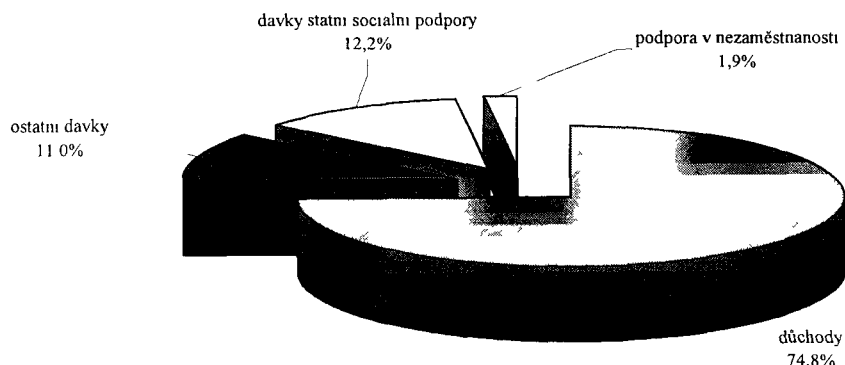
Pro úplnost uvádíme, že v 1. pololetí 2006 bylo územním rozpočtům na dávky sociální péče poskytnuto kapitolou Všeobecná pokladní správa celkem 8,1 mld. Kč.

Na **podpory v nezaměstnanosti** (pasivní politika zaměstnanosti) bylo v 1. pololetí 2007 vyplaceno celkem **3,8 mld. Kč**, tj. 52,3 % rozpočtu při meziročním poklesu o 3,0 % (o 116 mil. Kč). Z toho připadlo téměř 17 mil. Kč na služby k zajištění výplaty těchto podpor, zejména na služby pošt. K 30.6.2007 evidovaly úřady práce celkem 370 791 uchazečů o zaměstnání (o 17,8 % méně než ve stejném období předchozího roku, tj. méně o 80 315 osob), z toho 346 835 představovali dosažitelní uchazeči o zaměstnání*) (o 18,0 % méně než v červnu 2006, tj. méně o 76 090 osob). Podpora v nezaměstnanosti byla v červnu 2007 poskytnuta 106 525 uchazečům o zaměstnání, tj. 28,7 % všech evidovaných osob (v červnu 2006 to bylo 123 243 uchazečům o zaměstnání, tj. 27,3 % evidovaných osob). Průměrná **míra registrované nezaměstnanosti** k 30.6.2007 vypočtená z dosažitelných uchazečů o zaměstnání dosáhla **6,3 %** při meziročním snížení o 1,4 procentního bodu, když dynamika české ekonomiky zůstala vysoká a pokračoval trend tvorby nových pracovních míst. Míra registrované nezaměstnanosti **žen** byla **8,0 %** a **mužů** **5,0 %**. Z regionálního pohledu vykazalo 32 okresů vyšší míru nezaměstnanosti než republikový průměr, nejvyšší pak okresy Most 17,4 %, Karviná 15,0 %, Teplice 13,0 %, Ústí n/L 12,1 % a Děčín 11,4 % - vysoká míra nezaměstnanosti souvisí mj. s tím, že nabídka na trhu práce neodpovídá poptávce, tj. požadavkům podniků na kvalifikaci. Nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenaly okresy Praha-západ 1,6 %, Praha-východ 1,9 %, Praha 2,4 %, Mladá Boleslav 2,6 % a Pelhřimov 2,7 %.

---

*) Uchazeči o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání (za dosažitelné se nepovažují ženy na mateřské dovolené, absolventi na vojně, uchazeči v pracovní neschopnosti, lidé ve vazbě nebo výkonu trestu, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikaci nebo vykonávají krátkodobé zaměstnání).

Podíl jednotlivých druhů výdajů sociálních dávek v 1. pololetí 2007 je následující:

Aktivní politika zaměstnanosti je zaměřená na podporu zřizování nových pracovních míst poskytováním příspěvků potenciálním zaměstnavatelům i uchazečům o zaměstnání, na udržení a zvýšení zaměstnanosti ohrožených skupin zaměstnanců a specifických skupin, na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání. **Výdaje** na aktivní politiku zaměstnanosti^{*)} dosáhly v prvním pololetí 2007 přes **2,2 mld. Kč** (vč. výdajů na programy spolufinancované z rozpočtu EU) a byly proti stejnému období roku 2006 vyšší o 7,0 % (o 146 mil. Kč). Čerpáno bylo 43,5 % upraveného rozpočtu, tj. o 17,8 procentního bodu více než v roce 2006.

Na **vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti** bylo vyplaceno **958 mil. Kč**, tj. 36,2 % upraveného rozpočtu při meziročním snížení 9,9 % (o 105 mil. Kč), když v roce 2006 bylo ještě vydáno na odbornou praxi absolventů 116 mil. Kč^{**)}. Z celku výdaje na rekvalifikace činily 125 mil. Kč, výdaje na veřejně prospěšné práce 267 mil. Kč, na společensky účelná pracovní místa 461 mil. Kč a výdaje na podporu zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností 105 mil. Kč. Součástí celkových výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti jsou i výdaje na **investiční**

*) Rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů, regionální cílené programy zaměřené na skupiny obyvatel těžko umísťitelné na trhu práce, ostatní programy podpory zaměstnanosti, investiční pobídky.

**) novela zákona o zaměstnanosti, zákon č. 435/2004 Sb., odborné praxe absolventů neupravuje, tzn. že již nedochází k tvorbě nových pracovních míst

pobídky poskytované podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, které byly čerpány ve výši **120 mil. Kč**. Investiční pobídky v oblasti zaměstnanosti poskytované kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí mají formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. Dalších **101 mil. Kč** bylo určeno na **cílené programy k řešení zaměstnanosti znevýhodněné cílové skupiny osob** těžko umístitelných na trhu práce. Zbývající částka byla uvolněna především na **ostatní podporu zaměstnanosti (883 mil. Kč**, z toho na podporu tvorby nových pracovních míst 129 mil. Kč a na financování programů Evropského sociálního fondu 753 mil. Kč).

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů poskytované podle zákona č. 118/2000 Sb. představují specifický druh plateb vyplácených prostřednictvím úřadů práce na úhradu mezd zaměstnance, odvod daně z příjmů, odvod pojistného na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a poštovné v případě, kdy se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a je na něj podán návrh k vyhlášení konkursu. V 1. pololetí 2007 dosáhly téměř **81 mil. Kč**, tj. 26,9 % rozpočtu. V roce 2006 bylo ve stejném období vyplaceno 116 mil. Kč (43,0 % upraveného rozpočtu ve výši 270 mil. Kč).

Na základě § 78 zákona č. 435/2004 Sb. vyplatily úřady práce **zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50% občanů se zdravotním postižením** příspěvky na částečnou kompenzaci nákladů souvisejících s jejich zaměstnáváním částku **975 mil. Kč**, tj. 71,0 % rozpočtu, při meziročním růstu o 57,3 % (o 355 mil. Kč).

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy) dosáhly **1 126 mil. Kč**, tj. 55,9 % upraveného rozpočtu, při meziročním snížení o 9,7 % (o 121 mil. Kč). Z celku **Ministerstvo průmyslu a obchodu** poskytlo **838 mil. Kč**, tj. 50,9 % upraveného rozpočtu (z toho: horníkům 781,7 mil. Kč na obligatorní sociálně zdravotní dávky podle zákona č. 154/2002 Sb. a 2,1 mil. Kč na sociální důsledky restrukturalizace a útlumu hnědouhelného hornictví podle nařízení vlády č. 287/2001 Sb. a 53,8 mil. Kč na příspěvky podle nařízení vlády č. 181/2002 Sb., ve znění nařízení vlády č. 47/2003 Sb. a č. 50/2004 Sb.). **Ministerstvo dopravy** uvolnilo finanční prostředky v rámci Doprovodného sociálního programu pro ČD ve výši **288 mil. Kč** na poskytnutí příspěvku uvolněným zaměstnancům bývalých Českých drah (77,9 % rozpočtu).

Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu v 1. pololetí 2006 představovaly 8,0 % výdajů celkem čerpaných v položce "neinvestiční transfery obyvatelstvu" (o 0,8 procentního bodu méně než v předchozím roce) – **16,5 mld. Kč**, tj. 87,1 % rozpočtu po změnách, a meziročně se snížily o 3,9 % (o 675 mil. Kč). Jedná se

zejména o příspěvky státu na podporu stavebního spoření (14 180 mil. Kč), kdy jsou téměř celé roční výdaje čerpány v 1. pololetí roku, a příspěvky na penzijní připojištění (2 196 mil. Kč), které jsou vypláceny čtvrtletně; oba tyto příspěvky jsou poskytovány prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa a jsou komentovány samostatně.

V souboru **ostatních náhrad placených obyvatelstvu**, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na jednorázová odškodnění**:

- **podle zákona č. 39/2000 Sb.**, o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům čs. zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, bylo v 1. pololetí 2006 kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí vyplaceno pouze **161 tis. Kč**;
- **podle zákona č. 261/2001 Sb.**, o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěným do vojenských pracovních táborů, bylo vyplaceno **546 tis. Kč** kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí na 5 žádostí;
- **podle zákona č. 203/2005 Sb.**, o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky SSSR, NDR, PLR, MLR a BLR, bylo vyplaceno kapitolou Ministerstvo vnitra celkem **990 tis. Kč**;
- **podle zákona č. 357/2005 Sb.**, o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, bylo vyplaceno celkem **409,3 mil. Kč** na 2 481 žádostí (z toho kapitolami Ministerstvo práce a sociálních věcí 392,2 mil. Kč, Ministerstvo obrany 11,3 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 4,8 mil. Kč a Ministerstvo spravedlnosti 389 tis. Kč).

Pokračovala výplata **příplatků k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb.**, o poskytování **příplatku k důchodu** ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální. Tyto příplatky nejsou jednorázové, ale jsou vypláceny stanoveným osobám pravidelně každý měsíc. Celkem bylo za 1. pololetí 2007 čerpáno **90,8 mil. Kč** na 187 žádostí, největší objem 88,7 mil. Kč byl vyplacen kapitolou MPSV (prostředky na výplatu příplatků byly uvolněny z kapitoly Všeobecná pokladní správa).

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci rozpočtované v organizačních složkách státu (OSS) tvoří významnou součást veřejné spotřeby. Spolu se mzdovými náklady příspěvkových organizací jsou pro rok 2007 rozpočtovány v objemu 126,5 mld. Kč, z toho na organizační složky státu připadá 70,4 mld. Kč. V rozpočtované částce jsou zahrnuty výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci těch organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací, ve kterých jsou výdělková úroveň a počty zaměstnanců regulovány vládou. Nejsou v ní tedy zahrnuty výdaje zdravotnických zařízení, jejichž financování je napojeno na síť zdravotních pojišťoven, ani výdaje organizací, které své zaměstnance odměňují podle platových předpisů platných pro zaměstnavatele v podnikatelské sféře. V uvedených částkách proto nejsou zahrnuty ani prostředky na platy zaměstnanců vysokých, církevních a soukromých škol.

Ke konci června 2007 dosáhly výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a související pojistné (OSS) **37,9 mld. Kč**, tj. 39,2 % upraveného rozpočtu, z toho na platy bylo vynaloženo **26,3 mld. Kč**, tj. 39,5 % rozpočtu. Proti stejnému období roku 2006 vzrostly o 2,3 mld. Kč, tj. o 6,4 %, přičemž meziroční vývoj byl ovlivněn především růstem platů a ostatních plateb za provedenou práci schváleným vládou v rámci střednědobého rozpočtového výhledu na období roku 2006 až 2008, resp. na základě usnesení vlády č. 970/2006.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem tvoří pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění. Objem pojistného ve sledovaném období činil **9,7 mld. Kč** a meziročně se zvýšil o 626 mil. Kč, tj. o 6,9 %.

V meziročním zvýšení **ostatních plateb za provedenou práci** o 6,2 % proti stejnému období roku 2006 se kromě 4,5 % rozpočtovaného nárůstu výrazněji promítlo především dofinancování zvýšení výpočtové základny pro platy soudců a dalších ústavních činitelů na úroveň roku 2006 a v menší míře též převod 26,7 mil. Kč z prostředků aktivní politiky zaměstnanosti pro smluvní lékařskou posudkovou službu v kapitole MPSV a 15,5 mil. Kč z příspěvku na provoz na smluvní zabezpečení pozorovatelů v oblasti klimatologie v kapitole MŽP.

Nížší plnění výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné – na 39,2 % - je ovlivněno především posunem účtování (lednové platy jsou zaúčtovány až v únoru atd.).

Tabulka č 19

VÝDAJE NA PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI A POJISTNÉ	Skutečnost leden-červen 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schváleny	po změnách			
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem	35 650	96 014	96 741	37 925	39,2	106,4
v tom						
- platy (vč. PSP 504, 505)	24 750	66 024	66 576	26 289	39,5	106,2
- ostatní platby za provedenou práci	1 784	5 338	5 348	1 895	35,4	106,2
- povinné pojistné placené zaměstnavatelem	9 115	24 652	24 817	9 741	39,3	106,9

Neinvestiční nákupy a související výdaje zahrnují výdaje na nákup materiálu, vody, paliv a energie, na nákup služeb a ostatní související výdaje. Podle platné rozpočtové skladby jsou zde zahrnuty také úroky a ostatní finanční výdaje, poskytnuté zálohy, jistiny, záruky, vládní úvěry, výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary. Neinvestiční nákupy a související výdaje jsou rozpočtovány jak jednotlivými ministerstvy a ústředními orgány a úřady státní správy, tak i celkem 329 podřízenými organizačními složkami státu.

Za prvních šest měsíců roku 2007 dosáhly neinvestiční nákupy a související výdaje 52,6 mld. Kč, tj. 52,1 % rozpočtu po změnách, při meziročním nárůstu o 3,8 %, tj. o 1,9 mld. Kč.

Čerpání jednotlivých podseskupení položek je zřejmé z následující tabulky:

Tabulka č 20

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost leden-červen 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schváleny	po změnách			
Neinvestiční nákupy a související výdaje	50 661	100 008	100 889	52 609	52,1	103,8
v tom						
- nákup materiálu	3 103	10 049	10 042	3 675	36,6	118,4
- úroky a ostatní finanční výdaje	17 711	38 109	38 162	17 062	44,7	96,3
- nákup vody, paliv a energie	3 113	5 862	5 648	2 775	49,1	89,1
- nákup služeb	11 646	29 017	30 380	13 330	43,9	114,5
- ostatní nákupy	2 990	8 728	8 280	2 742	33,1	91,7
z toho						
- opravy a udržování	1 833	5 963	5 502	1 719	31,2	93,8
- cestovné (tuzemské i zahraniční)	697	1 460	1 481	627	42,3	90,0
poskytnuté zálohy, jistiny, záruky						
a vládní úvěry	8 932	238	240	8 667	3 611,3	97,0
- výdaje související s neinvestičními nákupy	3 166	8 005	8 137	4 358	53,6	137,7

Nejvyšší meziroční dynamika byla vykázána u výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhradami a věcnými dary (zvýšení o 37,7 %), a to především v důsledku zaplacení sankční částky 764 mil. Kč, která byla

arbitrážním tribunálem přisouzena společnosti Eastern Sugar B.V. (spor ve věci snížení produkčních kvót cukru, resp. nedostatečné ochrany investic vedený firmou Eastern Sugar proti České republice), dále v důsledku nárůstu náhrad zvýšených nákladů spojených s výkonem funkce v zahraničí u pracovníků zastupitelských úřadů a stálých misí a jejich rodinných příslušníků podle nařízení vlády č. 62/1994 Sb. a také v důsledku nárůstu náhrad a příspěvků souvisejících s výkonem ústavní funkce a funkce soudce. Celkem bylo na výdaje související s neinvestičními nákupy v 1. pololetí 2007 vynaloženo 4,4 mld. Kč, což představovalo 53,6 % rozpočtované výše.

Výdaje na **nákup materiálu** meziročně vzrostly o 18,4 %, přičemž dynamika byla ovlivněna především výdaji kapitoly Ministerstvo zdravotnictví na nákup léků pro specializovaná zdravotnická a veterinární zařízení v oblasti hygienické služby a ochrany veřejného zdraví. Celkem bylo na nákup materiálu ke konci června 2007 vynaloženo 3,7 mld. Kč, tj. 36,6 % rozpočtované částky (z toho představovaly např. léky a zdravotnický materiál 739 mil. Kč, drobný hmotný dlouhodobý majetek 426 mil. Kč, potraviny 237 mil. Kč apod.).

Výdaje na **nákup služeb** byly realizovány ve výši 13,3 mld. Kč, tj. 43,9 % rozpočtu po změnách a meziročně se zvýšily o 14,5 %. Z hlediska funkčního směřování nejvíce z nich bylo čerpáno v oddílech obrana (3,9 mld. Kč, nárůst o 62,0 %), státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany (1,6 mld. Kč, pokles o 12,0 %), sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (1,3 mld. Kč, nárůst o 3,9 %), civilní připravenost na krizové stavy (0,9 mld. Kč, nárůst o 24,9 %), právní ochrana (0,5 mld. Kč, nárůst o 3,6 %), zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (0,5 mld. Kč, nárůst o 11,2 %), politika zaměstnanosti (0,5 mld. Kč, pokles o 24,5 %) apod. Podle druhového třídění šlo o služby telekomunikací a radiokomunikací, výdaje na nájemné, služby pošt a peněžních ústavů, školení apod.

Výdaje na **poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry** dosáhly celkové výše 8,7 mld. Kč a meziročně se snížily o 265 mil. Kč, tj. o 3,0 %. V 1. polovině roku 2007 byly čerpány především výdaje na ostatní poskytované **zálohy a jistiny ve výši 6,4 mld. Kč** (šlo o zálohu České poště na výplatu důchodů na počátku července, jež byla později přeúčtována do položky „důchody“) a **výdaje na realizaci záruk v částce 1,9 mld. Kč**, představující splatné částky státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti s.o. České dráhy a na základě zákona č. 77/2002 Sb. převedených na Správu železniční dopravní cesty, s.o. (záruky jsou rozpočtově kryté čerpáním fondu státních záruk). Vnitřním organizačním jednotkám byly poskytnuty

jednotlivými ústředními orgány a úřady zálohy ve výši 244 mil. Kč a do pokladen organizací bylo z bankovních účtů vybráno hotově 180 mil. Kč.

Výdaje na úroky a ostatní finanční výdaje ve výši **17,1 mld. Kč** (44,7 % rozpočtu a 96,3 % meziroční index) souvisí s výdaji **na dluhovou službu**, jež jsou komentovány samostatně.

Čerpání neinvestičních transferů podnikatelským subjektům za 1. pololetí 2007 a jejich srovnání se stejným obdobím roku 2006 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 21

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PODNIKATELSKÝM SUBJEKTŮM	Skutečnost leden-červen 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	%	Index 2007/2006
		schválený	po změnách			
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům celkem	11 511	27 277	25 661	11 639	45,4	101,1
z toho						
- Ministerstvo průmyslu a obchodu	4 690	11 715	11 436	4 553	39,8	97,1
- Ministerstvo dopravy	1 679	4 331	4 380	2 252	51,4	134,1
- Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 196	3 269	2 817	1 294	45,9	108,2
- Ministerstvo zemědělství	399	4 056	3 101	347	11,2	87,0
- Všeobecná pokladní správa	2 479	2 556	2 197	2 148	97,8	86,6

Schválený státní rozpočet na rok 2007 byl stanoven v objemu 27,3 mld. Kč, což představuje proti skutečnosti předchozího roku nárůst téměř o čtvrtinu. Vysokou meziroční dynamiku ovlivnilo především Ministerstvo zemědělství, u něhož došlo k více než dvojnásobnému nárůstu transferů (oblast agropotravinářského komplexu) a Ministerstvo průmyslu a obchodu s nárůstem o 63,5 % (nárůst ovlivnil především Operační program Podnikání a inovace, který bude realizován v programovacím období 2007-2013). Ke konci června dosáhly transfery podnikatelským subjektům **11,6 mld. Kč**, což je 45,4 % rozpočtu po změnách a meziroční nárůst o 1,1 %.

Nejvíce prostředků podnikatelským subjektům poskytlo **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, a to **4,6 mld. Kč**, což představuje 39,8 % upraveného rozpočtu a meziroční snížení o 137 mil. Kč, tj. o 2,9 %. Nejvíce transferů směřovalo na podporu průmyslového výzkumu a vývoje - celkem 2,2 mld. Kč, který je významnou resortní prioritou, kromě nich byly čerpány i prostředky na Národní program výzkumu I „Pokrok“ a Národní program výzkumu II „Trvalá prosperita“. Transfery na útlumové programy v uhelných, uranových a rudných dolech byly uvolněny v objemu 1,6 mld. Kč, z toho na technický útlum připadlo více než 0,8 mld. Kč a na mandatorní sociálně zdravotní výdaje téměř 0,8 mld. Kč. Prostředky byly uvolňovány a čerpány postupně na základě věcných potřeb příslušných státních organizací i akciových společností. Na Operační program Podnikání a inovace nebyly v 1. pololetí 2007 poskytnuty podnikatelským subjektům žádné prostředky, neboť tento program nebyl do doby

psaní této zprávy schválen EK; předpokládá se, že ke schválení programu dojde ve 2. pololetí 2007 a platby budou realizovány ve zvýšené míře ve 4. čtvrtletí roku s tím, že převážná většina by měla být kryta ze strukturálních fondů EU a pouze menší část ze zdrojů ČR (v poměru 85:15).

Schválený rozpočet neinvestičních transferů podnikatelským subjektům poskytovaných **Ministerstvem dopravy** ve výši 4,3 mld. Kč byl v průběhu 1. pololetí 2007 upraven na 4,4 mld. Kč. Ve skutečnosti **bylo poukázáno 2,3 mld. Kč** (51,4 % upraveného rozpočtu), a to především na následující tituly: Příspěvek na ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní drážní dopravy 1,7 mld. Kč (z toho úhrada ztráty dopravce z poskytování žakovského jízdného 50 mil. Kč), příspěvky pro uvolnění zaměstnance bývalých Českých drah ve výši 288 mil. Kč poskytované v rámci Doprovodného sociálního programu pro ČD a příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury v částce 185 mil. Kč.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vynaložilo na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům **1,3 mld. Kč**. Transfery poskytované v této kapitole mají specifický charakter, neboť jsou převážně poskytovány na podporu zaměstnávání uchazečů o zaměstnání včetně zdravotně postižených občanů a snižování nezaměstnanosti v rámci výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti. Na tyto a další účely v rámci aktivní politiky zaměstnanosti bylo v 1. pololetí 2007 vynaloženo formou transferů podnikatelským subjektům 1,2 mld. Kč.

V kapitole Všeobecná pokladní správa byly čerpány prostředky ve výši 2,1 mld. Kč. Z toho připadlo 1,9 mld. Kč na splátky jistin a úroků z realizace státních záruk za úvěry přijaté KoB a ČMZRB na financování infrastruktury (bez výdajů na zabezpečení funkce finančního manažera úvěrů přijatých ČR, které jsou evidované na RP 5163); prostředky byly určeny na krytí dluhové služby úvěrů poskytnutých od EIB především na financování dopravní infrastruktury, čistíren odpadních vod a úprav vodních toků. Na majetkovou újmu peněžních ústavů související s DBV, IBV a s půjčkami novomanželům byla ze státního rozpočtu uvolněna částka 180 mil. Kč, a to na základě § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. V souladu s podmínkami státní podpory exportu stanovenými zákonem č. 58/1995 Sb. byly vyplaceny České exportní bance, a.s. transfery na podporu exportu ve výši 151 mil. Kč. Transfery na daňovou povinnost v rámci investičních pobídek byly poskytnuty ve výši 96 mil. Kč a na ztrátu společnosti MUFIS, a.s. v částce 14 mil. Kč. Transfery na úhradu daňové povinnosti byly poskytovány na základě příslušných usnesení vlády České republiky podnikatelským subjektům, kterým byly schváleny investiční pobídky a se kterými byla podepsána „Prohlášení o společném záměru“.

Ministerstvo zemědělství poskytlo ve sledovaném období podnikatelským subjektům transfery ve výši **347 mil. Kč**, což představuje 11,2 % rozpočtu a meziroční pokles o 13,0 procentního bodu. Důvodem postupného snižování objemu transferů v posledních letech je skutečnost, že transfery dříve poskytované přímo jednotlivým podnikatelům jsou nyní realizovány jako transfer Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu. Nejvíce prostředků bylo poskytnuto subjektům podnikajícím v oblasti zemědělské a potravinářské činnosti a rozvoje – celkem 129 mil. Kč, na vodní díla v zemědělské krajině připadlo 101 mil. Kč a na zemědělský a lesnický výzkum a vývoj 97 mil. Kč.

Ostatní ministerstva se na poskytnutých neinvestičních transferech podnikatelským subjektům podílela menšími částkami.

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím byly čerpány ve výši **4,3 mld. Kč**, tj. 63,7 % rozpočtu po změnách, který byl proti schválenému rozpočtu v průběhu 1. pololetí navýšen o 787 mil. Kč. Výdaje na tuto oblast dosáhly meziročního růstu o 9,4 %, tj. o 345 mil. Kč (v 1. pololetí 2006 však bylo plněno pouze na 40,1 % upraveného rozpočtu). Schválený rozpočet 2007 počítá s jejich meziročním poklesem o 24,7 % proti schválenému rozpočtu 2006, proti skutečnosti pak o 27,7 %.

Čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím v 1. pololetí 2007 ve srovnání s rokem 2006 se vyvíjelo následovně:

Tabulka č 22

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost leden-červen 2006	Státní rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schváleny	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6:4:1
Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím celkem	3 890	5 892	6 679	4 254	63,7	109,4
z toho						
- obecně prospěšným organizacím	304	264	491	405	82,5	133,2
- občanským sdružením	1 637	2 400	2 535	1 774	70,0	108,4
- církvím a náboženským společnostem	1 293	2 583	2 728	1 401	51,4	108,4
- politickým stranám a hnutím	237	540	540	259	48,0	109,3
- ostatní neinv. transfery neziskovým a podobným org.	419	104	385	415	107,8	99,0

Z celku **transfery občanským sdružením** představovaly **1,7 mld. Kč**, tj. 70,0 % upraveného rozpočtu výdajů plánovaných pro tyto organizace, při meziročním růstu o 8,4 %, tj. o 137 mil. Kč. Nejvíce bylo čerpáno v rámci kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** téměř **851 mil. Kč**, a to především na podporu sportovních a tělovýchovných aktivit dětí, mládeže a tělesně postižených. Dotace

Ministerstva práce a sociálních věcí ve výši více než **488 mil. Kč** byly vynaloženy zejména na zajišťování sociálních služeb, protidrogové a sociální prevence a prevence kriminality. Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** poskytla téměř **57 mil. Kč** na zdravotnické programy, na drogovou problematiku a ostatní činnosti ve zdravotnictví. **Ministerstvo zahraničních věcí** poskytlo občanským sdružením **31 mil. Kč** např. OS Člověk v tísni na humanitární pomoc v Afghanistanu, na pomoc uprchlíkům, propagace NATO, atd. Ministerstvo kultury uvolnilo občanským sdružením 84 mil. Kč, Ministerstvo životního prostředí 53 mil. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj 26 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 40 mil. Kč, Úřad vlády 73 mil. Kč, atd.

Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem činily ke konci června 2007 celkem **1,4 mld. Kč** (51,4 % rozpočtu po změnách) a byly o 108 mil. Kč, tj. o 8,4 % vyšší než ve stejném období roku 2006. Z celku **Ministerstvo kultury** uvolnilo **672 mil. Kč** na výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností zejména na platy a pojistné duchovních (581 mil. Kč) a administrativy (23 mil. Kč), dále na běžnou údržbu církevního majetku a na ostatní věcné náklady. **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** vyplatilo **559 mil. Kč** zejména církevním školám, předškolním a školským zařízením. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** na dotace na služby zdravotně postiženým a na provoz ústavů sociální péče, na nichž se církve a církevní organizace podílejí (včetně dotace pro Českou katolickou charitu – Domovy důchodců duchovních a řeholnic) čerpalo **129 mil. Kč**.

Příspěvek na činnost politických stran podle § 20 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, byl v 1. pololetí 2007 vyplacen prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa v celkové výši **259 mil. Kč**, tj. 47,9 % rozpočtu, při meziročním růstu o 9,3 %. Z celku příspěvek na činnost činil 244 mil. Kč, tj. o 2,9 % více než v předchozím roce (stálý příspěvek 25 mil. Kč, příspěvek na mandát 90 mil. Kč poslancům, 36 mil. Kč senátorům, 84 mil. Kč krajským zastupitelům a 9 mil. Kč zastupitelům hl. m. Prahy). Dále byl vyplacen příspěvek 15 mil. Kč politické straně Spojení demokraté – Sdružení nezávislých za období od listopadu 2002 do října 2006 na mandát 15 členů zastupitelstva hl. m. Prahy zvolených v roce 2002 na kandidátní listině volební strany „Demokraté Jana Kasla – Sdružení politické strany Evropských demokraté a nezávislých kandidátů“.

Neinvestiční transfery obecně prospěšným organizacím byly poskytnuty ve výši **405 mil. Kč**, tj. 82,5 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 33,2 % (o 101 mil. Kč); v 1. pololetí 2006 bylo však čerpáno pouze 36,7 % rozpočtu po změnách. **Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím** byly vykázány v celkové částce **415 mil. Kč**, tj. o 7,9 % více než stanoví upravený

rozpočet; k objemovému přečerpání došlo zejména v kapitolách Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Meziročně se však tyto výdaje snížily o 1,0 % (o 4 mil. Kč).

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují zejména transfery státním fondům a fondům sociálního a zdravotního pojištění.

Tabulka č 23

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚTŘEDNÍ UROVNĚ	Skutečnost leden-červen 2006	Státní rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schvaleny	po změnách			
1	2	3	4	5-4 3	6 4 1	
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům centrální urovně celkem	37 371	81 214	80 990	33 553	41,4	89,8
z toho						
- státním fondům	10 971	33 813	33 603	9 619	28,6	87,7
z toho SZIF	9 974	33 713	33 538	9 594	28,6	96,2
fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění	26 298	47 206	47 206	23 846	50,5	90,7

Neinvestiční dotace státním fondům ve výši **9,6 mld. Kč** byly plněny na 41,4 % upraveného rozpočtu.

Jednalo se zejména o převod prostředků kapitoly **Ministerstvo zemědělství Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF)**, resp. akreditované agrární platební agentury tohoto fondu, které byly po vstupu ČR do EU dány kompetence k realizaci a financování Společné zemědělské politiky. Výdaje na Společnou zemědělskou politiku jsou na rok 2007, tak jako příjmy, rozděleny na dvě období: na období 2004-2006 a na období nové finanční perspektivy pro roky 2007-2013. V prvním jmenovaném období jsou prostředky rozpočtovány a vypláceny v rámci Horizontálního plánu rozvoje venkova, ve druhém vyplácením přímých plateb^{*)}, dále v rámci podpory venkova a Společné organizace trhu. Celkem tato kapitola poskytla SZIF téměř **9,6 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 28,6 % upraveného rozpočtu při meziročním poklesu o 3,8 % (o 380 mil. Kč). Z celku na Společnou zemědělskou politiku připadlo 8,6 mld. Kč na krytí správních výdajů fondu 1,0 mld. Kč (75,0 % celoročního rozpočtu).

^{*)} Přímé platby poskytované z rozpočtu EU jsou vypláceny ze státního rozpočtu ČR na základě principu předfinancování, na dorovnání (dofinancování) přímých plateb k zajištění jejich úrovně v ČR ve výši 67,1 % států EU-15 z možné úrovně dorovnání do 70,0 % je ve státním rozpočtu počítáno s prostředky ČR

Následující tabulka ukazuje přehled všech dotací MZe (investičních i neinvestičních) na Společnou zemědělskou politiku uskutečňovanou prostřednictvím SZIF:

Tabulka č. 24

Společná zemědělská politika	Rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen	z toho bez použití rezervního fondu	mil Kč % plnění
	schváleny	po změnách			
	1	2			
Vydaje na společnou zemědělskou politiku - programovací období 2004-2006	800	800	3 569	19	2,4
v tom					
Horizontalní plán rozvoje venkova - z prostředků ČR	160	160	714	4	2,5
Horizontalní plán rozvoje venkova - kryté příjmem z rozpočtu EU	640	640	2 855	15	2,3
Vydaje na společnou zemědělskou politiku - programovací období 2007-2013	31 313	31 313	5 058	728	2,3
v tom					
příme platby - předfinancování ze statutu rozpočtu	11 703	11 703	1 380	184	1,6
příme platby - dofinancování z prostředků ČR	7 250	7 250	3 024	0	0,0
podpora venkova - z prostředků ČR	2 740	2 740		0	0,0
podpora venkova - kryté příjmem z rozpočtu EU	8 060	8 060		0	0,0
Společná organizace trhu - z prostředků ČR	537	537	61	35	6,5
Společná organizace trhu - kryté příjmem z rozpočtu EU	1 023	1 023	593	509	49,8
Vydaje na společnou zemědělskou politiku celkem	32 113	32 113	8 627	747	2,3

V letošním roce kromě neinvestičních dotací SZIF byly prostřednictvím kapitoly Ministerstvo kultury poskytnuty finanční prostředky **Státnímu fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie** ve výši **25 mil. Kč**, tj. 38,0 % upraveného rozpočtu.

Transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění představují především platby státu na veřejné zdravotní pojištění za vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištěnci, tj. nevýdělečně činné osoby uvedené v zákoně č. 48/1997 Sb. v platném znění). Ze státního rozpočtu bylo na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění v 1. pololetí 2007 převedeno celkem **23,8 mld. Kč**, tj. 50,5 % rozpočtu při meziročním poklesu o 9,3 % (o 2,4 mld. Kč). Platba v 1. pololetí 2007 probíhala rovnoměrně, tj. podle počtu pojištěnců vykázaných zdravotními pojišťovnami v jednotlivých měsících (poprvé od roku 1996 nebyla požadována realizace tzv. předsunuté platby). V 1. pololetí 2006 byly do systému veřejného zdravotního pojištění poskytnuty dvě předsunuté platby v celkové výši 4,5 mld. Kč, které byly do konce roku 2006 vyrovnány; po odečtení této částky meziroční srovnání vykazovalo nárůst výdajů o 9,4 %, tj. o 2,0 mld. Kč. Pro rok 2007 byl podle zákona č. 117/2006 Sb. stanoven vyměřovací základ pro platbu státu ve výši 5 035,- Kč;

platba státu za dotčenou osobu a měsíc v roce 2007 tak činí **680,- Kč^{*)}** (v 1. pololetí 2006 došlo ke třem změnám měsíční výše platby: od 1.1. z 481,- Kč na 513,- Kč, od 1.2. následně na 560,- Kč a od 1.4. na 636,- Kč za osobu). K zajištění dostatečné výše prostředků ke konci roku 2007 bylo usnesením vlády č. 290/2007 uloženo ministru financí mj. provést rozpočtové opatření v rámci kapitoly Všeobecná pokladní správa, kterým se převedou prostředky z položky „Prostředky na výdaje nezabezpečené ve státním rozpočtu“ do ukazatele „Transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně, položka Pojistné zdravotního pojištění – platba státu do výše 1 000 000 tis. Kč“.

V rámci této skupiny výdajů jsou zahrnuty i prostředky poskytované z rozpočtu **Ministerstva obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně. Dvěma fondům této pojišťovny (fondu zprostředkování úhrady zdravotní péče a fondu pro úhradu preventivní péče), zřízeným podle vyhlášky č. 41/2000 Sb., byly z celoročně rozpočtovaných 12 mil. Kč do konce června převedeny finanční prostředky ve výši **7 mil. Kč** tj. již 58,3 % rozpočtu při meziročním poklesu o 33,3 % (o 3,5 mil. Kč). Jednalo se o jednorázový transfer za pojištěnce, kterými jsou vojáci z povolání.

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně se na celkových běžných výdajích schváleného rozpočtu 2007 podílí 12,7 %, resp. 13,0 % rozpočtu po změnách. V 1. pololetí 2007 bylo obcím a krajům **uvolněno** celkem **64,2 mld Kč**, tj. 14,1 % všech běžných výdajů tohoto období. Čerpáno bylo na 51,6 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 7,3 % (o 4,4 mld. Kč).

Tabulka č 25

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost leden-červen 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schváleny	po změnách			
		2	3		5 4 3	6=4 1
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	59 823	120 669	124 459	64 213	51,6	107,3
z toho						
- neinvestiční transfery obcím	6 199	35 471	35 664	18 386	51,6	296,6
z toho na sociální dávky		24 997	24 997	11 691	46,8	
- neinvestiční transfery obcím v rámci souhrnného dotačního vztahu	13 892	9 169	9 169	4 585	50,0	33,0
z toho na dávky sociální péče	8 102					
- neinvestiční dotace krajům	36 754	74 905	77 837	40 282	51,8	109,6
- neinvestiční transfery krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	2 976	1 124	1 124	562	50,0	18,9

^{*)} S účinností zákona č. 117/2006 Sb. byl od 1.4.2006 vyměřovací základ pro platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění stanoven pro kalendářní rok ve výši 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství stanovené pro účely tohoto zákona, tj. součinu všeobecného vyměřovacího základu a přepočítacího koeficientu pro účely důchodového pojištění (pro rok 2007 nařízení vlády č. 462/2006 Sb.)

Z celkového objemu představovaly **5,1 mld. Kč** transfery poskytované **v rámci souhrnného dotačního vztahu** návazně na přílohy č. 6 až 9 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2007. Z toho **obcím**, vč. hl. m. Prahy bylo ve sledovaném období uvolněno **4,7 mld. Kč**, tj. 50,0 % upraveného rozpočtu; meziročně tyto výdaje nelze srovnávat vzhledem ke změně způsobu financování sociálních dávek poskytovaných obcemi v souvislosti s přijetím zákona o pomoci v hmotné nouzi a zákona o sociálních službách. V 1. pololetí 2007 byly finanční prostředky poskytovány obcím na výkon státní správy, na školství, na vybraná zdravotnická zařízení a na výkon řízovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím. **Kraje** v rámci souhrnného dotačního vztahu čerpaly **562 mil. Kč** (50,0 % rozpočtu). Dotace byly použity jako příspěvek na výkon státní správy, vč. činnosti jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí (mimo hl.m. Prahy). Finanční prostředky krajům, obcím a hl. m. Praze v rámci souhrnného dotačního vztahu byly uvolňovány z kapitoly **Všeobecná pokladní správa**.

Neinvestiční dotace **mimo rámec souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové) byly čerpány ve výši **58,7 mld. Kč**, tj. 51,7 % upraveného rozpočtu. Z celku **obce** obdržely **18,4 mld. Kč**, tj. 51,6 % upraveného rozpočtu, a **kraje** téměř **40,3 mld. Kč** (51,8 % upraveného rozpočtu).

Největší objem prostředků v rámci neinvestičních účelových dotací územním rozpočtům (94,7 %) byl poskytnut kapitolou **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** – přes **41,2 mld. Kč**, tj. 53,2 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 1,1 % (o 442 mil. Kč). Jednalo se zejména o přímé náklady regionálního školství. Vyšší čerpání rozpočtu kapitoly v této oblasti ovlivnilo poskytnutí zálohy prostředků na platy učitelů ve 3. čtvrtletí roku (3,5 mld. Kč). Prostředky ve výši **15,5 mld. Kč** byly poukázány z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, z toho obcím na sociální dávky 11,7 mld. Kč (více než 6,0 mld. Kč na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách a přes 5,6 mld. Kč na dávky v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým), dále proběhly v rámci krajských dotačních řízení transfery na podporu sociálních služeb. Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno téměř **876 mil. Kč**, tj. 64,6 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 10,2 % (o 81 mil. Kč), z toho obcím připadlo 804 mil. Kč (80,0 % rozpočtu po změnách a o 10,9 %, tj. o 79 mil. Kč více než ve stejném období roku 2006). Z celku

bylo poskytnuto 523 mil. Kč na dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně právní ochrany dětí, 200 mil. Kč připadly na navýšení příspěvku na výkon státní správy v oblasti sociálních služeb pro obce s rozšířenou působností, 73 mil. Kč na strategii prevence kriminality na místní úrovni, 14 mil. Kč na řešení aktuální problémů územních celků, 45 mil. Kč na financování provozu ochranných systémů podzemních vod, téměř 42 mil. Kč představovaly výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy, atd. **Ministerstvo pro místní rozvoj** uvolnilo **802 mil. Kč** např. na program podpory venkova a na podporu hypotečního úvěrování. **Ministerstvo kultury** vyplatilo částku **104 mil. Kč**, tj. pouze 28,8 % upraveného rozpočtu; nižší čerpání bylo ovlivněno především v tzv. památkových programech (např. Program ochrany architektonického dědictví, Havárie střech památek, Program restaurování movitých kulturních památek, atd.), termíny zasedání dotačních komisí a organizačními důvody a bylo přesunuto na 2. pololetí roku. **Ministerstvo zemědělství** poskytlo **106 mil. Kč** jako dotace agrokomplexu a dotace vodnímu a lesnímu hospodářství. **Ministerstvo životního prostředí** krajům a obcím poskytlo celkem téměř **19 mil. Kč**, z toho 17,9 mil. Kč v rámci OP Rozvoj lidských zdrojů a 400 tis. Kč na Program péče o urbanizované prostředí. V kapitole **Ministerstvo obrany** bylo použito více než **13 mil. Kč**, z toho 2,2 mil. Kč na provoz škol a 11,0 mil. Kč na péči o válečné hroby. **Ministerstvo vnitra** uvolnilo obcím **15 mil. Kč** především na problematiku týkající se uprchlíků a přesídlenců.

Na neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly ve schváleném rozpočtu vyčleněny celkem 50,2 mld. Kč, které v průběhu 1. pololetí byly prostřednictvím rozpočtových opatření sníženy téměř o 1,6 mld. Kč. Čerpáno bylo **26,4 mld. Kč**, tj. 54,3 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 6,3 % (o 1,6 mld. Kč). Na výši čerpání a rozložení výdajů mezi jednotlivé typy příspěvkových organizací měl vliv vznik veřejných výzkumných institucí, školských právnických osob a veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení.

Následující tabulka uvádí změny státního rozpočtu transferů příspěvkovým a podobným organizacím na rok 2007 a jeho čerpání v 1. pololetí v souhrnu a podle vybraných rozpočtových kapitol.

Tabulka č. 26

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost leden-červen 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schváleny	po změnách			
1	2	3	4	5=4,3	6=4,1	
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím celkem	24 817	50 170	48 592	26 376	54,3	106,3
z toho						
Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy	13 278	35 327	30 877	16 176	52,4	121,8
Ministerstvo zdravotnictví	3 016	2 544	2 235	1 041	46,6	34,5
Ministerstvo kultury	1 471	3 374	3 493	1 571	45,0	106,8
Ministerstvo životního prostředí	729	365	1 198	798	66,6	109,5
Ministerstvo zemědělství	643	806	1 080	744	68,9	115,7
Ministerstvo obrany	667	1 012	1 092	575	52,7	86,2
Ministerstvo průmyslu a obchodu	426	692	860	475	55,2	111,5
Ministerstvo vnitra	371	674	684	366	53,5	98,7
Ministerstvo práce a sociálních věcí	184	172	231	187	81,0	101,6
Ministerstvo pro místní rozvoj	263	457	705	371	52,6	141,1
Akademie věd	2 124	4 134	4 100	2 369	57,8	111,5
Grantová agentura ČR	1 280	0	1 364	1 364	100,0	106,6
z celku						
- příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	10 878	21 942	14 109	6 744	47,8	62,0
- transfery vysokým školám	12 706	23 418	28 020	15 349	54,8	120,8
- transfery školským právnickým osobám zřízeným státem, krajem a obcemi			1	4	400,0	
- transfery veřejným výzkumným institucím		4 752	5 640	3 517	62,4	
- transfery veřejným zdravotnickým zařízením zřízeným státem, krajem a obcemi		4	52	4	7,7	
- příspěvky ostatním příspěvkovým organizacím	1 233	53	770	758	98,4	61,5

Největší objem (53,5 %) představovaly prostředky poskytnuté příspěvkovým apod. organizacím kapitolou **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** v částce **16,2 mld. Kč**, tj. 52,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 21,8 % (o 2,9 mld. Kč); z toho transfery veřejným vysokým školám podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, činily téměř 13,9 mld. Kč, tj. 52,4 % upraveného rozpočtu a o 22,2 % (o 2,5 mld. Kč) více než v roce 2006. Další 1,5 mld. Kč byla poskytnuta přímo zřízeným příspěvkovým organizacím a 591 mil. Kč veřejným výzkumným institucím, atd.

Na výzkum a vývoj poskytly kapitoly **Akademie věd** částku **2,4 mld. Kč** (57,8 % upraveného rozpočtu a o 11,5 %, tj. o 245 mil. Kč více než v roce 2006), z toho 2,2 mld. Kč získaly veřejné výzkumné instituce a 195 mil. Kč vysoké školy, a **Grantová agentura ČR** částku **1,4 mld. Kč** (100,0 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 6,6 %, tj. o 84 mil. Kč), z toho 785 mil. Kč připadlo vysokým školám a 579 mil. Kč ostatním příspěvkovým a podobným organizacím.

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo přes **1,0 mld. Kč**, tj. 41,4 % rozpočtu po změnách, výdaje jsou meziročně nesrovnatelné vzhledem k tomu, že v roce 2006 byly mimořádně uvolněny prostředky k řešení zadluženosti organizací ústavní péče.

Z celku bylo zřízeným příspěvkovým organizacím na činnost uvolněno 845 mil. Kč, na výzkum a vývoj ve zdravotnictví bylo poskytnuto vysokým školám 172 mil. Kč, atd.

Ministerstvo kultury poskytlo příspěvky ve výši **1,6 mld. Kč**, tj. 45,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 6,8 % (o 100 mil. Kč). Čerpány byly prostředky přímo zřízených příspěvkových organizací na provoz divadel, muzeí, galerií, knihoven, na restaurování kulturních památek a na jiné kulturní aktivity a programy. **Ministerstvo životního prostředí** vydalo celkem **798 mil. Kč** (66,7 % rozpočtu po změnách při meziročním navýšení o 9,5 %, tj. o 69 mil. Kč), z toho 8-mi zřízeným příspěvkovým organizacím připadlo téměř 620 mil. Kč, veřejným výzkumným institucím 175 mil. Kč, atd. Příspěvkové organizace **Ministerstva obrany** čerpaly **575 mil. Kč** (52,7 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 13,8 %, tj. o 92 mil. Kč), z toho 573 mil. Kč připadlo na provoz vlastních příspěvkových organizací a téměř 3 mil. Kč na vojenský výzkum a vývoj vysokým školám. **Ministerstvo zemědělství** vynaložilo celkem **744 mil. Kč**, tj. 68,9 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 15,7 % (o 101 mil. Kč), z toho přímo zřízeným příspěvkovým organizacím 221 mil. Kč, veřejným výzkumným institucím 442 mil. Kč a vysokým školám 75 mil. Kč. **Ministerstvo průmyslu a obchodu** poskytlo celkem **475 mil. Kč** (55,2 % upraveného rozpočtu, meziroční zvýšení o 11,5 %, tj. o 49 mil. Kč), z toho 398 mil. Kč připadlo přímo zřízeným příspěvkovým organizacím a 51 mil. Kč vysokým školám. **Ministerstvo vnitra** poukázalo svým 5-ti příspěvkovým organizacím na činnost **366 mil. Kč**, tj. 53,5 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 1,3 % téměř o 6 mil. Kč. Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** vynaložila celkem **371 mil. Kč**, tj. 52,6 % rozpočtu po změnách a o 41,1 % (o 108 mil. Kč) více než v 1. pololetí roku 2006, z toho přímo zřízeným příspěvkovým organizacím připadlo 310 mil. Kč a vysokým školám 27 mil. Kč, atd. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** poskytlo celkem 187 mil. Kč, tj. 81,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,6 % (o 3 mil. Kč), z toho vysokým školám 74 mil. Kč, 50 mil. Kč veřejným výzkumným institucím a 33 mil. Kč přímo zřízeným příspěvkovým organizacím (např. Institutu výchovy bezpečnosti práce a Ústavu sociální péče pro tělesně postižené v Hrabyni).

Výdaje na podporu výzkumu a vývoje jsou ve schváleném rozpočtu na rok 2007 (zákon č. 622/2006 Sb.) zahrnuty v celkovém objemu **25,1 mld. Kč**, což oproti skutečnosti roku 2006 představuje nárůst o **6,8 mld. Kč**, tj. o **37,2 %**. Podíl těchto výdajů na HDP v b.c. by měl v roce 2007 dosáhnout 0,73 %. Nově jsou do výdajů státního rozpočtu na tuto oblast zahrnuty výdaje na operační programy, které jsou

podporovány z rozpočtu Evropské unie v celkové výši 3,57 mld. Kč. Výdaje na programy kryté příjmy z Evropské unie jsou zahrnuty v kapitolách Ministerstvo průmyslu a obchodu ve výši 1,84 mld. Kč a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 1,73 mld. Kč.

Podpora výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu, bez výdajů krytých příjmy z EU, je rozpočtována ve výši 21,5 mld. Kč, což představuje proti skutečnosti roku 2006 navýšení o 3,2 mld. Kč, tj. o 17,5 %. Proti střednědobému výhledu na rok 2007 byly rozhodnutím vlády výdaje samotného státního rozpočtu na podporu této oblasti sníženy o 0,9 mld. Kč. Podíl těchto výdajů na HDP v b.c. by měl v roce 2007 dosáhnout 0,62 %. Členění celkové částky na jednotlivé kapitoly bylo navrženo Radou pro výzkum a vývoj na základě dohody se správci kapitol. Změny v celkovém objemu podpory státního rozpočtu a ve struktuře výdajů v rámci jednotlivých kapitol státního rozpočtu proti střednědobému výhledu byly provedeny tak, aby byla zajištěna zejména podpora pokračujících programů výzkumu a vývoje, mezinárodní spolupráce, podpora Národního programu výzkumu a zvýšení institucionálních výdajů včetně podpory specifického výzkumu na vysokých školách.

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2007 jsou vyčleněny výdaje na podporu Národního programu výzkumu v celkovém objemu 2,9 mld. Kč, což je o 0,3 mld. Kč více než skutečnost roku 2006. Podpora Národního programu výzkumu je i nadále realizována vybranými resorty, z nichž nejvyšší podíl mají Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Akademie věd. Nižší podíl výdajů Národního programu výzkumu připadá na Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo zdravotnictví.

V 1. polovině roku 2007 bylo na výzkum a vývoj včetně programů spolufinancovaných z prostředků EU **vyčerpáno 16,1 mld. Kč**, což představovalo 64,1 % rozpočtu a meziroční růst o 15,0 %. Téměř celá tato částka byla uhrazena ze státního rozpočtu, když z rozpočtu EU bylo zatím kryto pouze 2,0 mil. Kč. Vyšší čerpání výdajů na podporu výzkumu a vývoje bylo způsobeno především vyplácením účelových podpor výzkumu a vývoje na základě smluv podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, a též čerpáním prostředků, které byly v závěru roku 2006 převedeny do rezervních fondů kapitol.

Z celkových výdajů na podporu výzkumu a vývoje vynaložilo nejvíce prostředků Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (6,8 mld. Kč), Akademie věd ČR (3,4 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (2,4 mld. Kč) a Grantová agentura ČR (1,5 mld. Kč).

Na podporu výzkumu a vývoje tak bylo v 1. pololetí 2007 vynaloženo **3,3 % celkových výdajů státního rozpočtu**, což je o 0,3 procentního bodu více než ve srovnatelném období roku 2006.

Dále je hodnoceno čerpání některých neinvestičních výdajů zahrnutých v kapitole Všeobecná pokladní správa, které nejsou komentovány v jiných částech Zprávy.

- **Státní podpora stavebního spoření** je poskytována podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů. V průběhu 1. pololetí 2007 v zákonné lhůtě dvou měsíců po podání žádosti poukázalo Ministerstvo financí stavebním spořitelnám částku ročních záloh státní podpory stavebního spoření za rok 2006 (tzv. 2. kolo 2006 - zálohy za předchozí rok jsou uvolňovány převážně v průběhu 2. čtvrtletí běžného roku) ve výši **14 180 mil. Kč**, tj. 100 % rozpočtu po změnách a o 3,5 % více než stanovil schválený rozpočet. I když došlo k meziročnímu poklesu vyplacené podpory o 5,7 % (o 865 mil. Kč), zůstává stavební spoření stále atraktivním produktem na finančním trhu, a to i po 1.1.2004, tj. po novele zákona o stavebním spoření. K 30.6.2007 je evidováno 1 335 578 nových smluv, tj. smluv uzavřených po nabytí účinnosti uvedené novely zákona se snížením maximální výše roční státní podpory na 3 000,- Kč. Průběžně jsou ukončovány staré smlouvy s nárokem na státní podporu 4 500,- Kč, zároveň však dochází k navyšování cílových částek.
- **Státní příspěvek na penzijní připojištění** poskytnutý penzijním fondům v 1. pololetí 2007 podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, ve znění pozdějších předpisů, činil **2 194 mil. Kč**, tj. 48,8 % rozpočtu, při meziročním růstu o 233 mil. Kč, tj. o 11,9 %. Dynamika vývoje čerpání v roce 2007 zachovává vývoj předchozích let, k nárůstu výdajů dochází v důsledku neustále zvyšujícího se počtu uzavřených smluv (např. v 1. čtvrtletí 2007 vzrostl jejich počet o 67,5 tis. proti 3 537 630 smlouvám ve 4. čtvrtletí 2006). K udržení tempa růstu přispívá stabilizace trhu penzijního připojištění, vstup velkých zahraničních investorů bank a pojišťoven, aktivní politika penzijních fondů, účast zaměstnavatelů (vč. daňového odpočtu) a i zvýšená důvěra obyvatelstva vč. podílu mladší generace na systému penzijního připojištění.
- **Výdaje spojené s financováním vládních a obdobných úvěrů** poskytnutých do zahraničí byly v 1. pololetí 2007 realizovány ve výši 10,2 mil. Kč, tj. na 24,9 % rozpočtu. Týkaly se pouze správních poplatků za vedení účtů vládních pohledávek rozpočtovaných v objemu 40,9 mil. Kč a byly v souladu s uzavřenými smlouvami s ČNB a ČSOB. Výdaje na financování vybraných vývozních obchodních případů

formou dlouhodobých vývozních úvěrů, rozpočtované v kapitole VPS ve výši 200 mil. Kč, nebyly prozatím čerpány.

- **Převod do fondu státních záruk (FSZ)*),** rozpočtovaný na rok 2007 v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši 12,1 mld. Kč, byl v 1. pololetí vykázán v částce **2,8 mld. Kč** a nečerpaný zůstatek z roku 2006 činil 1 066 mil. Kč. Na realizaci státních záruk bylo z tohoto fondu **do příjmů** státního rozpočtu převedeno **3 793 mil. Kč**. Vlastní **realizace státních záruk** se uskutečnila v celkové výši **1 555 mil. Kč** a týkala se státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti s. o. České dráhy a na základě zákona č. 77/2002 Sb. převedených na s. o. Správa železniční dopravní cesty (SŽDC). Jednalo se o splátky poskytnuté na výstavbu I. a II. železničního tranzitního koridoru, revitalizaci vozů a obnovu vozového parku. Dále byly ze státního rozpočtu formou realizace státní záruky uhrazeny závazky s.o. SŽDC, za něž stát rovněž převzal ručení podle výše uvedeného zákona, a to ve výši **359 mil. Kč**. Z titulu **nestandardní státní záruky** byly přímo hrazeny splatné části jistin a příslušenství úvěrů, poskytnutých Evropskou investiční bankou na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje Českomoravská záruční a rozvojová banka, a to ve výši **1 481 mil. Kč** (z toho na výstavbu dálnic 682 mil. Kč, na zlepšení stavu mezinárodních silnic 127 mil. Kč, na program E-roads 139 mil. Kč, na odstranění povodňových škod 340 mil. Kč, atd.). V rámci nestandardních záruk byly rovněž zaplacený prostřednictvím FSZ splátky obdobného úvěru přijatého KoB (jejímž nástupcem je ČKA) na financování integrovaného záchranného systému MATRA ve výši více než **404 mil. Kč**.
- Na **půjčky a návratné finanční výpomoci** je pro rok 2007 v kapitole VPS celkem vyčleněno 1,8 mld. Kč souvisejících s vypořádáním tzv. plynárenských VIA, které vychází z předpokládané výše údajně neuhrazených daňových povinností českého subjektu, který na území Ruské federace realizoval výstavbu objektů plynárenského průmyslu vč. infrastruktury. Úhrada předmětných daňových povinností je vázána na vyčíslení celkových daňových nedoplatků ruskou stranou a vzájemné odsouhlasení mechanismu jejich zpětného vypořádání např. dodávkami zemního plynu; k tomuto dosud nedošlo, proto **nebyl** tento rozpočtový výdaj realizován.

---

*) Ministerstvo financí, resp. kapitola Všeobecná pokladní správa, hradí prostřednictvím FSZ výdaje na realizaci státních záruk tak, že částku, která má být věřiteli proplacena, převede z tohoto fondu do příjmů státního rozpočtu a z výdajů tuto částku uhradí (tím je o stejnou částku překročen rozpočet příjmů i výdajů).

- **Úhrada majetkové újmy peněžních ústavů**, která jim vzniká v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby, je hrazena ze státního rozpočtu v souladu s § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách (v případě České konsolidační agentury /ČKA/ také v návaznosti na § 19, zejména odstavce 4 a 5 zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře). V 1.pololetí 2007 dosáhla téměř **180 mil. Kč**, tj. 52,9 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 8,2 % (o 16 mil. Kč). Z celku bylo uvolněno přes 88 mil. Kč v souvislosti s úvěry na individuální bytovou výstavbu (Česká spořitelna), 82 mil. Kč s úvěry na družstevní bytovou výstavbu (ČKA) a 10 mil. Kč v souvislosti s půjčkami mladým manželům (Česká spořitelna).
- Ve schváleném rozpočtu na rok 2007 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa zahrnuty **výdaje na volby** ve výši 107,7 mil. Kč. V průběhu 1. pololetí se na území republiky nekonaly žádné řádné volby, pouze volby dodatečné, opakované a nové do zastupitelstev obcí a doplňovací volby do Senátu. Z kapitoly VPS bylo k dalšímu čerpání v dotčených kapitolách státního rozpočtu uvolněno celkem 16,7 mil. Kč, z toho pro Ministerstvo vnitra 8,8 mil. Kč a pro Český statistický úřad 7,9 mil. Kč. Na **volby do zastupitelstev obcí** bylo čerpáno **10,7 mil. Kč**, z toho MV 234 tis. Kč, ČSÚ 3,9 mil. a VPS 6,5 mil. Kč. Na doplňující **volby do Senátu** bylo skutečně čerpáno přes **11,7 mil. Kč** (na Ministerstvo vnitra připadlo 2,1 mil. Kč, na ČSÚ 3,0 mil. Kč a na VPS 6,7 mil. Kč). Celkové skutečné výdaje na volby v 1. pololetí 2007 činily **22,4 mil. Kč**
- Na **odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie** je ve státním rozpočtu na rok 2007 vyčleněno 30 013 mil. Kč; ke konci června byly **odvedeny** prostředky ve výši **12 438 mil. Kč**, tj. 41,4 % rozpočtu. Z toho odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU podle daně z přidané hodnoty (vč. korekce Velké Británii) dosáhl 3 552 mil. Kč, tj. 45,2 % rozpočtu, a odvod podle hrubého národního produktu 8 886 mil. Kč, tj. 40,1 % rozpočtu. Meziročně se tyto odvody snížily o 3,7 % (o 484 mil. Kč) – nižší platby jsou dány zejména nižším aktuálně platným rozpočtem EU ve srovnání s rozpočtem EU pro rok 2006 a snížením lednové platby o přeplatek rozpočtu 2006, který je o 922 mil. Kč vyšší než přeplatek z roku 2005, o který byla snížena lednová platba v roce 2006. Částka schválená ve státním rozpočtu ČR na rok 2007 je v současné době cca o 4,6 mld. Kč vyšší, než skutečná potřeba prostředků podle stávajícího platného rozpočtu EU, výše odvodů se však může měnit v návaznosti na jeho další případné změny. Kromě výše uvedených odvodů podle DPH a HND byla na počátku roku 2007 uhrazena roční **splátka do Výzkumného fondu uhlí a oceli** v částce více než **220 mil. Kč** (úspora proti rozpočtu ve výši 6,6 mil. Kč vyplývá ze zhodnocení devizového kursu).

Ve schváleném rozpočtu na rok 2007 (v kapitole Operace státních finančních aktiv) jsou zahrnuty výdaje související s projekty financovanými z úvěrů přijatých na základě příslušných zákonů od Evropské investiční banky, a to ve výši 6,96 mld. Kč. Prostředky z přijatých úvěrů spravuje převážně Českomoravská záruční a rozvojová banka. Tyto prostředky jsou určeny zejména na výstavbu dálnic (B, D8, silniční okruh Prahy – celkem téměř 3,7 mld. Kč), na rozvoj MTZ Masarykovy univerzity v Brně (téměř 1,3 mld. Kč) a na prevenci před povodněmi (0,2 mld. Kč). Prostředky z přijatého úvěru určeného na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (0,8 mld. Kč) spravuje ČSOB, a.s. Dále jsou (dle zákona č. 572/2006 Sb., vyhlášeného dne 27.12.2006) z úvěru přijatého od EIB vyčleněny prostředky na financování protipovodňových opatření (1,0 mld. Kč); o jejich správě nebylo zatím rozhodnuto.

V průběhu 1. pololetí 2007 byla část těchto rozpočtovaných výdajů ve výši **2,8 mld. Kč** uvolněna kapitolou OSFA pro čerpání v kapitolách, které jednotlivé projekty realizují (Ministerstvo dopravy, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo zemědělství) a použita následovně:

- rozvoj MTZ Masarykovy
univerzity v Brně ..... 271 mil. Kč
- prevence před povodněmi ..... 9 mil. Kč
- výstavba a obnova infrastruktury oboru
vodovodů a kanalizací ..... 226 mil. Kč
- projekt České dálnice B ..... 167 mil. Kč
- silniční okruh Prahy ..... 275 mil. Kč
- dálnice D 8 Trmice – úsek státní hranice
ČR/SRN ..... 92 mil. Kč
- projekt financování protipovodňových
opatření (dle z. č. 572/2006 Sb.) ..... 0 mil. Kč
- rámcový úvěr 2002 „na povodně 2006“
(dle z. č. 574/2002 Sb.) ..... 0 mil. Kč

Rozpočtem předpokládané celkové výdaje hrazené z úvěrů EIB tak byly v 1. pololetí 2007 ve skutečnosti čerpány zatím ve výši 1 041 mil. Kč, tj. na 15,0 %.

B. Kapitálové výdaje

Ve **schváleném státním rozpočtu** na rok 2007 jsou **kapitálové výdaje** obsaženy v celkovém objemu **89,4 mld. Kč**, což představuje 8,6 % celkových výdajů rozpočtu (v roce 2006 to bylo 9,8 %) a meziroční snížení o 4,8 mld. Kč, tj. 5,1 % (proti schválenému rozpočtu roku 2006). Ke snížení investičních výdajů došlo především u kapitoly Všeobecná pokladní správa (o 5,2 mld. Kč) a týkalo se hlavně rozpočtovaných výdajů určených na financování programů reprodukce majetku pro územní samosprávné celky. Do výdajů roku 2007 jsou zahrnuty veškeré transfery poskytnuté na financování programů z fondů EU v rozpočtované výši 27,21 mld. Kč, proti roku 2006 o 9,01 mld. Kč, resp. o 49,9 % vyšší. Jedná se o významnou metodickou změnu systému financování programů zahájenou v roce 2006 spočívající v tom, že uvedené výdaje jsou ve stejné výši zahrnuty do příjmů státního rozpočtu. Tímto opatřením lze dosáhnout zvýšení úrovně kontroly alokací a efektivnosti použití prostředků poskytnutých z rozpočtu EU.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů byl **v průběhu 1. pololetí 2007** rozpočtovými opatřeními **zvýšen o 0,2 mld. Kč** na 89,6 mld. Kč. Zvýšení rozpočtu se týkalo zejména investičních transferů - o částku 4,8 mld. Kč (především obcím a krajům a podnikatelským subjektům) a bylo kompenzováno snížením položky „ostatní kapitálové výdaje jinde nezařazené“ (o 5,1 mld. Kč, přesuny ve prospěch jiných investičních položek hlavně u kapitoly MMR). Zvýšení celkových kapitálových výdajů o uvedených 0,2 mld. Kč bylo provedeno s dopadem na schválené saldo státního rozpočtu na základě zmocnění daného zákonem č. 170/2006 Sb. (věcně šlo o uvolnění 134 000 tis. Kč pro MZe a 47 345 tis. Kč pro MD na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření, které se promítlo do změny salda rozpočtu a financujících položek kapitoly OSFA).

K největšímu **zvýšení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů došlo u Ministerstva zemědělství – celkem o 2,0 mld. Kč**, kterému byly navýšeny především prostředky na investiční transfery podnikatelským subjektům a veřejným rozpočtům územní úrovně, a to na udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a na činnosti související se zásobováním pitnou vodou. **U Ministerstva dopravy** byly zvýšeny **o 1,6 mld. Kč**, a to především na transfery zřízeným příspěvkovým organizacím s účelovým určením na činnosti spojené se správou, údržbou, opravami, technickou obnovou a výstavbou silnic a dálnic. Z ostatních ústředních orgánů byly investiční výdaje nejvíce zvýšeny u kapitoly Všeobecná pokladní správa (o 755 mil. Kč, šlo především o investiční transfery obcím ve prospěch sportovních zařízení v majetku obcí a na tělovýchovnou činnost),

u Ministerstva vnitra (o 512 mil. Kč – především na pořízení výpočetní techniky a programového vybavení v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku) a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (o 205 mil. Kč, zvýšeny byly především investiční transfery vysokým školám a obcím). Naopak největší **snížení rozpočtu - o 3,0 mld. Kč - bylo realizováno u kapitoly Operace státních finančních aktiv** a souviselo především s transfery prostředků do jiných kapitol s účelovým určením na projekty financované z úvěrů od EIB, na výdaje vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku a další výdaje. Sníženy byly kapitálové výdaje dále především u Ministerstva pro místní rozvoj (o 1,8 mld. Kč – převážně přesunem do běžných výdajů, v menší míře též snížením celkových výdajů kapitoly) a u Ministerstva práce a sociálních věcí (o 204 mil. Kč – převodem do běžných výdajů).

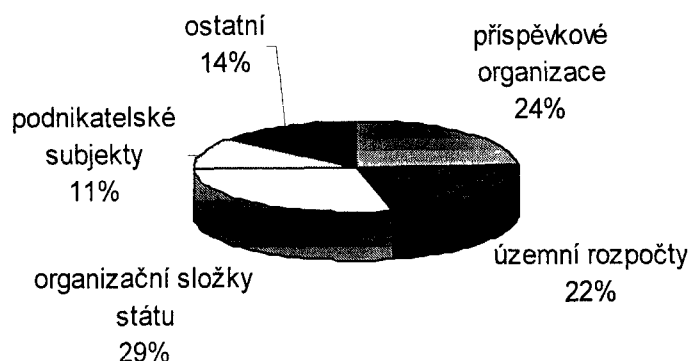
Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu ukazuje následující přehled:

Tabulka č 27

	Skutečnost leden-červen 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	%	Index 2007/2006
		schvaleny	po změnách			
Kapitálové výdaje celkem	23 643	89 420	89 561	26 771	29,9	113,2
v tom						
Investiční nákupy a související výdaje	6 462	22 227	22 607	7 501	33,2	116,1
Nakup akcií a majetkových podílů		842	842	1	0,1	
Investiční transfery podnikatelským subjektům	1 857	10 792	11 744	3 020	25,7	162,6
Investiční transfery nezisk a pod organizacím	1 148	2 199	2 293	541	23,6	47,1
Investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední urovně	1 293	4 445	4 620	2 318	50,2	179,3
Investiční transfery veřejným rozpočtům uzemní urovně	3 905	10 111	13 023	5 890	45,2	150,8
v tom obcím	3 064	6 635	8 870	3 514	39,6	114,7
krajům	841	3 476	4 153	2 376	57,2	282,5
Investiční transfery příspěvkovým organizacím	8 825	23 694	24 379	6 552	26,9	74,2
Investiční transfery obyvatelstvu			20			
Ostatní kapitálové výdaje	153	15 110	10 033	948	9,4	619,6

Skutečné **čerpaní kapitálových výdajů** za 1. pololetí 2007 představovalo celkem **26,8 mld. Kč, tj. 29,9 % celoročního rozpočtu** upraveného o provedená rozpočtová opatření. Proti polovině rozpočtu tak byly výdaje nižší o 18,0 mld. Kč. Ve stejném období roku 2006 představovalo plnění 24,9 %, celoročně pak byl rozpočet splněn na 109,3 %. Výše čerpání těchto výdajů souvisí s možností převádět nepoužité prostředky do rezervních fondů, resp. využívat prostředky rezervních fondů k financování investičních výdajů v běžném roce.

Struktura kapitálových výdajů

Pokud jde o hospodářsko-právní formu subjektů, jímž jsou rozpočtové prostředky poskytovány, **největší podíl na čerpání kapitálových výdajů připadlo na příspěvkové organizace**. K zabezpečení jejich potřeb bylo ze státního rozpočtu vynaloženo **6,6 mld. Kč** (37 % podíl z celku). Organizačními složkami státu bylo čerpáno 7,5 mld. Kč (27 %) a investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně činily 5,9 mld. Kč (17 %). Podnikatelským subjektům bylo uvolněno 3,0 mld. Kč (8 %) a na ostatní subjekty připadlo 1,2 mld. Kč (11 %).

V následujícím přehledu je uvedeno čerpání kapitálových výdajů podle jednotlivých kapitol státního rozpočtu:

Tabulka č. 28

	Skutečnost leden-červen 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost leden-červen 2007	%	Index 2007/2006
		schváleny	po změnách			
Kapitálové výdaje celkem	23 643	89 420	89 561	26 771	29,9	113,2
z toho						
- Ministerstvo obrany	3 529	10 807	10 830	4 347	40,1	123,2
- Ministerstvo financí	346	1 318	1 272	394	31,0	113,9
- Ministerstvo práce a sociálních věcí	512	2 272	2 068	426	20,6	83,2
- Ministerstvo vnitra	878	3 375	3 887	738	19,0	84,1
- Ministerstvo životního prostředí	1 182	10 084	9 995	2 439	24,4	206,3
- Ministerstvo pro místní rozvoj	2 703	9 682	7 865	3 999	50,8	147,9
- Ministerstvo průmyslu a obchodu	799	1 923	2 006	1 321	65,9	165,3
- Ministerstvo dopravy	6 498	18 827	20 409	4 200	20,6	64,6
- Ministerstvo zemědělství	1 353	2 202	4 195	2 377	56,7	175,7
- Ministerstvo školství, mládeže a tělov	2 931	8 179	8 384	3 048	36,4	104,0
- Ministerstvo kultury	221	1 772	1 993	373	18,7	168,8
- Ministerstvo zdravotnictví	569	2 701	2 672	535	20,0	94,0
- Ministerstvo spravedlnosti	862	1 307	1 279	749	58,6	86,9
- Akademie věd	212	1 347	1 347	871	64,7	410,8
- Operace statních finančních aktiv	21	8 013	4 992	19	0,4	90,5
- Všeobecná pokladni správa	335	3 419	4 174	100	2,4	29,9

Nejvíce prostředků ze všech kapitol státního rozpočtu - celkem **4,3 mld. Kč** (16,2 % všech kapitálových výdajů), což představovalo 40,1 % upraveného rozpočtu, bylo čerpáno u **Ministerstva obrany**. Prostředky byly vynakládány např. na pořízení a zabezpečení provozu nadzvukových letadel, na přezbrojení Armády ČR obrněnými transportéry, na pořízení a obnovu dopravních, speciálních a manipulačních prostředků logistiky, na výstavbu a rekonstrukci infrastruktury vzdušných sil, na rozvoj komunikačních a informačních systémů a další potřeby.

Ministerstvo dopravy vynaložilo na kapitálové výdaje **4,2 mld. Kč**, čím byl upravený rozpočet splněn na 20,6 %. Prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury a zřízených příspěvkových organizací bylo nejvíce prostředků vynaloženo na činnosti spojené se správou, údržbou, opravami, technickou obnovou a výstavbou **dálnic – 2,6 mld. Kč a silnic – 1,2 mld. Kč**.

V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** byly čerpány prostředky v celkové výši téměř **4,0 mld. Kč**, tj. na 50,8 % upraveného rozpočtu a prostřednictvím transferů obcím, krajům a regionálním radám směřovaly především na podporu regionálního rozvoje, bydlení a na regionální operační programy.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy čerpalo kapitálové výdaje ve výši **3,0 mld. Kč**, tj. 36,4 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly použity zejména na rozvoj a obnovu materiálně technické základny veřejných vysokých škol a na podporu rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportu a tělovýchovy.

Ministerstvo životního prostředí vynaložilo na kapitálové výdaje **2,4 mld. Kč**, což představovalo plnění rozpočtu na 24,4 %. Prostředky byly vynakládány především na podporu ochrany životního prostředí a nakládání s odpady, zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní, zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí, odstraňování starých ekologických zátěží, na revitalizaci říčních systémů apod.

Ministerstvo zemědělství z celkové částky investičních výdajů v objemu **2,4 mld. Kč** (56,7 % rozpočtu) financovalo především udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství (§ 1011 rozpočtové skladby), výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací, podpora prevence před povodněmi, rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení resortu, podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží a pod.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo na kapitálové výdaje **1,3 mld. Kč**, tj. 65,9 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly čerpány především na podporu

Převážná většina kapitálových výdajů státního rozpočtu je vynakládána **v rámci programu systému ISPROFIN** (Informační systém programového financování), který slouží k zabezpečení cílů programů z hlediska věcných, časových a finančních parametrů akcí (projektů). Schválený rozpočet výdajů na financování programů reprodukce majetku (včetně běžných výdajů souvisejících s programy) na rok 2007 byl stanoven ve výši 86,33 mld. Kč. Proti schválenému rozpočtu na rok 2006 jsou o 6,92 mld. Kč, tj. o 8,7 % vyšší a jsou v nich zahrnuty veškeré transfery poskytnuté na financování programů z fondů Evropské unie v celkové výši 27,21 mld. Kč, proti roku 2006 o 9,01 mld. Kč (o 50,2 %) vyšší. Jedná se o významnou metodickou změnu systému financování programů zahájenou v roce 2006 a spočívající v tom, že uvedené výdaje jsou ve stejné výši zahrnuty do příjmů státního rozpočtu. Tímto opatřením lze dosáhnout zvýšení úrovně kontroly alokací a efektivnosti použití prostředků poskytnutých z rozpočtu EU.

Lze konstatovat, že výdaje na financování programů v plné míře umožňují pokračování investičních akcí přecházejících z roku 2006 do roku 2007, přičemž se počítá se zahajováním nových akcí v rozsahu cca 18 mld. Kč. Na výrazném zvýšení transferů podnikům (proti roku 2006 o 4,27 mld. Kč (o 79,4 %) se rozhodující měrou podílejí transfery na modernizaci železničních koridorů a rekonstrukce železničních tratí financovaných z fondů EU.

Z věcného hlediska vychází rozpočet ze schválených dokumentací programů reprodukce majetku nové řady programů pro období 2003 až 2007 zabezpečujících dlouhodobě stanovené cíle rozvoje a obnovy materiálně technické základny činnosti státní správy a podporu reprodukce majetku nevládního sektoru. Je rovněž zabezpečena účast státního rozpočtu na financování některých programů zahájených v letech 1995 až 2000, které by měly být v převážné míře ukončeny v roce 2007. Rozpočet obsahuje též nové programy pro plánovací období let 2007 až 2013.

Z uvedené celkové částky 86,33 mld. Kč určené na financování programů reprodukce a provozování majetku připadá 14,8 mld. Kč na rozvoj a obnovu materiálně technické základny armády, 9,4 mld. Kč na podporu opatření v ochraně

životního prostředí, 8,0 mld. Kč na podporu regionálního rozvoje, 4,9 mld. Kč ve prospěch materiálně technické základny vysokých škol, 5,4 mld. Kč na modernizaci železničních koridorů a rekonstrukce železničních tratí, 3,1 mld. Kč na podporu Policie ČR. Další prostředky směřují do obnovy a rozvoje zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče, na výstavbu dálnic, obnovu silnic, na podporu výstavby bytů apod. Na splátky jistin dříve poskytnutých úvěrů se státní zárukou, jejich úrokové náklady a odměny ČKA a ČMZRB jsou v kapitole VPS určeny prostředky ve výši 3,3 mld. Kč (Fond státních záruk).

V roce 2007 se očekává pokračování změny přístupu resortů k reprodukci majetku ve státním vlastnictví, a to směrem k její neinvestiční části, tj. od pořizování nového majetku ke kvalitnější péči o jeho stav.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů systému ISPROFIN byl rozpočtovými opatřeními zvýšen o 3,0 mld. Kč, takže upravený rozpočet dosáhl 89,4 mld. Kč. **Ke konci června 2007 bylo vyčerpáno 30,7 mld. Kč** (včetně běžných výdajů souvisejících s kapitálovými výdaji), což představovalo plnění na 34,4 % upraveného rozpočtu. Koncem roku lze předpokládat, že (podobně jako v roce 2006) část rozpočtovaných prostředků zůstane nevyčerpaných a resorty je převedou do svých rezervních fondů k použití v následujících obdobích.

4. Čerpání vládní rozpočtové rezervy

K zajištění nezbytných a nepředvídaných výdajů se ve státním rozpočtu vytváří vládní rozpočtová rezerva, a to ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok (§ 27 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla). Objem vládní rozpočtové rezervy na rok 2007 byl stanoven ve výši 4 134 mil. Kč. V 1. pololetí byly uvolněny finanční prostředky v celkové výši téměř 1 741 mil. Kč, tj. 42,1 % rozpočtu.

Přehled čerpání vládní rozpočtové rezervy na rok 2007 – stav k 30.6.2007

	tis. Kč
Ministerstvo financí - finanční zajištění auditů	9 800
Ministerstvo spravedlnosti - rozsudek Evropského soudu proti ČR - M. Beneckendorf	129
Ministerstvo financí - finanční zajištění auditů (2 smlouvy s firmou Deloitte s.r.o)	3 582

Ministerstvo spravedlnosti - rozsudek Evropského soudu proti ČR - Kořínek a ostatní, Pedovič, Šimonová	530
Ministerstvo spravedlnosti - rušení mobilní komunikace ve věznicích (usn. vl. č. 1401/2006)	33 800
Ministerstvo pro místní rozvoj - obnova majetku obcí po živelní pohromě - navýšení programu Podpora regionálního rozvoje (usn.vl. č. 81/2007)	200 000
Všeobecná pokladní správa -dotace pro Pardubický kraj - řešení mimořádné situace v areálu firmy AVOT, s.r.o. Chvaletice - zabezpečení chemického materiálu - 2. Část	15 405
Ministerstvo životního prostředí - zmírnění škod v NP Šumava a v Krkonošském národním parku způsobených větrnou kalamitou v lednu 2007 (usn.vl. Č. 112/2007)	64 316
Ministerstvo vnitra - zapojení do schengenského prostoru (usn.vl. č. 169/2007)	280 951
Ministerstvo spravedlnosti - rozsudek Evropského soudu proti ČR - J. Mareš, GECHO, a.s.	51
Řešení mimořádné situace zdravotního zařízení Hospic sv. Jana N. Neumanna (občanské sdružení), Prachatice	4 200
Ministerstvo vnitra - identifikace kompetencí veřejné správy se zaměřením na malé obce (usn.vl. č. 1325/2006)	1 000
Český báňský úřad - prostředky na dokončení rekonstrukce budovy Obvodního báňského úřadu v Brně	6 600
Správa státních hmotných rezerv - zajištění nouzových zásob ropy a ropných produktů (usn.vl. č. 268/2007)	300 000
Eastern Sugar B.V. vers. ČR - rozsudek mezinárodního arbitrážního soudu	764 423
Ministerstvo kultury - náhrada škody Náboženské matici MK nesprávným rozhodnutím o zrušení matice	3 173
Ministerstvo kultury - řešení nepříznivého stavu v oblasti odměňování zaměstnanců resortu	6 778
Úřad vlády - prostředky na mediální komunikaci vládních priorit	45 000

Ministerstvo spravedlnosti - rozsudek Evropského soudu proti ČR - Linkov, Wallovi, Mezl, Zavřel proti ČR	1 104
Vratka přeplatku dávky státní sociální podpory - p. Gafourek (r. 2003), Úřad práce Ostrava	3
Vratka sociálních dávek omylem 2x provedených v r. 2006, MÚ Benešov	12
C e l k e m	1 740 857

5. Výdaje státního rozpočtu na financování společných programů Evropské unie a České republiky a projektů Finančního mechanismu EHP/Norsko

Výdaje státního rozpočtu určené na financování společných programů EU a ČR*) a projektů Finančního mechanismu EHP/Norsko jsou v roce 2007 **plánovány** v celkové výši **49,6 mld. Kč**. Z toho 6,5 mld. Kč představují výdaje národních prostředků ČR a 43,1 mld. Kč výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu EU/EHP.

Výdaje na financování programů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti (SF/CF)

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2007 jsou výdaje na spolufinancování společných programů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti **z české strany** stanoveny v částce **6,4 mld. Kč**, která by měla společně s dalšími prostředky místních rozpočtů a státních fondů umožnit příliv prostředků **z rozpočtu EU v celkové výši 42,9 mld Kč**)**. Z celku pro programy a projekty začínajícího **programového období 2007-2013** je pro rok 2007 určeno **3,6 mld. Kč národních prostředků** státního rozpočtu a **22,2 mld. Kč prostředků z příjmů z rozpočtu EU**. V tomto období zůstávají strukturálními fondy Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond; čerpány jsou rovněž prostředky v rámci projektů Fondů soudržnosti, který je zaměřen na dopravní infrastrukturu a životní prostředí. V roce 2007 dobíhá financování programů a projektů **programového období 2004-2006**, pro které je stanovena předpokládaná výše **národních výdajů 2,8 mld. Kč** a související příliv prostředků **z rozpočtu EU ve výši 20,7 mld. Kč**.

*) bez výdajů v rámci Společné zemědělské politiky; tyto jsou uvedeny v části Zprávy týkající se neinvestičních transferů státním fondům, v tomto případě SZIF

**) jedná se o příjem prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, resp. z rozpočtu EU, pro všechny příjemce v ČR bez ohledu na jejich právní formu

V průběhu období leden-červen 2007 byl státní rozpočet 2007 zvýšen o 50 mil Kč pro českou stranu a o 29 mil. Kč prostředků krytých z rozpočtu EU.

Na **programy a projekty strukturálních fondů a Fondu soudržnosti** bylo v rámci **programového období 2004-2006** v 1. pololetí **poskytnuto celkem 11,1 mld. Kč**. Bez použití prostředků rezervních fondů minulých let 6,0 mld. Kč (24,6 % rozpočtu po změnách), z toho 1,9 mld. národních prostředků (65,9 % rozpočtu po změnách) a 4,1 mld. Kč z rozpočtu EU (20,1 % rozpočtu po změnách). Čerpání prostředků rezervních fondů ve výši 5,1 mld. Kč souvisí s tím, že alokace prostředků na daný rok se většinou čerpá v průběhu dalších 2 let (pravidlo N+2). V rámci stávajícího **programového období 2007-2013** bylo v 1. pololetí **čerpáno minimálně** finančních prostředků (**14 mil. Kč** z rozpočtovaných 25,8 mld. Kč), což opět souvisí s pravidlem N+2. Výjimku představuje Úřad vlády, který již vynaložil 91,0 % (7,3 mil. Kč) plánovaných prostředků pro tento rok.

Podrobnější údaje o schváleném rozpočtu, jeho změnách a čerpání podle dotčených kapitol státního rozpočtu (u strukturálních fondů dále podle operačních programů) v rozdělení na výdaje kryté národními prostředky státního rozpočtu a výdaje kryté z rozpočtu EU jsou uvedeny v tabulkách č. 29 a 30.

Přechodový nástroj (Transition Facility)

Projekty Přechodového nástroje (**Transition Facility**), určené pro dokončení transformace administrativních struktur v nových členských zemích, jsou ve státním rozpočtu 2007 zahrnuty v částce přes 28,0 mil. Kč. Skutečné čerpání za 1. pololetí dosáhlo **3,6 mil. Kč**, tj. 12,9 %.

Komunitární programy

Na tzv. komunitární programy využití v rámci státní správy připadlo ve státním rozpočtu téměř 71,0 mil. Kč***), z toho z rozpočtu české strany 35,2 mil. Kč a 35,8 mld. Kč z rozpočtu EU. Jde o prostředky vynakládané mj. na realizaci tzv. vnitřních politik financovaných z rozpočtu EU (oblasti např. výzkumu a vývoje, vzdělávání a kultura, svoboda, bezpečnost a spravedlnost, zdraví a ochrana spotřebitele, statistika a životní prostředí, atd.). V 1. pololetí 2007 bylo čerpáno celkem téměř **21,0 mil. Kč** (30,5 % upraveného rozpočtu), z toho 8,6 mil. Kč představovaly národní zdroje a 12,3 mil. Kč kryté z rozpočtu EU.

***)) většinou jsou konečnými příjemci subjekty mimo státní správu a prostředky komunitárních programů pak nemají v tomto případě vliv na státní rozpočet